AANTEEKENINGEN

OP

Charles Dickens' OLIVER TWIST [1].

De hier volgende aanteekeningen zijn op zich zelf niet volledig; zij kunnen dit slechts worden door aanvulling met de opheldering en, die de lezer wel zoo goed zal zijn aan ons te vragen, zoo hij eenige zwarigheid, van welken aard ook, bij het lezen mocht ondervinden.

De volgende bladzijden bevatten:

1. De noodige verklaringen.
2. Uitdrukkingen, waarop wij de aandacht van den lezer wenschen te vestigen, hoewel de beteekenis dikwijls uit den tekst kan afgeleid, of letterlijk in het Hollandsch vertaald worden.
3. Vragen, die moeten dienen om den lezer te herinneren aan regels uit de spraakkunst, en waarop hij voor zich zelf het antwoord kan vinden. Is dit met enkele niet het geval, dan willen wij het met genoegen in een volgend nummer geven.

Bij het vragen om opheldering zouden wij gaarne het hoofdstuk vermeld zien, waarin de moeilijkheid voorkomt.

HOOFDSTUK I.

to wit = te weten. — Dit is de eenige uitdrukking, waarin de oorspronkelijke beteekenis van *to wit = weten* nog bewaard is gebleven.

it can be of no possible consequence to the reader = het kan onmogelijk (met geen mogelijkheid) eenig belang voor den lezer hebben. — *It is of no consequence* is *het hindert niet, het doet er niet toe, dat is minder.* Zoo ook in NICHOLAS NICKLEBY:

Mrs. Squeers: "I can't find the school spoon anywhere."

Mr. Squeers: "Never mind it, my dear, *it is of no consequence.*"

[1] Eene goedkoope uitgave is: Routledge's Sixpenny Series. London.

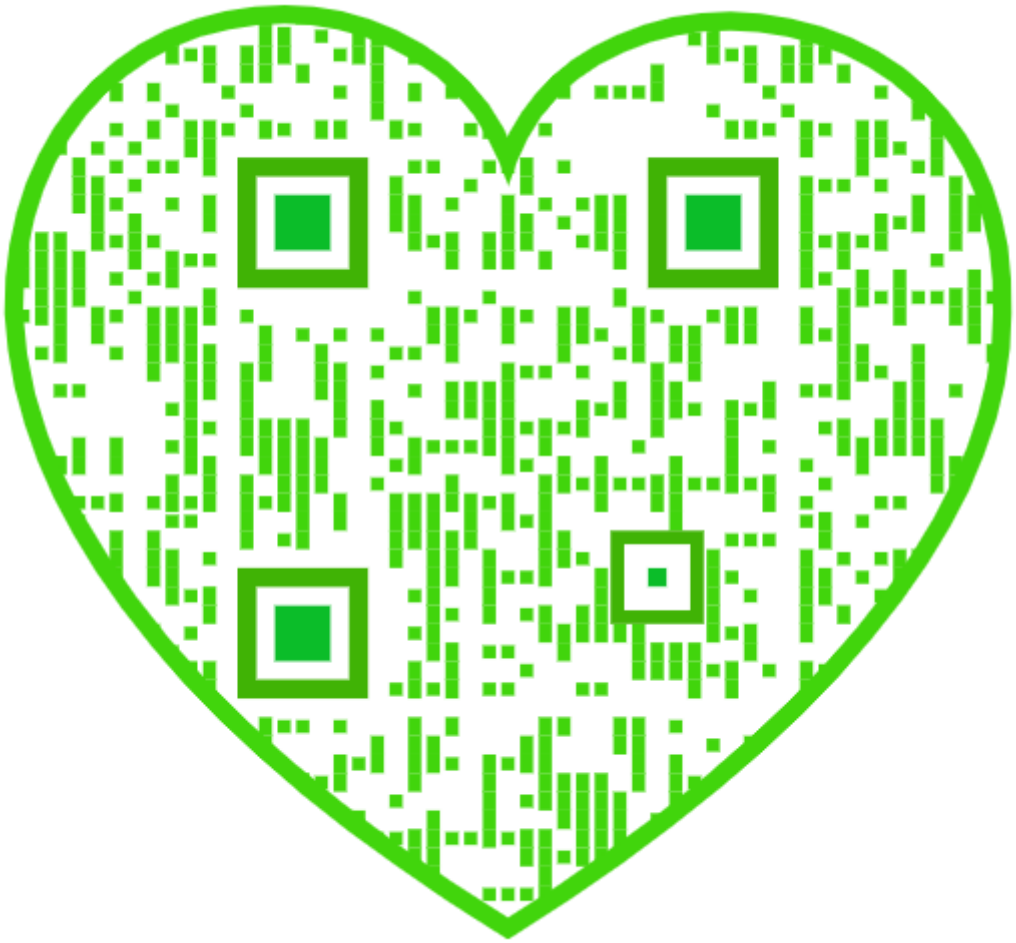

in this stage of the business at all events = in ieder geval, zoover als wij nu met de zaken staan (met het verhaal gevorderd zijn).

the item of mortality. — De verschillende posten eener rekening worden *items (áïtemz)* genoemd. Zij vermelden de verschillende *voorwerpen*, die gekocht zijn. De bedoeling is dus: *het voorwerp der sterfelijkheid, het sterfelijk wezen.*

De hoofdzin is: in this workhouse was born..... the item of mortality, etc.

if they had (appeared, it is somewhat more than probable), that, etc.

the being born = het geboren worden.

I do mean to say. — *I mean to say* = ik ben van gevoelen; ik beweer. — *Do you mean to say* that you will not do it? = *Wou jij zeggen*, dat je het niet wilt doen? — *Do* is in den tekst gebruikt, om de tegenstelling met het voorafgaande *although* te laten uitkomen, dus: *toch* wil ik als mijn gevoelen uitspreken, enz.

the best thing = het beste.

If a Dutch neuter adjective does not denote a quality in the abstract, the English adjective must be followed by a noun, *e. g. thing*, or another turn must be chosen: *Al het oude* = all that is old = every thing old; *het eerste wat ik doe* = the first *thing* I do; *het gekste van de zaak is, dat*, enz. = the most curious *thing* about the matter is; *het gebeurde heeft diepen indruk gemaakt* = *the incident* has produced a profound impression (STOFFEL III, 45).

The fact is, that there was = er was namelijk.

a flock mattress wordt ook in onze taal *vlokbed* genoemd. *Vlok (flocks)* is de afval van wol en katoen.

in no time. — Men kan ook zeggen: *in less than no time.*

pauper. — *Pauper* (Lat.), *pauvre* (Fr.), *poor.* Hier is een voorbeeld van een woord, dat langs twee verschillende wegen de Engelsche taal bereikt heeft: *pauper* rechtstreeks van het Latijn, *poor* van het Latijn door het Fransche *pauvre.* Als algemeene wet geldt: wanneer in eene taal voor dezelfde zaak twee namen bestaan, dan geraakt òf een van beide langzamerhand in onbruik, òf beide blijven bestaan met een verschil in beteekenis. Van het laatste vinden wij in den tekst een voorbeeld. De beteekenis van *poor* is natuurlijk genoeg bekend; *pauper* is iemand, die bedeeling krijgt of in een armenhuis is.

between them = met hen beiden.

The free and *proper* action of his lungs. — Proper = behoorlijk.

coverlet vervangt onze roode katoenen deken, die bij den Engelschman niet bekend is. *Coverlet* is eene soort sprei, die *counterpane* genoemd wordt, wanneer zij bestaat uit gehaakte of geweven ruiten en andere figuren. Onze *sprei* komt dus meer met de *counterpane* overeen.

Oh, you *must* not talk, etc. — Must = moogt (zie bl. 134, reg. 784 in het 5de Nr.).

Lor(d) bless her dear heart, no! is eene zeer geliefkoosde uitroep van bakers, c. s. De Holl. baker zou zeggen: *Heere bewaar me, nee(n)!* — *Lord bless my soul!* = *God bewaar me!*

and all on 'em dead except two. — On is bij de lagere volksklasse het gewone woord voor *of* vóór een persoonlijk voornaamw.), Voor 'em zie blz. 101 in Nr. 4.,

them is plat voor *those*.

she'll know better than to take on in that way = dan zal zij het wel laten (zij zich wel bedenken) om zoo te keer te gaan.

there's a dear young lamb, do (zie blz. 111, N°. 4). — *Do* zou in meer deftigen stijl vóór *think* moeten staan; de vertaling zou dus moeten luiden: *bedenk toch*. In de spreektaal mag *do* in de gebiedende wijs aan het einde van den zin staan en heeft dan zelfs eene krachtiger beteekenis: Make room for your uncle, *do* (blz. 111, N°. 4). Vergelijk het Hollandsch: Maak plaats voor je oom, *toe*.

They had been strangers too long = zij (hope and comfort) waren te lang van haar vervreemd geweest. — *You are quite a stranger, Sir* = Wel, wel, mijnheer! wat zijt gij in langen tijd niet hier aan huis geweest. Ik zou u haast niet meer kennen.

You needn't mind sending up to me = gij behoeft u niet de moeite te geven, mij te laten waarschuwen. — Hoe geheel anders is de beteekenis van *mind* in: *don't mind sending up to me* = geneer je niet om, enz.

some distance = een heel eind.

no wedding-ring, I see. — Bij de Engelschen is het wisselen van den trouwring veel algemeener dan bij de Nederlanders.

Hoofdstuk II.

He was brought up by hand (kunstmatig; niet met de borst).

at (sevenpence-halfpenny) and for the consideration of sevenpence-halfpenny.

Thereby finding in the lowest depth a deeper still = terwijl zij daardoor (aldus) in de diepste diepte eene nog diepere diepte vond = hoewel de voeding slechts uiterst schraal kon zijn (voor 7½ stuiver), wist zij die nog schraler te maken.

Everybody knows, etc. — Wij willen Dickens gelooven en den man niet noemen.

who demonstrated it so well, that *he* (the philosopher) got his own horse down to a straw a day, and would unquestionably have rendered *him* (the horse) a very spirited and rampacious animal on nothing at all, if *he* (the horse) had not died, four-and-twenty hours before *he* (the horse) was to have had *his* (the horse) first comfortable bait of air. — Wij halen dezen zin aan als een staaltje van de wijze, waarop somtijds met de pers. en bez. voornaamwoorden wordt omgesprongen. — *Rampacious* = wild. Dit woord komt zelden voor; Webster noemt het niet. *His first comfortable bait of air* = zijne eerste hap lucht, die hem goed zou bekomen (dat hij het voor den eersten keer met eene hap lucht zou kunnen stellen, in plaats van voedsel).

inquest = lijkschouwing.

in turning up a bedstead. — *To turn up a bed* = de dekens en lakens zoodanig openslaan, dat zij aan het voeteneind komen te liggen, waardoor het bed kan luchten, vóórdat het wordt afgehaald. Op sommige kostscholen moeten de jongens voor dit „turning up" zorgen

farm heeft betrekking op het vroeger genoemde *farmed* (= uitbesteed).

spare (schraal) diet. — *Spare* beteekent hier dus geheel iets anders dan in *a spare room* = eene kamer, die over is.

Be this as it may = hoe dit ook zij.

Goodness gracious = goeie genade!

brat is letterlijk eene vuile lap en is dus ons *smeerlap*. Het wordt alleen verachtelijk van kinderen gezegd.

My heart alive! is een uitroep, gelijkstaande met: *heb ik van mijn leven!*

only think of that! = denk eens aan! verbeeld je eens!

On account of them dear children. — *Them* = those.

curtsey is eene andere schrijfwijze voor *courtesy*, en geeft juist de uitspraak van dit woord aan. Het is eene *buiging*, *neiging*, zooals vrouwen, b.v. kamermeisjes op het tooneel, maken, namelijk: door de knieën te buigen. *To drop a curtsey* = eene neiging maken. Thackeray schrijft *curtsies*, hoewel enk. *curtsey*. — *courtesy* in den zin van *hoffelijkheid* wordt uitgesproken: *kœ̆atese*.

to keep the parish officers a waiting. — De onontwikkelde Engelschman zet gaarne *a* voor een „gerund" en een tegenwoordig deelwoord: I was *a* going to say that, etc. As I was *a* telling you.

aweer = aware.

as I may say = om zoo te zeggen.

I'm sure, Mr. Bumble = werkelijk (ik verzeker u), mijnh. B.

as is so fond of you = that are, etc.

cocked hat = hoed met opgeslagen rand (waarmee men Napoleon Bonaparte gewoonlijk afgebeeld ziet).

perspiration. — Let wel, dat men in het Hollandsch zegt: *transpireeren*; in het Engelsch: to *perspire*.

will you take a little drop of somethink? = wil u iets gebruiken?

a *leetle* drop, with a *little* cold water. — *Leetle* is natuurlijk plat voor *little*. Mrs. M. zegt in het eerste geval *leetle*, omdat zij daar den bijzonderen nadruk legt op *lee*.

the blessed infants = de lieve kindertjes.

Daffy = gin. A term with monthly nurses, who are always extolling the virtues of Daffy's Elixir, and who occasionally comfort themselves with a stronger medicine under Daffy's name. Of late years the term has been altered to "soothing syrup." (SLANG DICTIONARY.)

they ain't well. — *They ain't* is zeer plat voor *they are not* en *they have not*.

bless'em is eene afkorting van *Lord bless them*.

half-baptized: hij had namelijk wel een naam gekregen, maar was niet op de gewone wijze gedoopt.

nine year is natuurlijk voor rekening van den „beadle". Het moet *nine years* zijn.

inflaming her left eye. — *To inflame the eyes* = de oogen rood wrijven.

ten pound is weer plat voor *ten pounds*.

How comes he to have any name at all, then? — Hoe zou men dezen zin vertalen?

fondlings = *foundlings*.

as comes. — *As* is bij den onopgevoeden Engelschman een zeer geliefkoosd woord voor *that*.

ready made = kant en klaar. — *Ready made suits of clothes* = gemaakte kleêren.

you are quite a literary character = gij zijt bepaald een letterkundige. — Eigenaardig is de volgende uitdrukking: *he is a character* = hij is een rare. Let ook op deze uitdrukking: *Will you give me a character?* = wilt gij mij goede getuigen geven?

a piece of bread and butter. — Voor ons woord *boterham* bestaat geen nauwkeurige vertaling. De Engelschman eet namelijk òf brood met boter, òf brood met kaas, en nooit brood met kaas *en* boter. Hij legt de kaas niet *op* het brood maar heeft een hompje op zijn bord. Hij snijdt er een stukje af, steekt het aan zijn mes en brengt het daarmede in den mond. Dit is het eenige geval, waarbij het mes in den mond komt. De Duitscher daarentegen eet zeer dikwijls met zijn mes.

Cottage-gate. — *A cottage* is eene landelijke woning, een landhuisje.

gold-laced cuff = mouwopslag, met gouddraad geborduurd. *Cuff* is ook: 1. slag met de *vlakke* hand, 2. manchet, 3. *(hand)cuff(s)* = boeien.

quarter of a mile. — Een Engelschman drukt altijd afstanden uit in *miles*, en is daarin zeer bedreven. Hij staat zeer verbaasd, als een Hollander niet weet te antwoorden op zijne vraag: *How many miles from Rotterdam to Amsterdam?* — Men rekent gewoonlijk *four miles* = één uur gaans.

a board night = bestuursvergadering (avond, waarop het bestuur vergadert).

which made him tremble. — Waarop slaat *which?*

which made him cry. — Waarop slaat *which?*

like a Christian beteekent niet meer dan: *als een fatsoenlijk mensch*. Van daar dat Dickens eenige regels verder zegt: „It would have been *very* like a Christian, etc.", waar hij *Christian* in den eigenlijken zin opvat.

nobody had taught him = niemand had **het** hem geleerd. Zoo ook: *I don't know* = *I can't tell* = ik weet **het** niet.

to pick oakum = werk pluizen.

both these blessings = *to be educated* en *to be taught a useful trade.*

ward = zaal. — Zoo spreekt men ook van *a ward in a hospital* = eene ziekenzaal; *fever-ward* = koortszaal, zaal voor koortslijders.

It was a regular place, etc. — *A regular* is in de spreektaal dikwijls synoniem met *quite a* (bepaald, geheel en al een, een volslagen): *it is a regular treat = quite a treat; he is a regular swell = quite a swell.*

for they would compel nobody, not they. — *Not they* = o foei, neen! (daartoe waren *zij* niet in staat). – Zie ook het antwoord op de 1ste vraag, blz. 167 in het 6de Nr. Jaarg. I.

water-works = waterleiding. — Zie *waterrate*, blz. 86 in het 3de Nr.

Doctors' Commons = het College van „Civilians" [1]) in Londen. „To common" beteekent *samen dineeren* en is in die beteekenis nog aan de Eng. universiteiten in zwang. Aan het einde van dit hoofdstuk komt *commons* in deze beteekenis voor. De naam *Doctors' Commons* heeft zijn ontstaan te danken aan de gewoonte der *Doctors of Civil Law* om vier dagen gedurende elken termijn gezamenlijk te dineeren. Vroeger zat in Doctors' Commons ook de kerkelijke rechtbank en werden de testamenten er geverifieerd en bewaard, doch in de laatste jaren is hierin verandering gekomen. Vooral in *Bleak House* trekt Dickens tegen Doctors' Commons te velde.

There is no saying = het is niet te zeggen.

under these last two heads = tot deze laatste twee rubrieken behoorende.

were long-headed men = hadden een goed doorzicht.

of taking in the clothes = de kleêren in te nemen (nauwer maken). — *To take in* beteekent ook bedotten.

a copper = groote waschketel in een gemetseld fornuis.

ladle, spr. uit: *lêîdal.*

porringer = tinnen bordje.

two ounces and a quarter = ongeveer 63.8 gram.

they would sit staring = plachten te zitten kijken naar.

per diem = per dag (Latijn).

lots were cast = er werd geloot.

a long grace was said. — *To say grace* = bidden vóór, of danken nà het eten.

[1]) *Civilians* zijn advokaten, die hunne studie gemaakt hebben van „Civil Law" = the ancient Roman law, with the modifications thereof which have been made in the different countries into which that law has been introduced. (WEBSTER.)

t o n u d g e = met den elleboog aanstooten.

I w a n t s o m e m o r e = ik wou nog wat hebben.

t h e s m a l l r e b e l. — Waarom is hier niet *little* gebruikt? Zie blz. 42, 2de Nr.

p i n i o n e d h i m is eigenlijk: bond zijne armen aan het lichaam vast, dus: sloeg de armen om het lichaam van Oliver heen, zoodat deze de zijne niet bewegen kon.

T h e b o a r d w e r e s i t t i n g i n s o l e m n c o n c l a v e. — *Conclave* = vergadering van kardinaals ter verkiezing van een nieuwen paus.

I b e g y o u r p a r d o n. (Zie blz. 145, 5de Nr.).

C o m p o s e y o u r s e l f = kom tot bedaren.

d i e t a r y = allowance of food, especially that presented in almshouses, prisons, etc. (WEBSTER.)

T h a t b o y w i l l b e h u n g = die jongen zal nog eens aan de galg komen. — *Hung* wordt in deze beteekenis zelden gebruikt. De gewone vorm is *hanged.*

HOOFDSTUK III.

s i n e c u r e, spr. uit *sāïnekiŭrŭ.*

u n d e r t h e i r h a n d s a n d s e a l s = met hun handteekening en zegel bekrachtigd.

e v e r a n d a n o n = telkens.

d i s t i n c t l y s e t f o r t h t o b e = duidelijk verklaarde te zijn.

Mr. G. 's m o s t s a n g u i n e . . . . . a n d h i s d o n k e y = zelfs door zijne financiën zoo gunstig (ruim) mogelijk te nemen (schatten), kon Mr. G. het niet brengen tot binnen vijf pond van de verlangde som (kon Mr. G. het niet zoover brengen, dat hij minder dan volle vijf pond van de verlangde som af was), en in eene soort van rekenwanhoop pijnigde (lett. ranselde) hij beurtelings zijne hersenen en zijn ezel.

W o - o ! — Een Engelsch koetsier roept nooit *ho!* tot zijn paard.

M r. G. g r o w l e d a f i e r c e i m p r e c a t i o n o n t h e d o n k e y g e n e r a l l y, b u t m o r e p a r t i c u l a r l y o n h i s e y e s. — Deze verwensching was waarschijnlijk: *damn your eyes!*

t h e b o y w i t h w h i c h i t w a s e n c u m b e r e d. — *Which* moest eigenlijk *whom* zijn, maar de jongen wordt hier als een *voorwerp* beschouwd, waarmede de vijf pond belast is.

r e g i s t e r = a lid, stopper, or sliding plate, in a furnace, stove, &c., for regulating the admission of air and the heat of the fire. (WEBSTER.)

Bij eene haard, het gewone verwarmingstoestel in Engelsche huizen, heeft men geen „register".

This here boy, sir, wot the parish wants to 'prentis = this boy, sir, whom the parishboard wants to apprentice (in de leer te doen).

What of him? = Wat zou die?

I wants voor *I want* is zeer plat.

Walk in = ga binnen.

Young boys.... before now = jonge jongens zijn wel eens meer, enz.

vereas (whereas). — Mr. G. bedoelt *but*.

ain't o' no use = is of no use = baat niets. — Let wel op de dubbele ontkenning, een oud taalgebruik, dat nog in den mond van het volk voortleeft.

there's nothink (g) like = niets haalt er bij, enz.

even if they've stuck in the chimbley = zelfs als ze in den schoorsteen zijn vast geraakt.

to hextricate theirselves = to extricate themselves. — De minder ontwikkelden in Engeland zetten meestal de *h*, waar zij niet moet staan en omgekeerd. — Mr. G. noemt het schrobben der voeten eene menschlievende (humane) daad, omdat daardoor het leven van den jongen, die niet uit den schoorsteen kon komen, gered wordt.

saving of expenditure = het zou de onkosten voor voeding, kleeding, enz. besparen.

looked well in the accounts = het zou goed staan in de rekening en verantwoording, dat de „board" vijf pond had uitgeloofd om een jongen in de leer te doen.

have a printed report published (om aan de wereld te verkondigen, aan welke goede handen de armenzorg was toevertrouwd).

you've got rid on him. — *On* moet *of* zijn.

Three pound(s) fifteen (shillings). — Bij geldswaarden laat men in de spreektaal het woord *shilling* weg: two (shillings) and eight pence (2/8d. of 2/8).

desperate(ly) hard.

indentures = contract op schrift.

which is so many parents to you = who were so many parents to you = die even zooveel ouders voor u waren. — Zoo ook: „His words were (like) *so many* daggers to me."

which nobody can't love. — Welke zijn de fouten hierin?

there was no telling (zie hierboven, blz. 7).

and were boards from thenceforth on that account. — Vroeger is reeds gebleken, dat Oliver niet wist, wat een „board" was.

doats = dotes.

And he *will* be a sweep, will he? = en hij wil dus schoorsteenveger zijn? — Let wel dat hier niet staat: will *not* he?

simultaneous (ly).

regular (zie boven, blz. 7).

stamped receipt. — In Engeland bestaat reeds lang het stelsel van *plakzegels. Whose villanous countenance was a regular stamped receipt for cruelty* = op wiens gezicht geheel en al het zegel (stempel) der wreedheid gedrukt was.

as a matter of course = als eene zaak, die van zelf sprak.

that ever I see. — *I see* is plat voor *I saw*. Zoo ook:

Make no mistake, she was a girl,
As fair as e'er I *see*;
And when I looked into her face,
She would not look at me.

he (Mr. Bumble) wished he (Oliver) might come to good = hij hoopte, dat het goed met Olivier mocht afloopen (dat er iets goeds van hem mocht terecht komen). De woordspeling gaat in het Nederlandsch verloren, omdat *to come to good* in de beteekenissen van *tot iets goeds geraken* en *bij goed* (iemand, die hem goed behandelt) *komen*, niet met ééne uitdrukking is weer te geven.

description = aard.

Hoofdstuk IV.

being offered another place. — *He was offered* = *hem* werd aangeboden; *he was asked* = *hem* werd gevraagd; men vroeg aan hem; *he was requested to* = men verzocht (aan) hem om te (*hem* werd verzocht).

In great families, when an advantageous place cannot be obtained, either in possession, reversion, remainder, or expectancy, for the young man who is growing up, it is a very general custom to send him to sea = Wanneer het in een talrijk gezin niet gelukt voor den aankomenden jongeren zoon de toekomst te verzekeren — hetzij door daadwerkelijk grondbezit, hetzij door de toekenning van zakelijke rechten op den grond, die na korteren of langeren tijd hunne

inkomsten zullen verschaffen, dan wordt hij naar zee gezonden [1]).

b o u n d t o. — Zie reg. 122, blz. 125 in het 5de Nr.

v a r i o u s. — Zie blz. 96 in het 4de Nr.

s h o e s t o a n s w e r = schoenen in overeenstemming daarmede.

h e w a s i n g e n e r a l r a t h e r g i v e n t o p r o f e s s i o n a l j o c o s i t y = over 't algemeen had hij wel eenigszins eene neiging om grappen te maken in verband met zijn beroep.

a p a t e n t c o f f i n = eene doodkist, die hij zelf uitgedacht had en waarvan deze snuifdoos het model was.

(Y o u) T h i n k s o?

t h e r e ' s n o d e n y i n g = het valt niet te ontkennen. (Zie blz. 7).

w e l l - s e a s o n e d t i m b e r = goed droog hout.

I m a k e i t u p i n t h e l o n g - r u n, y o u s e e = dan maak ik het op den langen duur weer goed (haal ik mijne schade weer in), zie je.

e s p e c i a l l y w h e n o n e h a s a f a m i l y t o p r o v i d e f o r. — *One.* (Zie blz. 157, 6de Nr.).

B y t h e b y e = *by the way* = à propos.

a d e a d - w e i g h t = een lastpost.

---

[1]) De rechtstermen in den Engelschen tekst zijn in onjuiste volgorde gebruikt. Onder *possession* wordt het daadwerkelijk grondbezit verstaan, in tegenstelling van een *estate in expectancy* = een bezitrecht, dat wel degelijk bestaat, maar niet uitgeoefend kan worden vóór en aleer het bezitrecht van een ander op denzelfden grond is geëindigd. Een zoodanige *estate in expectancy* kan op twee manieren ontstaan, nl. door *reversion* of *remainder*. In beide gevallen wordt door den eigenaar een tijdelijk en minder uitgebreid bezitrecht op zijn grond verleend aan een ander, hetzij voor diens levensduur, hetzij tijdelijk (bijv. bij een pachtcontract voor een bepaald aantal jaren). Is dit, door den eigenaar tijdelijk verleende, recht afgeloopen, dan *keert* het goed natuurlijk weer *terug* in het volle, vrije bezit van hem, den oorspronkelijken eigenaar. Deze terugkeer wordt *reversion* genoemd.

In het tweede geval (*remainder*) verleent de oorspronkelijke eigenaar ook wel een tijdelijk bezitrecht aan een ander, maar bij dezelfde akte wordt uitdrukkelijk het recht, dat *overschiet*, dat herleven zal als het recht van den tijdelijken bezitter zal geëindigd zijn, aan een derden overgedragen, en keert *niet* van rechtswege tot den oorspronkelijken eigenaar terug. Deze derde, aan wien de overdracht plaats heeft, wordt *remainder-man* en het recht, dat hem overgedragen wordt, *remainder* genoemd.

Het tijdelijk verkregen recht draagt in beide gevallen den naam van *particular estate*. Het recht der zoogenaamde „beklemde meyers" bij ons te lande geeft wellicht enkele punten van overeenkomst aan.

liberal terms = goede (aannemelijke) voorwaarden (royaal gesteld).

dear me = jongen, jongen! — wel, verbazend!

die. — Hoe is het meervoud van dit woord?

reduced tradesman = tradesman reduced tot poverty.

doorway = overdekte stoep van de voordeur.

The jury brought it in = de jury deed de volgende uitspraak. — De gewone uitdrukking is: *the jury returned a verdict of, etc.*

a special verdict, omdat de jury in hare uitspraak gewoonlijk slechts de oorzaak van den dood opgeeft.

to the effect that, etc. = die deze strekking hadden, dat, enz.

if the relieving officer (had given timely relief, the tradesman might have been saved).

No more they have is eene eenigszins platte uitdrukking voor: *nor have they* = dat hebben zij ook niet.

of the independent sort = die hun eigen gang gaan (zonder zich aan „the board" te storen).

would soon bring their spirit down for 'em = zouden hen wel spoedig mak maken (klein krijgen). — Evenals *I'll do that work for you* beteekent: *ik zal dat werk voor u doen*, zoo zegt men ook in de platte spreektaal: *I'll box your ears for you, I'll knock your brains out for you. For you* heeft dan geen bepaalde beteekenis en kan zeer goed gemist worden.

Let'em alone for that = laat dat maar aan hen over; (dat is hun wel toevertrouwd).

what about the boy? = à propos van den jongen.

I was thinking = ik dacht zoo bij mijzelf.

upon liking = om eens te probeeren, hoe hij beviel. — Dit was de reden waarom Oliver niet evenals vroeger vóór „the magistrates" behoefde gebracht te worden.

they were rather out = *in a puzzle, at a loss* = zij waren wel een beetje in de war, in eene moeilijkheid.

stopping short = plotseling stilhoudende.

I will be good. — *A good boy* = een zoete (brave) jongen.

don't pray be cross to me = pray, don't, etc.

Oh! that's the boy, is it? = O zoo! is dat de jongen? (Zie blz. 106 in Nr. 4).

I dare say he will = dat wil ik wel gelooven. — *I dare say*

beteekent in zinnen als deze: *ik geloof wel*, *ik twijfel niet*, en nooit: *ik durf zeggen*.

I see no saving in parish children, not I = ik kan niet vinden, dat het iets uitwint, om kinderen uit een armenhuis te nemen, dat weet ik wel.

Get down-stairs, little bag o'bones = maak, dat je beneden komt, magere spriet (klein hoopje vel en been).

ante-room = kamer vóór eene andere.

shoes down at heel = slofhakken.

out of repair = die noodig gemaakt moesten worden.

put by = apart gezet, weggezet.

he may go without 'em = hij moet het maar zonder doen.

meat and drink. — In deze uitdrukking komt *meat* nog voor in zijne oorspronkelijke beteekenis van *eten*.

You don't mind sleeping among the coffins, I suppose? = Het kan je zeker niet schelen om tusschen de doodkisten te slapen. — Zie *mind* (blz. 3).

Hoofdstuk V.

tressel = trestle = schraag (lett. *driestal*).

mute = figurant (b. v. op het tooneel).

on duty = op post; het tegengestelde van *off duty*. Behalve *plicht* beteekent *duty* ook nog *inkomende rechten*.

private door = deur van een *private house* (particulier huis, geen winkel); afzonderlijke deur, die toegang geeft tot het woonhuis van een winkelier. *A private gentleman* = een particulier. — *A private* = een gemeen soldaat.

close *(klóûs)* = benauwd, bedompt.

will sometimes feel = zich somtijds plegen te gevoelen.

he could be lain. — *Lain* zal wel *lying* of *laid* moeten zijn.

I suppose yer the new boy, ain't yer? = I suppose you're the new boy, aren't you?

whop = whap = ranselen (plat).

you just see if I don't, that's all, my work'us brat = let maar eens op of ik het niet doe, leelijke werkhuisjongen. — *See* staat in de gebiedende wijs, zoodat *you* zeer goed kon gemist worden; in de spreektaal is deze vorm zeer gebruikelijk. *That's all* wordt weergegeven door *maar* (Zie blz. 101, 4de Nr.). *Brat* (Zie blz. 4 in dit Nr.)

did you knock? — Het is natuurlijk bekend, dat men in Engeland nog algemeen de ouderwetsche kloppers op de voordeuren vindt.

Monstrous in plaats van *monstrously* behoort in de spreektaal thuis; het staat dan gelijk met *exceedingly*.

to cut jokes = grappen maken.

which did him great credit = dat zeer tot zijne eer strekte, hem zeer goed afging.

he'd catch it = hij zou er van lusten.

bread-pan = blikken bus, om brood in te bakken.

to mind the shop = op den winkel passen.

what a rum creature = wat een rare snijboon.

let alone = met rust laten.

for the matter of that = wat dat betreft.

hard by = vlak bij.

unstateable fraction. — Het jaarlijksch pensioen door 365 gedeeld geeft per dag: $2^1/_2$ stuiver, en nog wat (te klein, om in cijfers gebracht te worden).

leathers (doelende op zijn broek?)

some three weeks (Zie reg. 1, blz. 80, 3de Nr.)

I am nobody = *ik* ben niet in tel.

He need be = dat dient ook wel (dat kan niet wel anders).

a regular mute (Zie boven, blz. 7).

on the very next occasion of his services being required (= that his services should be required).

antimonial. — *Antimony* (antimonium) is een braakmiddel (antimoniumwijn = braakwijn). Mr. B. zegt eerst *sickening* = het is om van te walgen, men wordt er misselijk van, het is om van te spuwen = het heeft de uitwerking van *antimony*.

We only heard, etc. is eene gewone fout voor: *we heard of the family only the night before last.*

then = toen zelfs (wordt met nadruk gezegd).

which is a very clever lad. — Mr. B. bedoelt *who*, etc.

blacking-bottle = schoensmeerfleschje.

off-hand = voor de vuist weg.

there's promptness = dat noem ik nog eens weten te handelen.

promptness, indeed! = ja, mooi weten te handelen!

with a blackin(g)-bottle in = met nog wel een schoensmeerfleschje er bij. In de platte spreektaal wordt de *g* van den uitgang *ing* niet uitgesproken.

I never did. — Als men zijne verbazing wil te kennen geven,

zegt men: *well, I never!* of *I never did*, als afkorting van: *I never saw (did see) such a thing in my life!*

and that's the direction zegt Mr. B., terwijl hij het papier overreikt, waarop de noodige instructies zijn gegeven.

He needn't have taken. Let op het gebruik van *need* in den verleden tijd.

upon trial werd eenige bladzijden terug *upon liking* genoemd (blz. 12).

kennel = 1. goot; 2. hondenhok.

hideous with = afzichtelijk van, door.

how bad she was = hoe slecht het met haar gesteld was; hoe ziek zij was.

menaced them into silence = bracht hen door bedreigingen tot stilte.

to think of it; it's as good as a play = als ik er aan denk! het is of het komediespel is!

I laid her out and must walk, you know = ik heb haar afgelegd, en moet dus achter het lijk aanwandelen, weet je. — Op het platteland is dit de gewoonte.

a large cloak. — De vrouwen op het platte land loopen achter het lijk aan, met wat men zou kunnen noemen een grooten zwarten begrafenismantel.

bitter cold wordt in de spreektaal wel gebruikt voor *bitterly cold.*

quartern = a loaf made of a quarter of a stone (14 lbs. [1]) of flour; a loaf weighing about four pounds; — called also *quartern-loaf* (WEBSTER).

screwed down = dichtgeschroefd.

as quick(ly) as you like beteekent niet bepaald *zoo vlug als gij wilt;* het heeft meer de kracht van een beleefd bevel: *en vlug ook.*

clerk in de Anglikaansche Kerk is de voorzanger in de Hervormde Kerk, maar de eerste heeft veel meer te doen, want hij moet op alle gebeden, door den geestelijke uit het „prayerbook" voorgelezen, met luide stem de gemeente voorgaan in het uitspreken van de antwoorden, die daarbij zijn aangegeven. Op dorpen, waar het koor niet zoo sterk kan zijn, zingt hij ook dikwijls voor.

the parish graves = de armengraven.

---

[1]) *lbs.* — *lb* = Lat. *liber* = Fr. *livre* = *pound* = *A quartern* weegt iets meer dan $1^1/_2$ K.G. Schrijft men *lb* met eene krul, dan krijgt men het teeken ℔ voor pond.

read the paper. — Het is opmerkelijk, hoe algemeen iedere klasse der maatschappij in Engeland couranten leest.

surplice = wit priestergewaad; *gown* = zwart priestergewaad (toga).

to keep up appearances = voor den vorm.

who had never once moved. — Voor *never* zie blz. 98, 4de Nr.

can = metalen kan. *Jug* = steenen kan.

when he came to = toen hij weer bijkwam.

saw = geleidde, bracht (zie laatste reg., blz. 40, 2de Nr.).

thinking over. — *Over* is hier bijwoord, geen voorzetsel.

Hoofdstuk VI.

coffins were looking up = de doodkisten keken op (richtten het hoofd op, behoefden de oogen niet meer neer te slaan, want zij hadden een gelukkigen tijd).

a finished undertaker = een geroutineerd lijkbezorger (die zijn ambacht goed verstaat).

muffin-cap = a cap similar to that worn by a charity-boy.
(Slang Dict.)

Deze *muffin-cap* wordt al sinds eenige jaren niet meer gedragen. In vorm geleek zij veel op een valhoedje van kleine kinderen, maar was van laken, niet van stroo gemaakt.

he twitched his ear = hij trok hem aan het oor.

sneak is een klikspaan, een lafaard, in 't kort: alles wat een *ferme*, *echte* jongen niet is.

like a malicious and ill-conditioned charity-boy as he was = zoo'n kwaadaardige, boosaardige armenjongen!

What's set you a snivelling now? = What has set you crying now?

you'd better not = het is je geraden van niet.

Your mother, too! She was a nice 'un (one), she was = En dat (en dan nog wel) *jou* moeder! Dat was me een lievertje!

regular en right-down zijn hier synoniem. Zie blz. 7.

she'd have been hard labouring in Bridewell, or transported or hung = zij zou dwangarbeid verricht hebben in Bridewell of naar de galeien gezonden of opgehangen zijn.

Bridewell. — The city Bridewell, Bridge Street, Blackfriars [1]), was

[1]) Wil een Engelschman, die in eene minder belangrijke straat woont, zijn adres

built over [2]) a holy well of medical water, called St. Bride's Well, where was founded a hospital for the poor. After the Reformation, Edward VI. chartered this hospital to the city. Christ Church was given to the education of the young, St. Thomas's Hospital to the cure of the sick, and Bridewell was made a penitentiary for unruly apprentices and vagrants. Strange that St. Bride or St. Bridget, the model of purity and innocence, should give her name to a penitentiary and prison! (BREWER.)

e i t h e r (of the others: hard labouring; transported).

t e a r a n d b e a t = trekken en slaan.

H e w a s a l l b u t k i l l e d = het scheelde maar zoo of zoo of hij had hem vermoord. — Let wel op het eigenaardig gebruik van *all but* = alles gebeurde met hem, maar tot vermoorden kwam het niet.

c o m e is plat voor *came.*

m i l l i n g t a r y = military.

s t o p p e d t o m a k e n o r e p l y (beter: *did not stop to make a reply*).

t e a r i n g = vliegende.

HOOFDSTUK VII.

w i c i o u s = vicious.

w h y M r. B. d i d n o t f a v o u r h i m w i t h s o m e t h i n g w h i c h w o u l d r e n d e r t h e s e r i e s o f v o c u l a r e x c l a m a t i o n s s o d e s i g n a t e d, a n i n v o l u n t a r y p r o c e s s? = waarom de heer B. hem niet vereerde met iets, dat de reeks liefelijke stemgeluiden, aldus (met den naam van *howling*) aangeduid, tegen wil en dank aan de keel zou ontlokken.

f r e e - s c h o o l = kostelooze school.

b y y o u n g T w i s t. — Hoe zou men hier *young* vertalen?

w a x - e n d = spinaaldraad (bij schoenmakers in gebruik).

k e y h o l e. — In Engeland kan men gewoonlijk door het sleutelgat van eene deur heen zien.

y o u l e t m e o u t! — Voor *you* zie blz. 13.

O h, y o u k n o w, M r. B. = Weet je, mijnh. B.

N o b o y i n h a l f h i s s e n s e s gebruikt Mrs. S., omdat *no boy*

---

opgeven, dan voegt hij er altijd *achter* den naam van de hoofdstraat, in de nabijheid van welke hij woont, dus Bridgestreet *bij* Blackfriars.

[2]) = boven, op.

in his senses (geen jongen, die bij zinnen is) haar niet krachtig genoeg voorkomt.

D e a r, d e a r! (zie blz. 100, noot 4).

t i l l h e ' s a l i t t l e s t a r v e d d o w n = tot hij door uithongering een beetje tot bedaren zal zijn gebracht (zie voor *down* blz. 11).

c o l l a r spr. uit *kǫ́la; choler* spr. uit *kǫ́la;* c o l o u r spr. uit: *kéla.*

c a l l e d . . . . n a m e s = schold . . . . uit.

w h a t i f h e d i d = als het eens waar was, wat zou het dan nog.

S h e d e s e r v e d w h a t h e s a i d. — Noach had immers gezegd: *or else she'd have been hard labouring in Bridewell, etc.* Mrs. S. kon dit echter niet weten, want Noach had haar niet meegedeeld, wat hij gezegd had.

b a c k k i t c h e n = bijkeuken.

G o d s e n d f o r t h e c r e d i t o f o u r n a t u r e. — *Send* = geve. Zoo ook in „The National Anthem":

Send her victorious,
Happy and glorious,
Long to reign over us,
God save the Queen.

H e h a d c o m e a l o n g w a y t h o u g h = *maar hij was van een grooten afstand gekomen,* en niet *hij was al een heel eind gekomen.*

a n d s h o u l d l o s e. — Dickens deelt mede, wat Oliver bij zich zelf dacht: *ik zou,* door dit te doen, heel wat tijd verliezen. De regel is, dat men in „indirect speech" hetzelfde werkwoord gebruikt als in „direct speech":

He said: I *shall* do it (direct speech).

He said that he *should* do it (indirect speech).

g o o d b' y e is eene verbastering van *God be with you.* Daarom gebruikt men deze uitdrukking alleen, wanneer men van iemand afgaat. Gewoonlijk schrijft men eenvoudig *good bye.*

(Wordt vervolgd.) E.

Leiden, Sept. 29th 1885.

Dear Annie,

You tell me you are sorry I have left England, and, as you fear, probably for a long time. I can assure you, I partially share your regret, and I never shall forget the pleasant time I spent in dear Old England. Yet I am so happy, more than I can tell you, at being once more in my own native country; everything seems doubly beautiful to me now after such a long absence.

What will you say, if I invite you to come and spend some time in Holland with me: my people at home, I can assure you, will be delighted to make your acquaintance, and as for yourself, you won't be sorry to see at last the old town of Leyden, of which I told you so much.

Like most towns, Leyden has been greatly altered of late, and I can't say it is all for the best.

All the fine old gates, to my mind a great ornament to the town, have been pulled down, with the exception of two, to make room for villas; I prefer the old style of gates and strong walls, a remnant of the olden times, such as there are still at York for instance.

But all is not innovation here; we have still some remains of the skill of our forefathers in our old churches, and, though not aspiring to vie with your Cathedrals, they are well [1]) worth a close inspection.

Then we have our Leyden University, so famous for centuries, to which even some of your countrymen, in days gone by, did not disdain to come and gather knowledge. Again, if you are fond of Museum-hunting, you may here indulge in that taste, too, as we have some very interesting ones.

What shall I say more to make Leyden attractive to you, and induce you to come?

Just now it seems rather like one of our dead cities, so ably described by a contemporaneous French writer [2]), as all the students are away for their holidays; the respective professors and most families of any importance have gone for their usual summer trip somewhere;

[1]) = *zeer goed, ten zeerste* en niet *wel*.

[2]) Henry Havard.

but all that will change and within a fortnight the town will be full of life again.

The scenery around here is rather pretty, though not at all so hilly as that which you are accustomed to; and we have some very pretty walks, close to the town. Moreover, I shall take you to admire some of our Dutch farm-houses, and then you will see the proverbial Dutch cleanliness is not exaggerated, for our cow-sheds, as you call them in England, are truly palaces compared with the poor sheds you have for your cattle at home.

But I must not tell you any more, lest nothing should be left for you to see and find out for yourself.

Do write soon and tell me you have made up your mind to come, for a month at the very least, as it is not worth while coming for a shorter time, and I will take care to meet the steamer at Rotterdam, if you tell me the day you start from England.

Tell your mamma and sister you shall be well taken care of; give my kind love to all at home and believe me

Yours affectionately,

J. C. W.

28 Hoogstraat,
B.....
November 1st, 1885.

My dear Aunt,

Yesterday I received your kind letter of the 5th inst, and I felt exceedingly happy to learn from it that you intend to come and stay with us for a fortnight.

When I informed my wife and children of your intended arrival on Saturday next, the latter jumped about with delight and, dancing round the table, clapped their hands and cried out:

"Auntie is coming, Auntie is coming!"

Now, at the very moment I am writing the little ones are busy trimming up your room with little paper ornaments, pictures and cuttings from the Illustrated London News, etc., all for the purpose of preparing you a pleasant reception. Fancy, little Alice proposed to my wife to bring her little doll to your room, saying, Auntie was to have something to play with.

But I ought not to tell you too much about the children's secrets, nor of Anne's intention to wait upon you as your lady's maid; I had better give you a short description of our new dwelling; that you may not be a stranger in our pretty country-seat.

Our spare room, which you will occupy, as we expect you to stay longer than a fortnight, is the only apartment we have up-stairs. It is a spacious, well ventilated apartment on the top story, overlooking the country, just over the door in the middle of the house. It faces a large cornfield, surrounded by copse and separated from our little flower-garden in front of the house by the high road to A.

On crossing the threshold you enter into a broad passage floored with deals, and covered with oil-cloth. At the end of the passage, which might almost be called a "hall", you find the stair-case, leading to the upper story of which your room forms a part. On each side of the passage are four doors. The first two on the left belong to our drawing-room and Nos. three and four to our sitting-room, whilst these rooms communicate with each other by large folding doors. The front-room on the right-hand side is our bed-room, behind which is the children's dormitory with three four-posters in it.

A third room facing the garden is our ordinary dining-room in which all the members of our household meet once a day for dinner. You know I like the servants to dine with us when we have no visitors.

From this room you enter into the kitchen, which is built on to the back of the house and forms a kind of projection.

All along the back of our house is a veranda, which my wife is very fond of; and I feel sure you will like it too and spend many a happy hour on it.

Behind the house we have a flower-garden surrounded by a thorn hedge, the flowers of which, I am sure, the children will often gather to present you with a pretty nosegay. This garden communicates with a back street of the village.

I think you are pretty well acquainted now with our new summer dwelling. Next Saturday you will see more of it. Please, let me know the exact hour of your arrival. If the tram from here to the railway-station should be overdue, which sometimes happens, kindly wait for me in the refreshment-room until I come to fetch you.

My Anne and all the children send you much love and many kisses.

With kind regards I remain

dear Aunt

Your loving Nephew

Fred.

Opmerkingen naar aanleiding van de ingekomen brieven.

I duly received your letter mentioning me your visit to Amsterdam. — *To mention* is *melding maken van, vermelden*, dat natuurlijk in beteekenis verschilt van *melden, verwittigen, aankondigen*. Men zette *informing me of* in plaats van *mentioning me*. *Mentioning* zonder *me* zou taalkundig goed zijn.

It is the usual manner of the English travellers to pass, etc. — *English travellers* moet zonder lidwoord staan, als zijnde een naam voor eene klasse van menschen in 't algemeen. Bovendien moet *the usual manner of* zijn: *the custom of, usual with (for)*.

Presently = straks; *at present* = nu, op 't oogenblik.

De zoogenaamde „bocht" = *the so-called „bocht"*.

Men zegt: *to leave an impression o n one's memory*, niet *i n*. *To propose* wordt steeds door *to* gevolgd: *I proposed to her* = ik deed aanzoek om hare hand.

De Engelsche vorm voor *Panopticum* is *Panopticon*. De Engelschman spreekt echter van *wax-works*. Zoo zegt hij ook *the Zoological Gardens* (meervoud), of verkort *the Zoo* (spr. uit: *zûû*').

Krasnapolsky zou zeer beleedigd zijn, wanneer hij zijne stichting *eating-house* hoorde noemen. Zulk eene inrichting draagt den naam van *restaurant*.

Voor *bijvoorbeeld* zet men in het Engelsch STEEDS *e. g.* = *exempli gratia* (Latijn) = *grâce à* (eigenlijk *de*) *l'exemple* = ter wille van het voorbeeld. NOOIT ziet men in een Engelsch boek *f. i.*

Een bezoek brengen = *to p a y a visit*.

We have well used our time. — Zet *well* aan het einde van den zin.

Het Rijksmuseum van schilderijen te Londen heet: *the National Gallery*.

A few days of delight is niet gebruikelijk. Zeg liever *a few delightful days*.

Bij uwe aankomst = *on* (niet *at*) your arrival.

Plaats nemen = *to take a seat*, niet *to take a place*.

Gelegenheid hebben om = *to have an* (niet *the*) *opportunity of*.

To intend laat geen *Progressive Form* toe (zie blz. 115, jaarg. I).

To congratulate wordt door *on (upon)* gevolgd, niet door *with*.

De gewone vorm in een brief voor „Nu moet ik eindigen" is: *I must now conclude*.

Verfdoos = *paint-box, box of paints.*

De aanhef van een brief kan niet zijn *My Lady*, omdat het een adellijke titel is; men zegge: *Madam* of *Dear Madam.* Ook mag achter den aanhef nooit een uitroepingsteeken staan, doch alleen eene komma. Reeds in den eersten jaargang werd hierop de aandacht gevestigd. (Zie blz. 74. Nr. 3).

E.

II. Vertaling in het Nederlandsch van: HUME, *A History* [1]) *of England*, p. 670.

Het dreigend karakter van het noordelijk verbond eischte nu ernstige aandacht. In Maart had de koning van Pruisen aan de regeering van Hannover bericht, dat hij tot genoemd verbond was toegetreden en de monden van de Elbe, de Wezer en de Eems had doen sluiten; en hij vroeg (eischte) en verkreeg het recht om onmiddellijk Hannover met eene krijgsmacht te bezetten. Kort te voren was Hamburg in naam van den koning van Denemarken in bezit genomen door prins Karel van Hessen, aan het hoofd van 15000 man, en was er beslag (embargo) op alle Britsche eigendommen gelegd. Daar vertoogen tot niets geleid hadden, werd er eene vloot van 18 linieschepen met fregatten, kanonneerbooten en bombardeergaljoten naar Denemarken afgezonden, onder bevel van Sir Hyde Párker, met Nelson tot onderbevelhebber, maar deze was in werkelijkheid de aanvoerder. De Deensche zeemacht zelve was aanmerkelijk beter dan de macht, die tegen haar werd afgezonden en Nelson wees met aandrang op de noodzakelijkheid van de krijgsverrichtingen te bespoedigen, vóór het losgaan van het ijs de Russen in staat zou [2]) stellen, de Denen te hulp te komen. Aan den doortocht door de Sont werd de voorkeur gegeven boven dien door de Belt, ofschoon de eerste meer blootgesteld was aan de kanonnen des vijands, en door dicht langs de Zweedsche kust aan te houden, werd het vuur uit het fort Kronborg ontweken. Tusschen Koppenhagen en de zandbank, die den toegang tot de stad bemoeilijkt, hadden de Denen drijvende batterijen, met 70 stukken geschut gewapend, vast-

[1]) Let wel, dat men in 't Hollandsch het lidwoord weglaat.

[2]) De vriendelijke lezer gelieve de volgende drukfouten te verbeteren: blz. 148 laatste reg. v. o. *enable*, lees *should enable;* blz. 149, 3de reg. v. b. *everny*, lees *enemy;* reg. 17 v. b. *wich*, lees *which;* blz. 150, reg. 2 v. o. *vindt*, lees *vind*.

gemeerd, en 13 oorlogschepen waren eveneens voor de stad gestationneerd. Nelson zeilde voorop met het grootste gedeelte van de vloot en ankerde op de hoogte van Draco Point (Dragör?), terwijl Sir Hyde Parker met de rest de Kroonbatterijen [1]) bedreigde. Twee van Nelson's schepen raakten aan den grond, zoodat hij zijne slaglinie niet kon uitbreiden. Het was een heet gevecht en Sir Hyde Parker heesch het sein tot staking der vijandelijkheden, maar Nelson deed, alsof hij het niet zag, en zijn eigen signaal tot een meer hardnekkigen aanval hijschende, liet hij dit aan den mast spijkeren. De Denen, aangemoedigd door de tegenwoordigheid van den kroonprins, vochten met wanhopige dapperheid, maar tegen half vier hadden alle Deensche schepen de vlag gestreken, ofschoon het wegens de batterijen onmogelijk was ze mee te voeren. Nelson zond nu een schrijven aan land, gericht aan „de broeders [2]) der Engelschen, de Denen", met de opmerking, dat hij het als de grootste overwinning zou beschouwen, die hij ooit behaald had, zoo het hem gelukte eene verzoening tusschen de beide landen tot stand te brengen. Daarop had hij eene audientie bij Christiaan VII, waarvan het gevolg was, dat Denemarken van het verbond werd losgemaakt.

Wageningen. L. Looijen.

III, 1.

able, bekwaam.

aloud, luide.
altar, altaar.
auger, avegaar.
bald, kaalhoofdig.

Abel, Abel (eigennaam).
abel(-tree), abeel (boom).
allowed van *to allow* = toestaan.
to alter, veranderen.
augur, waarzegger.
bawled van *to bawl* = bulken, schreeuwen.
balled van *to ball* = sneeuw onder de voeten krijgen, die zich tot een harden bal samenpakt: *The horse b a l l s.*

---

[1]) „De drie Kronen" is eene zeer sterke stelling ter verdediging van Koppenhagen.

[2]) Nelson wil hier bepaald de vriendschappelijke verstandhouding der beide natiën laten uitkomen, van daar dat hij zegt *brothers* en niet *brethren*.

board = plank en verschillende gewijzigde beteekenissen daarvan als: tafel, kost, bestuur, scheepsboord, enz.	**bored** van *to bore* = boren.
	bored van *to bore* = iemand vervelen.
bold, stoutmoedig, kloek.	**bowled** van *to bowl* = met den bal werpen.
	bolled van *to boll* = zaadhuisjes krijgen.
braid, vlecht.	**brayed** van *to bray* = balken (van ezels).
brood, gebroed.	**brewed** van *to brew* = brouwen.
bridal, bruiloft.	**bridle**, toom, breidel.
castor, bever.	**caster**, werper, fleschje *(set of casters = cruet-stand* = olie en azijnstel); rolletje onder meubels, rolverdeeler.
castor(-oil) = wonderolie.	
cellar, kelder.	**seller**, verkooper.
collar [1]), kraag, boord.	**choler**, toorn, drift.
dire, ijselijk, gruwelijk.	**dyer**, verver (van kleederen).
find, vinden.	**fined**, van *to fine* = beboeten.
fur, pelsbont.	**fir**, denneboom.
guest, gast.	**guessed** van *to guess* = gissen, raden.
hire, huur.	**higher**, hooger.
lesson, les.	**lessen**, verminderen.
liar, leugenaar.	**lyre**, lier.
	lier, een liggende persoon.
load, last, lading.	**lowed** van *to low* = loeien.
mayor, burgemeester.	**mare**, merrie.
owed van *to owe* = verschuldigd zijn.	**ode**, ode.
plaintiff, eischer, aanklager.	**plaintive**, klagend, treurig.
rode van *to ride* = rijden, varen.	**rowed** van *to row* = roeien.
	road = weg.
sower, zaaier.	**sewer**, naaister.
tide, getij.	**tied** van *to tie* = binden.
weighed van *to weigh* = wegen.	**wade**, door het water waden.

H. H. K.

[1]) De uitspraak van deze woorden (*kóla*) wel te onderscheiden van *colour* en *culler* (*kéla*).

2. Bij het beantwoorden der vraag: „Wat is het verschil tusschen *deal*, *part* en *party?*" bepalen wij ons hoofdzakelijk tot de woorden *deal* en *part*. Het woord *party* is er slechts bij genoemd ter wille van den Franschsprekenden Hollander, die, wij weten het bij ondervinding, dikwijls geneigd is, om, misleid door het Fransche woord *partie*, in plaats van *deal* of *part* te vertalen *party*.

Aan de beteekenis van de woorden *deal* en *part* ligt het begrip van deel, gedeelte, heel wat, een heele boel ten grondslag. Nu is de vraag: het deel van „wat"? Dit „wat" kan uitgedrukt worden door:

1°. een stofnaam in algemeenen zin: Ik heb heel wat *linnen* gekocht.

2°. een begrip in het enkelvoud in algemeenen zin: hij heeft heel wat *moeite* gehad. Hij heeft heel wat van (*wat* er in) de wereld (te zien is) gezien.

3°. een voorwerpsnaam of begripsnaam in het meervoud in algemeenen zin: mijn broeder heeft heel wat *boeken* gekocht. Die man heeft heel wat *ondeugden*.

In deze drie gevallen staan linnen, moeite en boeken voor iets in algemeenen, onbegrensden zin en men vertaalt *deal* voor het enkelvoud, *many* voor het meervoud:

1°. I have bought *a great (good) deal of linen*.

2°. He has had *a great (good) deal of trouble*. He has seen *a great (good) deal of the world*.

3°. My brother has bought *a great (good) many books*. That man has *a great many vices*.

De lezer heeft reeds uit de voorbeelden opgemerkt, dat *deal* alleen voorkomt in de uitdrukking: *a great (good) deal of*. Men vindt slechts bij uitzondering *deal* zonder bijv. naamw. b.v.: I have had *a deal of trouble* (= *a great deal of trouble*). Wij behoeven dus *part* ook alleen maar te beschouwen in de uitdrukking: *a great (good) part*.

Ook kan „wat" uitgedrukt worden door:

4°. een stofnaam in bepaalden zin: Ik heb heel wat van *het linnen* gekocht.

5°. een begripsnaam in het enkelvoud in bepaalden zin: Heel wat van *de moeite* komt op hem neer.

6°. een voorwerpsnaam in het enkelvoud: Hij heeft heel wat van *den appel* opgegeten. Ik heb heel wat van *de wereld* gezien.

7°. een voorwerpsnaam in het meervoud in bepaalden zin: Hij heeft heel wat van *de appels* gegeten.

8°. een begripsnaam in het meervoud in bepaalden zin: Heel wat van *zijne ondeugden* zijn aan zijne opvoeding te wijten.

In deze vijf gevallen gebruikt men *part*, waaruit blijkt, dat dit woord uitdrukt: een zeker gedeelte van een bepaald iets. Tevens doen wij opmerken, dat *deal* nooit kan vertaald worden door gedeelte.

I have bought *a great part of the linen.*
A great part of the trouble alights upon his head.
He has eaten *a great part of the apple.*
I have seen *a great part* (gedeelte) *of the world.*
He has eaten *a great part of the apples.*
A great part of his vices is owing to his education.

Bedoelt men in de twee laatste zinnen een groot aantal, gaat men met andere woorden de *apples* en *vices* tellen, dan wordt de vertaling aldus gewijzigd:

He has eaten *a great many* apples.
A great many of his vices are owing to his education.

Met betrekking tot *party* behoeven wij slechts kort te zijn. Het staat gelijk met het Hollandsche partij: *party*-spirit = partijgeest; I went to a *party* last night; the two *parties* appeared before the judge.

Ook nog zegt men, vooral in gemeenzamen stijl: he is a nice *party* = hij is een mooi presentje (exemplaar, individu). The jury found that the *party* (individu, persoon) slain was of the English race.

Men merke echter op, dat in de volgende gevallen partij niet door *party* wordt vertaald:

Hij nam mijne partij op = He took my *part.*
Eene partij koffie = A *parcel* of coffee. E.

3. Mrs. A. sends (presents) her compliments and wishes (wants) to know at what o'clock you will come home to-morrow evening (night).

Give my compliments (kind regards) to your mother.

Remember me (kindly) to your mother.

den Burg (Tessel). G. Tielrooy.

IV. [1]) 1. Men geloofde aan de waarheid van zijne woorden, niet waar? Natuurlijk, welke reden was er om er aan te twijfelen?

They believed in the truth of his words, didn't they? Of course, what reason was there to doubt it?

Wij zullen voor de vertaling van *men* den raad volgen, dien wij op blz. 154 van het vorige Nr. gaven: *zoek eerst eene Hollandsche omschrijving, die de beteekenis zoo zuiver mogelijk weergeeft, en vertaal haar dan in het Engelsch.* In de eerste plaats merken wij op, dat *men* hier een beperkten zin heeft, zoodat wij eene keuze moeten doen tusschen: *de wereld, wij, gij, ze, de lieden (menschen).* Men zal ons toestemmen, dat *wij* eene geheel andere beteekenis aan den zin geeft; bij gevolg zijn de volgende vertalingen mogelijk: *the world, you, they, people.* Het laatste deel van den zin zou in die gevallen luiden: *did not it (they), you, they* en *they?*

Na *believed* mag *in* desnoods weggelaten worden, maar het is niet zoo volledig.

They believed his words to be true is ook zeer goed Engelsch, maar niet letterlijk genoeg.

Statements in plaats van *words* is goed, maar niet noodig.

Is not it? is eene fout, welke wij zelfs dikwijls gehoord hebben uit den mond van personen, die zeer vloeiend Engelsch spraken. *Niet waar?* is hier een verkort gezegde voor: *geloofden zij niet aan de waarheid zijner woorden? = didn 't they believe, etc.?* Volgens blz. 105 gebruikt de Engelschman hiervan alleen *het hulpwerkwoord, het onderwerp en de ontkenning*, dus: *didn't they?*

Op blz. 42 in den 1sten Jaargang werd reeds gezegd, dat afkortingen als *I didn't*, behalve in gemeenzamen stijl, niet geoorloofd zijn.

Zooals op blz. 82 (2de Jaarg.) werd aangemerkt, mag men voor *didn't they?* ook schrijven: *did they not?*

Naturally is *natuurlijk* in den zin van *natuurlijkerwijze.*

Which reason is fout, want het zou beteekenen: *er is eene reden; noem mij die als gij kunt. For what reason (why) should*

[1]) Ten gerieve van hen, die niet op den 1sten Jaargang waren ingeteekend, plaatsen wij hier de Hollandsche zinnen naast de Engelsche. De Engelsche vertaling is, met enkele wijzigingen, van Mej. I. C. W. te Leiden.

they, *etc.* is goed, maar de voorkeur wordt gegeven aan de letterlijke vertaling, zoo die even goed is.

Cause voor *reden* is fout, omdat hier van geen *oorzaak* sprake kan zijn.

Na *doubt* zou men desnoods *of* kunnen weglaten, doch het is beter dit niet te doen.

To call it into question is ook zeer goed, maar niet letterlijk.

2. De ongelukkige trad de kamer binnen, bevende van koude, en vermoeid van de langdurige ontberingen, waaraan hij op zijn tocht was blootgesteld geweest.

The wretched man entered the room, shivering with cold, and worn out with the long privations to which he had been exposed on his journey.

Iemand kan ongelukkig zijn voor zichzelf, of als zoodanig beschouwd worden door anderen. In dezen zin kan alleen van de laatste beteekenis sprake zijn. Men oordeelt, dat iemand *unhappy* is, wanneer hij zichtbaar lijdt onder het lot, dat hem beschoren is. Men noemt hem *unfortunate*, wanneer men weet, dat hij niet bereikt heeft, wat hij wenschte; men noemt hem *miserable* of *wretched*, wanneer hij te beklagen is. *Wretched* is sterker dan *miserable*.

To enter into wordt in dezen zin niet gebruikt. *Walked into* (= stapte binnen) is hier ook niet op zijne plaats.

Trembling is goed; het wordt veroorzaakt door koude, vrees, zenuwachtige aandoeningen, enz.; *quivering* drukt eene snelle trillende beweging uit, als b. v. van een mes, dat men met het lemmer plat op de tafel neerdrukt, terwijl men het heft oplicht en dan plotseling loslaat. Het kan echter in bovenstaanden zin ook gebruikt worden. Het beste woord is *shivering*, dat gelijk staat met ons *bibberend*. Hoewel na al deze woorden *with* gebezigd wordt, is *from* niet foutief.

Ofschoon *worn out* de beste vertaling geacht werd, zijn *fatigued with*, *tired with*, *weary with* ook goed, maar niet zoo sterk.

Exhausted with (= uitgeput van, naar adem snakkende van) is wat te sterk.

Lasting privations is hier niet goed. Men zegt: *a lasting* remembrance = eene *blijvende* herinnering.

(Which) he had been exposed to is ook goed.

Voor *on* mag men ook *during* zetten.

Voyage en *march* zijn goed. De beteekenis van *voyage* is natuurlijk bekend (Zie ten overvloede blz. 39, 1ste Jaarg.).

3. Ik verleende hem de beloofde hulp, opdat hij zich niet zou kunnen beklagen of eenige verontschuldigingen zou kunnen aanvoeren.	I lent him the promised aid that he might have no ground for complaining or bringing forward any excuses.

Aid, help, assistance. — *To help* is: een gedeelte van het werk doen voor een ander, zoodat diens taak van minder omvang of gemakkelijker wordt; *to assist* is: uit de verlegenheid, uit den nood helpen, op gang helpen, bijstand verleenen, iemand, die in verlegenheid is met raad en daad bijstaan (deze hulp behoeft niet uitsluitend lichamelijk te zijn, hetgeen bij *to help* wel het geval is).

To help geschiedt rechtstreeks, *to assist* en *to aid* kunnen ook door bemiddeling plaats hebben, maar *assistance* wordt verleend tegen één enkel persoon; *aid* kan ook verschaft worden tegen overmacht. *To aid* is meer: schragen, de schouders zetten onder, bevorderlijk zijn aan. In bovengenoemden zin kan dus ook *assistance* gebruikt worden; *help* is echter minder op zijne plaats.

To give aid wordt niet gezegd; wel *to give assistance* en *to send aid*; *to afford* en *to grant* worden in deze beteekenissen niet gebezigd.

That .... not. — Hiervoor mag men ook schrijven *lest*, maar dan moet *might* veranderd worden in *should* en *ground* in *any ground*. Men gebruikt namelijk *might* van hetgeen men *hoopt* en *should* van hetgeen men *vreest* en *that* = in de hoop dat, *lest* = uit vrees dat.

So that he could not complain is goed, maar niet zoo krachtig. *Kunnen* beteekent hier niet *in staat zijn*, waarom *to be able* fout is.

Ground mag vervangen worden door *reason*.

Sommige inzenders schreven *complain o f*. Van *of* kan alleen sprake zijn, wanneer het gevolgd wordt door eene bepaling: he complained *of tooth-ache*.

Aanvoeren. — *To mention* (vermelden) is verkeerd. In dit lot deelen ook *to quote* (aanhalen van woorden uit een schrijver), *to suggest* (in bedenking geven) en *to utter* (uiten). ***To import*** is *aanvoeren, invoeren van goederen uit een vreemd land. To advance* en *to allege* zijn goed.

Eenige beteekent hier *hoegenaamd, onverschillig welke*, zoodat *some* foutief is. (Zie blz. 79).

Apologies is *verontschuldigingen* in den zin van *vergiffenis: he made apologies for his conduct.*

4. Hebt gij den zwager van mijne nicht ook ergens gezien? Neen; ik heb hem overal gezocht, doch hij was nergens te vinden.

Have you seen my niece's brother-in-law anywhere? No; I have been looking for him everywhere, but he was nowhere to be found.

Er is geen enkele reden, waarom wij hier zouden schrijven *did you see*, want uit niets blijkt, dat hier van een tijd sprake is, die geheel voorbij is.

Verscheidene inzenders schreven *perhaps* vóór *seen*. Dit is niet gebruikelijk; de beteekenis *ook (ook soms)* ligt reeds opgesloten in *a n y where*. (Zie blz. 80 in den 1sten Jaarg., ook voor de verklaring, waarom *somewhere* hier fout is). Wil men bepaaldelijk *ook* vertalen, dan kan men zeggen, en dit is zelfs zeer goed: *D o y o u h a p p e n to have seen, etc.*

Cousin is natuurlijk ook goed; het verschil op te geven achten wij onnoodig. *Brother-in-law*, *mother-in-law*, enz. worden dikwijls gebruikt in den zin van *stiefbroeder*, *stiefmoeder*, enz., hoewel de eigenlijke woorden daarvoor zijn: *Stepbrother*, *stepmother*, enz.

Voor *No* mag men ook zetten: *No, I have not.*

To seek en *to seek for* zijn goed, maar voor de spreektaal te deftig. *Have looked for* is niet verkeerd (zie blz. 114).

Alle inzenders hadden *to be found* goed. (Zie blz. 44).

5. Het zijn zwakke zielen, zegt men, die bang zijn voor spoken of geestverschijningen. Dat kan wel waar zijn, toch is menig onverschrokken zeeman bang voor „den Vliegenden Hollander."

Those are said to be weak souls who are afraid of ghosts or apparitions. This may be true, yet many an intrepid sailor is afraid of "the Flying Dutchman."

They who in plaats van *those who* wordt somtijds aangetroffen, maar het is beter steeds het laatste te gebruiken, d. w. z. wanneer *zij* niet slaat op iets dat voorafgaat. In den volgenden zin zou men b. v. *they* gebruiken:

Herinnert gij u *de dames, die verleden week hier waren?* — Ja. — Welnu, *die (zij)* zijn naar Engeland teruggekeerd = Do you remember *the ladies that were here last week?* — Yes. — Well then, *they* have returned to England.

That heeft nooit een *bepaald* woord tot antecedent, zooals een bezittelijk of aanwijzend voornaamwoord, een eigennaam enz. Men kan daarom niet zeggen: *those that.*

Men. — Volgens blz. 155 kunnen wij den Holl. zin omschrijven door: *Zij worden gezegd zwakke zielen te zijn*, hetgeen, letterlijk in het Engelsch overgebracht, bovenstaande vertaling oplevert.

Those, it is said, are, etc. is ook goed, maar niet zoo vloeiend.

De lezer kan nu zelf wel oordeelen, waarom *one* hier verkeerd is.

Men kan *weak* zijn naar lichaam en geest; gewoonlijk zegt men *feeble* slechts voor: *zwak naar lichaam.* Bovendien is *feeble* deftiger dan *weak.*

Spectre is ook goed; hetzelfde geldt van: *brave, undaunted* en *fearless.*

Let op de plaatsing der aanhalingsteekens en op de hoofdletter van *Flying.*

6. Ik heb drie kwart el meer noodig voor een japon dan gij; dit maakt evenwel niet zoo'n aanmerkelijk verschil op zulk een kostbaar kleedje.

I want three quarters of a yard more for a gown than you; this, however, does not make so enormous a difference on so expensive a dress.

De gewone maat in Engeland is de *yard* (= 36 inches); de *ell* is 45 inches. Voor *enormous* mag men ook *considerable* zetten.

Does not make much of a difference in the price of is ook zeer goed.

Iets is *costly*, dat veel geld moet opbrengen, dat veel waarde heeft; iets is *expensive*, dat met veel geld betaald wordt. In het laatste geval behoeft dus de betaalde som volstrekt niet de waarde van het voorwerp aan te geven. In bovengenoemden zin is bijgevolg *costly* ook goed. *Precious* is *bij uitstek kostbaar.*

7. Willem de Zwijger, die in vijftienhonderd drie en dertig geboren en in vijftienhonderd vier en tachtig vermoord is, onderscheidde zich door zulke zeldzame talenten, dat zijn naam als staatsman de bewondering van alle tijden zal opwekken.

William the Silent, who was born in fifteen hundred and thirty-three and was assassinated in fifteen hundred and eighty-four, distinguished himself by such rare talents, that his name as a statesman will excite the admiration of all times.

Voor *Silent* zegt men ook wel *Taciturn.* — *Who was* mag uitgelaten worden. De tijd, waarin het geboren worden en het vermoorden plaats hadden, is reeds lang voorbij, waarom *is* en *has been* geheel en al foutief zijn.

De *hyphen* tusschen de eenheden en tientallen wordt wel eens weggelaten, doch meer algemeen gezet.

To assassinate geschiedt bij overrompeling, desnoods met op de loer liggen; *to murder* geschiedt door geweld te plegen.

In het Hollandsch wordt *zoo* steeds gevolgd door het niet-bepalend lidwoord en somtijds ook nog door een bijv. naamw.; daaruit volgt, dat het niet vóór een meervoudig zelfstandig naamw. kan staan: *zoo een* huis, *zoo een* groot huis. *Zulk* kan steeds in de plaats daarvan komen, maar kan bovendien nog vóór een meervoudig zelfst. naamw. staan: *zulk een* groot huis, *zulke* groote huizen.

In het Engelsch gaat *so* steeds vergezeld van een lidwoord en bijv. naamw. en kan steeds door *such* vervangen worden. In alle andere gevallen zet men *such: so large a* house = *such a large* house; *such* a book, *such* books.

To rouse is meer *wakker schudden* en daarom hier niet op zijne plaats.

Centuries is niet goed; het beteekent een tijdperk van precies 100 jaar; *ages* is goed.

8. Wanneer wij dit in aanmerking nemen, kunnen wij hem menige dwaasheid vergeven.

If we take this into consideration, we can forgive him many a folly.

Wanneer beteekent hier *op voorwaarde dat*, dus *if* en niet *when*.

May is ook goed, maar dan beteekent het meer: *kunnen* (*mogen*) *wij gerust.*

Forgive is meer de alledaagsche term. Iemand, die reden heeft beleedigd te zijn, kan *forgive*; iemand, die recht heeft om te straffen (een meerdere dus) kan *pardon.*

Voor *folly* mag men ook zeggen: *foolish act.*

9. De jaloerschheid spoorde haar tot die misdaad aan. Zij had den jongeling lief, en kon niet verdragen, dat hij een ander beminde.

Jealousy incited her to that crime. She loved the young man, and could not bear his loving an other.

Dat *jealousy* geen lidwoord voor zich mag hebben behoeft geen nader betoog. (Zie blz. 1, Jaarg. I).

Urged, stimulated en *led* zijn ook goed en na *to* mag men *commit* inlasschen.

That he loved an other is wel goed, maar niet aan te bevelen.

Could not suffer him to = kon niet toelaten dat hij.

Could not bear him to is geen Engelsch; deze constructie komt alleen voor bij werkwoorden, die een *wil*, *verlangen*, *verlof*, *onderstelling* enz. te kennen geven: I *wish you to hold* your tongue. I *expect you to* go. I *desire you to leave* him alone. I *supposed him to be* your friend. He would not *suffer me to touch* it.

Somebody else en *anybody else* zijn beide goed; met het eerste doelt men op eene bepaalde persoon (zij had hem b. v. met een ander meisje gezien); het tweede drukt uit: *onverschillig welk* meisje, geen ander meisje *hoegenaamd*.

16. Hoe komt het, dat gij u altijd laat bedienen? Het is schande, dat gij niet beter voor uwe oude moeder zorgt en haar het leven wat aangenamer maakt.

How is it that you always allow yourself to be waited upon? It is a shame that you do not take better care of your old mother and make her life a little more agreeable.

What is the reason is ook goed. Voor *allowed* zie blz. 34, noot, Jaarg. I. *Suffered* drukt uit, dat het eenigszins ten koste gaat van den persoon, die iets *laat* doen, zoodat het hier niet kan gebezigd worden. (Zie blz. 32, Jaarg. I).

To serve is *aan tafel bedienen*; dit is de bedoeling hier niet.

To provide for is *zorgen voor* in den zin van *in de behoeften voorzien van*.

Render in plaats van *make* is zeer goed; zoo ook *comfortable* voor *agreeable*.

Pleasant en *agreeable* kunnen meestal met elkander verwisseld worden. In enkele gevallen is het verschil merkbaar en dan drukt *pleasant* meer *vroolijk genot* uit, *agreeable* daarentegen *kalm genot*.

To make life more agreeable to her en *to cheer up her life* zijn ook zeer goed.

A little mag vervangen worden door *somewhat*.

17. Bij gebrek aan bewijzen moest de gevangene losgelaten worden, hij had 3 maanden in de gevangenis gezeten.

For want of proofs the prisoner had to be released; he had been imprisoned for three months.

In default of is goed, maar klinkt deftiger. *Evidence* is het getuigenis, waarop de *proofs* gegrond worden.

Het verschil tusschen *had to* en *was to* is in iedere goede spraakkunst te vinden.

Must drukt nooit werkelijk een verleden tijd uit; alleen wanneer *moest* eigenlijk een tegenwoordigen tijd aanduidt kan het door *must* vertaald worden; zoo b. v. in „indirect speech“: The book-sale would last four days, and attend it he *must* [direct speech: *(and he thought): attend it I must*]. They thought they *must* follow the Greeks in the use of these two names (direct speech: *they thought: we must, etc.)*.... which Mr. Claypole thought *must* be the immediate precursor of a violent fit of crying *(Mr. C. thought: it must be, etc.)*.

Set at liberty, *set free* en *discharged* zijn goed.

To acquit is vrijspreken. *Imprisoned* mag vervangen worden door *in prison* en *confined in prison*.

12. Die tweelingen gelijken zooveel op elkaar, dat ik ze nooit uit elkander kan houden. Toch, wanneer ik hen bij elkaar zie, vind ik dat er groot verschil tusschen hen bestaat.

Those twins resemble each other so much, that I can never tell which is which. Yet, when I see them together, I find there is a great difference between them.

Are so much like each other (so much alike) is goed Engelsch.

Distinguish (tell) one from the other is niet fout; *to discern* beteekent *onderscheiden = ontwaren; to discriminate* is *afscheiden*, *onderscheid maken*.

There is mag uitgelaten worden en *is* kan ook vervangen worden door *exists*.

CORRESPONDENTIE.

Voldoende antwoorden werden ontvangen van:

I. Behalve door I. C. W. en Fred. Olland werden nog zeer voldoende brieven ingezonden door G. Tielrooy, den Burg (Tessel), H. Baay, Amsterdam, H. K., H. en P. B. G. M., D., die het allen slechts aan plaatsgebrek te wijten hebben, dat hun werk niet werd afgedrukt.

II. Mej. S. P. Farret, Amsterdam. — Mej. W., W. — H. Baay, Amsterdam. — T. Molendijk, Rotterdam. — J. Gediking, Hilversum. — Mej. I. C. W., Leiden. — H. Th. Karsen, Amsterdam. — E. A. H. de Riemer, Laeken (bij Brussel). — C. S., B. o. Z. — Fred. H. Olland, Baarn. — H. K., H. — P. B. G. M., D. — J. F. Hintzen Jr., Hilversum. — G. Tielrooy, den Burg (Tessel). — H. Looijen, Wageningen.

III. J. F. Hintzen Jr., Hilversum, 1,2. — P. B. G. M., D., 1. — G. Tielrooy, den Burg, 1,3. — I. C. W., Leiden, 1,3. — Fred. H. Olland, Baarn, 1,3. — Conrad, Haarlem, 3. — J. Gediking, H., 1,2.

IV. Fred. H. Olland, Baarn. — Conrad, Haarlem. — J. Gediking, Hilversum. — C. S., Bergen op Zoom. — T. Molendijk, Rotterdam. — Mej. I. C. W., Leiden. — G. Tielrooy, Tessel. — H. K., H. — Mej. S. P. Farret, Amsterdam. — Margaretha, Amsterdam.

BRIEVENBUS.

M. te Rotterdam. — Ik kan het zonder hem wel doen = *I can do (manage) without him.*

De zuivere uitspraak van *future* is: *fíúŭtša.*

J. Gediking te Hilversum. — In woorden als *reasonably, fashionable, considerably, continually,* enz. wordt *geen* bijklank gehoord. De reden, waarom gij dien meent te hooren, is, dat de klinkers in de klemtoonlooze lettergrepen niet geheel en al stom worden.

Opgaven voor het 3de Nummer.

(Zie Omslag).

Antwoorden worden ingewacht vóór of op 1 *Maart a. s.*

I. Vertaal in het Engelsch de volgende zinnen, die evenals de vorige gekozen zijn uit het schriftelijk werk, opgegeven bij de examens te Utrecht in Aug. 1885.

1. Dezen hoed draag ik nu reeds anderhalf jaar en toch ziet hij er even goed uit, als toen ik hem gekocht heb.
2. Waarom haten deze beide mannen elkander? Deden zij niet beter de zaak in vrede te schikken?
3. Gij moet hard loopen, als gij den trein van vijf uur wenscht te halen; gij zijt nog een half uur loopens van het station.
4. Als uwe schoorsteenen rooken, kunt gij dit dikwijls verhelpen *(to remedy)* door niet te veel brandstof in eens op het vuur te werpen.
5. Waar hebt gij deze jas laten maken? Dat zal ik u zeggen. Kent gij den kleermaker in de Hoogstraat? Neen, dat geloof ik niet; ik weet niet eens waar de Hoogstraat te vinden is. Weet gij dat niet? Ga recht uit, en neem de eerste straat rechts, dan de tweede links, en gij zult aan uwe rechterhand den winkel van Mijnheer Markwell vinden.
6. Het is jammer dat uwe vriendin niet geslaagd is; wat mij betreft, ik zou aan hare overwinning niet getwijfeld hebben, als zij niet zoo zenuwachtig ware geweest.
7. Zijt gij het geweest jongens, die mij dezen mooien ruiker gezonden hebt?
8. Wij drongen er op aan, dat de kinderen zouden opblijven, totdat hunne ouders uit de stad terugkeerden.
9. Morgen avond gaan wij naar de opera, tenzij ik plotseling door bezigheden verhinderd mocht worden, wat mij echter zeer zou spijten.
10. Doe wat een goed burger betaamt, en stoor u niet aan hetgeen deze lieden van u zeggen.

11. Indien men niet tevreden is, dan is men niet gelukkig, al is men nog zoo rijk.

12. Dit zijn maatregelen, waarvan de gevolgen niet te overzien zijn.

13. Het huis, welks deuren en vensters bij den minsten wind schudden, is niet goed gebouwd.

14. Wie uwer heeft op de trap zooveel leven gemaakt?

II. Vertaal in het Nederlandsch: MACAULAY'S *History of England*, II, 252—253, Tauchnitz Edition (van de examens te Utrecht in Aug. 1885).

On the ninth of November the Houses met. The Commons were summoned to the bar of the Lords; and the King spoke from the throne. His speech had been composed by himself. He congratulated his loving subjects on the suppression of the rebellion in the West: but he added that the speed with which that rebellion had risen to a formidable height, and the length of time during which it had continued to rage, must convince all men how little dependence could be placed on the militia. He had, therefore, made additions to the regular army. The charge of that army would henceforth be more than double of what it had been; and he trusted that the Commons would grant him the means of defraying the increased expense. He then informed his hearers that he had employed some officers who had not taken the test; but he knew them to be fit for public trust. He feared that artful men might avail themselves of this irregularity to disturb the harmony which existed between himself and his Parliament. But he would speak out. He was determined not to part with servants on whose fidelity he could rely, and whose help he might perhaps soon need. This explicit declaration that he had broken the laws which were regarded by the nation as the chief safeguards of the established religion, and that he was resolved to persist in breaking those laws, was not likely to sooth [1]) the excited feelings of his subjects. The Lords, seldom disposed to take the lead in opposition to a government, consented to vote him formal thanks for what he had said. But the Commons were in a less complying mood. When they had returned to their own House there was a long

[1]) Gebruikelijker *soothe*.

silence; and the faces of many of the most respectable members expressed deep concern.

III 1. Wat is het verschil tusschen *as* en *like?* Geef voorbeelden ter opheldering.

2. Wanneer gebruikt men *to do* als hulpwerkwoord?

3. Vertaal in het Engelsch: Zullen wij een beetje whisten? Ja, zeer gaarne. Laat ons trekken, met wien wij moeten spelen. Gij moet geven en ik kom uit. Wilt gij eens afnemen? Harten is troef. Ruiten aas, schoppen twee, klaveren drie, harten heer. Ik heb met harten boer afgetroefd en toen heeft uwe zuster met de vrouw overgetroefd. Wij hebben één aan trek en vier honneurs. Neen, gij hebt twee aan trek. Wilt gij eens voor mij schudden? De kaarten worden vuil, ik zal eens een nieuw spel koopen. Als gij verkeerd geeft, zijt gij de gift kwijt.

AANTEEKENINGEN

OP

Charles Dickens' OLIVER TWIST.

(Vervolg).

Hoofdstuk VIII.

He encounters a strange sort of gentleman. — *To encounter* beteekent hier slechts *to meet, to meet with, to fall in with.* Gewoonlijk drukt *to encounter* verzet, tegenstand uit: *to encounter danger, difficulties.*

stile = hekje (zie blz. 98, Jaarg. I).

hid behind the hedges. — *To hide* wordt zeer dikwijls niet-wederkeerend gebruikt.

by turns = beurtelings, nu eens..... dan weder.

that great large place. — *Great* is hier in oneigenlijken, *large* in eigenlijken zin op te vatten.

too. — Let wel, dat *too* tusschen twee komma's staat.

no lad of spirit need want in London. — Wat valt er op te merken omtrent *need?*

who must die in the streets. — *Must* (Zie blz. 35).

he must undergo. — Dito.

to no particular purpose = zonder een bepaald doel = dat tot niets bepaalds leidde.

night closed in again = de nacht viel weer in.

he would stand about the inn-yards. — *Would* (Zie blz. 122 en 129, Jg. I).

ten to one but they threatened = tien tegen één, dat (of) zij dreigden.

In fact = om de waarheid te zeggen (Zie blz. 2).

gave him what little she could afford. — Let op het eigenaardig gebruik van *what.*

Barnet = een plaatsje eenige mijlen ten noorden van Londen.

Hullo, my covey! What's the row? = Hallo, my boy! What is the matter? — *What is the row (about)?* = wat is hier voor een standje? = wat is hier aan de hand? — In de platte spreektaal wordt deze uitdrukking gebezigd, zelfs wanneer er van geen *row* (spr. uit: *ráŭ*) sprake is. *Row* (spr. uit: *róŭ*) = rij.

flat-browed = met een plat voorhoofd (teeken van domheid en geslepenheid).

He was short *of* his age (*voor* zijn leeftijd).

bow legs = O-beenen. *Knock-knees* = bakkersbeenen of X-beenen. *Bandy legs* = O-beenen en X-beenen.

if the wearer had not had a knack of = als de drager niet de kunst verstaan had (er het handje van gehad had).

He had turned the cuffs back = hij had de mouwopslagen omgeslagen. *Turned up* beteekent hetzelfde; *tucked up* is opgestroopt.

He was, altogether, as roystering and swaggering a young gentleman as ever stood four feet six, or something less, in his bluchers = Het jonge mensch was een schreeuwer en een bluffer, zooals er nog nooit iemand van 4 voet 6 duim, of iets minder, in zijne laarzen gestaan had. *Bluchers* (genoemd naar den Duitschen generaal) zijn halve laarzen. Spr. uit *blúŭ'kaz.*

my flash companion = slimme vogel.

My eyes en *my eye* zijn uitroepen van verbazing; wij zouden zeggen: *heb ik van mijn leven!*

forerd = forward.

always agoing up, and nivir acoming down again. — De nieuwe vriend van Oliver zinspeelt hier op den tredmolen; de veroordeelde beweegt zich daarbij steeds in eene richting opwaarts, nooit benedenwaarts, zonder einde; nooit bereikt hij zijn doel, zijne plaats van bestemming als het ware. Evenzoo had Oliver al zeven lange dagen geloopen en was nog niet aan het einde van zijne reis gekomen.

Stone Jug is eene *slang*-uitdrukking voor *gevangenis.*

acos = because.

grub is *slang* voor *eten.*

bob is *slang* voor *shilling.*

magpie = *mag*, is *slang* voor *halfpenny.*

f o r k o u t en s t u m p (up) zijn beide *slang*-uitdrukkingen voor *het gelag betalen, trakteeren.*

p i n s is *slang* voor *legs.*

m o r r i c e = *morris* = opgemarcheerd.

a d j a c e n t c h a n d l e r ' s s h o p. – Voor *adjacent* zie blz. 97 Jg. I. — *Chandler* is eigenlijk iemand, die kaarsen verkoopt. *Corn-chandler* is iemand, die *koren* verkoopt; *ship-chandler* is iemand, die *touwwerk, zeilen*, enz. voor schepen verkoopt. In den tekst wordt een winkeltje bedoeld, zooals er zoovele in dorpen zijn, dat den kooper eene ruime keuze aanbiedt van kaarsen, brood, ham, spek, vijgen, *mixed pickles*, petroleum, enz.

r e a d y - d r e s s e d h a m = gekookte ham.

b r a n is letterlijk *zemelen.*

p u b l i c - h o u s e. — De inrichting van herbergen en cafés verschilt in Engeland zeer veel van die in ons land. De Engelschman gunt zich den tijd niet om te gaan zitten, als hij een glas bier of iets anders wil drinken, zoodat eene gelagkamer overbodig wordt. De dorstige Engelschman gaat eene van de deuren van een *public-house* binnen, en bevindt zich dan achter eene toonbank (*bar*), waar hij bestelt wat hij verlangt, en na het opgedronken en betaald te hebben, gaat hij weer weg. Wij zeiden opzettelijk *eene van de deuren*, omdat er altijd minstens drie zijn. De toonbank met de ruimte er achter voor de bezoekers is namelijk door houten schotten in vakken (*compartments*) verdeeld. Een van deze dient voor hen, die bier voor huiselijk gebruik komen halen (*bottle and jug department*), minstens één er van is voor heeren (*private bar*) en de rest is voor den arbeider, enz. Op het platte land vindt men dikwijls eene gelagkamer (*bar-parlour, bar-room*), in Londen zelden.

a p o t o f b e e r = 2 pinten.

D o n ' t f r e t y o u r e y e l i d s o n t h a t s c o r e. *Eyelids* wordt hier gebruikt door den „Dodger" in plaats van *your body*, dat is: *yourself*, omdat Oliver had gezegd: *I have not slept under a roof since I left the country. Don't fret yourself on that score* beteekent: k n i e s d a a r m a a r n i e t o v e r, m a a k j e d a a r m a a r n i e t m o e i l i j k o m; s t e l j e o p d a t p u n t g e r u s t.

s p e c t a b l e = respectable.

w o t ' l l g i v e y o u = who will give you.

c h a n g e = kleingeld.

A n d d o n ' t h e k n o w m e? O h, n o! n o t i n t h e l e a s t! B y n o m e a n s. C e r t a i n l y n o t! — Deze woorden toonen

voldoende aan, hoe *swaggering* en *roystering* (*roistering*) het jonge mensch was.

a rather flighty dissolute mode of conversing = een beetje los in den mond. — *Flighty* is de taal van iemand, dien wij met den naam van „schuin heer" bestempelen.

The artful Dodger = de geslepen rot. — Een *dodger* is iemand, die zich door streken overal weet uit te redden; ook iemand, die Londen bij dag en bij nacht kent, en daar munt uit slaat.

to cultivate = te trachten zich te verwerven.

the Angel is een zeer bekend *public-house* in Londen.

court is een pleintje, door huizen omringd, dat door eene smalle straat, een gangetje of eene poort in gemeenschap staat met de straat.

Hockley-in-the-Hole = Public gardens near Clerkenwell Green, famous for bear and bull-baiting, dog and cock-fights, etc. The earliest record of this garden is a little subsequent to the Restoration (1660). (BREWER.)

stock-in-trade = winkelvoorraad.

with might and main = uit alle macht.

Plummy and slam. — *Plummy* = uitstekend, zeer goed. *Slam* zal wel hetzelfde beteekenen.

the t'other one = *thet (that) other one*. *That* is oorspronkelijk het onzijdige lidwoord.

pal = vriend, kennis, deelgenoot, medeplichtige.

Greenland = het land van de *greens* (menschen, die *groen*, onervaren zijn).

wipes = zakdoeken *(to wipe the nose with)*.

matted hair = verward haar.

HOOFDSTUK IX.

He would stop every now and then = men kon hem ieder oogenblik zien ophouden. — Gewoonlijk staat in dergelijke zinnen *would* gelijk met *placht* (zie blz. 7), maar in dit geval gaat het bezwaarlijk.

When you dream, etc. — Hier zou men *you* door *men* vertalen. Waarom heeft Dickens hier *you* gekozen en niet *we* b. v.?

corporeal (spr. uit *kǫ̆pǫ̊rial*) heeft betrekking op de gesteldheid, den bouw van het lichaam; corporal (spr. *kǫ̊̆paral*) ziet op het uitwendige. Zoo spreekt men van *the corporeal frame* maar van *corporal punishment*.

h o b is een ijzeren plaatje, dat van buiten aan den haard gehangen wordt, zoodat men er iets op kan laten koken, braden of warm houden.

t o p e a c h (u p o n) = to betray. De gewone vorm is *to impeach.*

d r o p = het deel van de galg, waarop de schuldige staat, wanneer hij gehangen wordt.

c a p i t a l p u n i s h m e n t = de doodstraf.

t o p l a y b o o t y = oneerlijk spelen, met het doel om te verliezen, dus: zich buit geven; in dit geval: zich aan de politie overgeven. WEBSTER geeft deze uitdrukking op als *obsolete.*

w h i t e - l i v e r e d = laf, lafhartig.

O l i v e r t h o u g h t t h e o l d g e n t l e m a n m u s t b e, etc. — *Must* = moest (zie blz. 35).

A s N a i l s. — *To nail* is *stelen;* Charley Bates wil dus waarschijnlijk zeggen: *als dieven.*

L i n e d = goed gespekt. — De *Dodger* laat het voorkomen, alsof er mede bedoeld wordt *gevoerd*, omdat Oliver er bij is.

a s e a s y a s C h. B. moet natuurlijk zijn *as easily*, etc.

u n p o l i t e is niet gebruikelijk. Men zegge *impolite.* WEBSTER noemt den eersten vorm *obsolete.*

g u a r d - c h a i n = *watch-guard* = *watch-chain.*

w a t c h - g u a r d, c h a i n moet natuurlijk zijn: *watch, guard-chain.*

P a d t h e h o o f = to walk; "*Padding the hoof*, on the high toby", tramping or walking on the high road.

"Trudge, plod away o' the *hoof.*"

(*Merry Wives of Windsor*, I, 3).

(SLANG DICT.)

T h e y h a v e g o n e o u t f o r t h e d a y = zij zijn van daag voor hun pleizier uit. — Dit is eene zeer gewone uitdrukking.

H a v e t h e y d o n e w o r k = hebben zij gedaan met werken, en niet: hebben zij werk gedaan.

thinking that the Jew.... must know best. — M u s t = moest (zie bl. 35).

HOOFDSTUK X.

a r e a s. — Dikwijls wordt in groote steden een huis een weinig binnenwaarts gebouwd, zoodat er dan eene ruimte overblijft, die lager ligt dan de straat. In die ruimte kan dan gemakkelijk onder de hooge stoep van den hoofdingang eene deur gemaakt worden, die naar het onderhuis leidt, zoodat slager, melkboer, enz. niet aan de voordeur

behoeven te bellen. Die ruimte nu, welke, vooral in Londen, meestal door een hek van de straat is afgesloten, noemt men *area*.

stalls at the kennel sides = stalletjes, die bij de straatgoot (rollaag) stonden, ter onderscheiding van uitstallingen aan de huizen.

The Green = de brink.

A prime plant. — *To plant* = to mark a person out for plunder or robbery (SLANG DICT.). *Prime* = van de eerste (beste) kwaliteit, puik. De bedoeling is dus duidelijk.

hue and cry = a loud outcry with which felons were anciently pursued, and which all who heard it were obliged to take up, and join in the pursuit till the malefactor was taken: in later usage, a written proclamation issued on the escape of a felon from prison requiring all persons to aid in retaking him. (WEBSTER.)

They no sooner heard the cry....than, etc. = niet zoodra hoorden zij....of, enz. — Let wel op deze eigenaardige constructie, die zeer gebruikelijk is. Zie ook blz. 56.

Although Oliver had been brought up by philosophers. — Dit slaat op het armbestuur. In het 2de Hoofdstuk werd o. a. gezegd: *„The members of this board were very sage, deep, philosophical men"*.

self-preservation slaat op de handelwijze van *„the Artful Dodger"* en Charley Bates.

the butcher throws down his tray. — In ons land bezorgt de slager zijn vleesch in eene mand; in Engeland gebruikt hij voor dit doel eene houten plank, eenigszins naar binnen uitgehold.

slap-dash = onmiddellijk, snel, in volle vaart.

tearing (Zie blz. 17).

Punch. — *Punch and Judy* = Janklaassenspel.

to make head upon = te winnen op.

He meant this to be ironical. — De politieagent denkt namelijk, dat Oliver de schuldige is, en zegt ironisch: „Neen, dat zijn ze niet," m. a. w.: „alsof ik niet wist, dat jij de dief zijt."

HOOFDSTUK XI.

dispensary of summary justice. — Dispensary = a shop or place in which medicines are dispensed to the poor, and medical advice is given gratis (WEBSTER). *Medicines* is in dit bijzonder geval synoniem met *punishments*. — *Summary* beteekent hier *dadelijk*,

zonder uitstel, zonder verdaging. De geheele uitdrukking duidt dus zooveel aan als: *eene plaats, waar zonder nader onderzoek het vonnis wordt uitgesproken.*

f o g l e = foulard, zijden zakdoek.

w h o h a d O l i v e r i n c h a r g e = die Oliver in de handen van het gerecht kwam overleveren.

a r e y o u t h e p a r t y, e t c. — Voor *party* zie blz. 27.

a r e a c e l l a r = kelder voor turf, steenkolen, enz. Het eenige licht daarvan is een dik rond glas in het plaveisel van het trottoir.

s t a t i o n - h o u s e = politiebureau.

t r i e d, f o u n d g u i l t y, a n d u n d e r s e n t e n c e o f d e a t h = verhoord, schuldig verklaard (bevonden) en ter dood veroordeeld.

N e w g a t e (prison) is de plaats waar de terechtstellingen in Londen geschieden. De tekst geeft voldoende aan, welke klasse der maatschappij er gevangen zit.

H e l o o k e d l i k e (it = innocent).

o f m a n y t h a t h a d b e e n a l m o s t s t r a n g e r s p e e r i n g i n t r u s i v e l y f r o m t h e c r o w d = van vele personen, aan wie hij tot nu toe slechts zelden gedacht had [1]), welke hem aangluurden van uit de menigte menschen, die hij zich voor den geest had geroepen.

n o o n e c o u n t e n a n c e is een sterkere vorm voor *no countenance. No one* wordt gewoonlijk zelfstandig gebruikt en duidt dan op personen.

h e m i g h t h a v e b r o u g h t a n a c t i o n a g a i n s t h i s c o u n t e n a n c e f o r l i b e l, a n d h a v e r e c o v e r e d h e a v y d a m a g e s = kon hij tegen zijn voorkomen (uiterlijk) eene aanklacht wegens laster ingediend en eene groote schadevergoeding gekregen hebben.

l e a d i n g - a r t i c l e = *leader* = hoofdartikel.

h o w h e h a d t a k e n t h e c h a r g e. — *charge* = beschuldigde, gevangene.

s u m m a r i l y = kortweg, zonder uitstel, zonder verdagen. (Zie boven).

H e s t a n d s c o m m i t t e d f o r t h r e e m o n t h s — h a r d l a b o u r o f c o u r s e. Volgens onze rechtspleging zou hier correctioneele gevangenisstraf opgelegd worden.

m y m a n = vriendje, baasje.

---

[1]) Zie blz. 3.

Hoofdstuk XII.

part and parcel of = een onafscheidelijk geheel (vormden) met.

much of the same opinion = vrij wel van dezelfde meening.

to sit up with him = om bij hem te waken.

rush-light. — The pith (of rush) is used in some places for wicks to lamps and rush-lights. (Webster). *Shade* = kap.

having him set, here, by the fireside. — Waarom niet: *having set him, etc.?*

regulation strength = *strength* prescribed by the *regulations* of the workhouse.

they wouldn't get any custom = zij zouden geen klandizie krijgen.

slops = melkkostjes.

goes to corroborate = strekt om te bevestigen.

the good lady's (Nature's) proceedings.

grabbed = gesnapt, ingerekend.

stupid = stommerik.

again = against.

gammon and spinnage komt voor in het refrein van „Rory O'Moore". The frog he wouldn't (a wooing go) is een gedeelte van een kinderrijmpje. High cockolorum komt dikwijls in liedjes voor. Volgens de *Slang Dict.* is *cockalorum* „an amplification of cock or cocky." *Cock* is a familiar term of address (Holl. baasje, vrind). *High-cock-a-lorum* wordt ook onder balspelen genoemd in „Tom Brown's School-days", Hoofdst. 3.

Saveloy = a sausage of bread and chopped beef smoked.

(Slang Dict.)

Hoofdstuk XIII.

traps = politie.

that's all about it = nu weet je er alles van.

let go of me = laat mij los.

made a pass = deed een uitval (Schermkunst).

what the blazes = what the devil.

that 'ere = In de platte spreektaal voegt men dikwijls *here* in: *this here boy = this boy.*

I'd have settled somebody = ik zou eens even een zeker iemand geleerd hebben.

infernal = beroerde.

thundering = weergasche.

unless he done (did) the River Company every quarter = tenzij hij de „River Company" iedere drie maanden bedotte. — De „River Company" is eene maatschappij, bekend onder den naam van „The New River Co.," waaraan waterverbruikers hunne contributie betalen.

Wot's it all about = waar is dit alles om = wat is er toch aan de hand?

lined with beer = als met eene laag bier overdekt.

warmint = vermin.

velveteen = katoenfluweel.

belcher = darkish blue ground, large round white spots, with a spot in the centre of darker blue than the ground. This was adopted by Jem Belcher, the pugilist, as his "colours", and soon became popular amongst "the fancy" (= the pugilists). (SLANG DICT.).

engaging = innemend.

afore = before.

What are you up to? = wat voert ge daar uit?

fence = iemand, die gestolen goederen opkoopt of in ontvangst neemt.

none of your mistering = houd dat *Mister* maar voor je.

when you come that = als je daarmee aankomt (begint).

Bill = William.

out of sorts = out of humour.

blab = eigenlijk: zijn mond voorbijpraten. Hier: verklikken, verraden, om zich zelf te redden, zoodat de ander opgehangen wordt. Daarom staat ook eenige regels verder: *Mr. Sikes contented himself, etc.*

or (he might have thought) the wish, etc.

you 're blowed (blown) upon = jij staat in een slechten reuk. — Volgens de *Slang Dict.* is deze uitdrukking misschien ontleend aan de bloemen. Wanneer eene bloem is „blown upon" door een sterken wind of den adem, dan gaat het frissche er af, dan wordt zij flets en waardeloos.

if the game was up with us = als het spel voor ons gedaan (verloren) was = als wij gesnapt werden.

and is committed (to prison).

take care on (of).

wheres = where, whither.

to be "blessed" if she would. — Zij zeide dus: *I'll be blessed if I will.* De Hollander zou zeggen: „mijn hoofd er af, als ik het doe." De woordspeling op blessed (= gezegend) gaat in het Hollandsch verloren.

a-trying it on is plat voor *trying it*.

as I don't want 'em to (know). — Neither moet eigenlijk *either* zijn.

it looks real and genivine (genuine) like = dat maakt een goed figuur. — *Like* is hier overbodig, maar wordt in de platte spreektaal veel gebruikt. De kracht van het woord wordt duidelijk, als men het vóór *real* plaatst.

she is a honour. — Sikes spreekt de *h* van *honour* uit.

made the best of her way to = haastte zij zich naar.

Nolly = Noll = Oliver.

breath to spare = adem over (te veel).

for hawking tin saucepans = omdat hij tinnen pannetjes had rondgevent.

in defiance of the Stamp-office. — Omdat zijn patent van het zegel van Somerset House (The Stamp Office) voorzien is.

shop wordt door de lagere volksklasse dikwijls gebruikt voor *house*.

ken = house.

Hoofdstuk XIV.

cribbage is een kaartspel, dat door vier, doch liefst door twee personen gespeeld wordt. Eene uitvoerige beschrijving van het spel, met de regels, die daarbij zijn in acht te nemen, zou den lezer al weinig baten.

part your hair = eene scheiding in uw haar maken.

as smart as sixpence = om door een ringetje te halen.

crimp = plooien.

on the longest notice = al was het haar ook nog zoo lang te voren gezegd.

muffins gelijken het meest op joden-paaschbrood. Men neemt een stukje van het deeg (meel, gist, zout en water) ter grootte van eene noot, rolt het uit en laat het dan bakken, terwijl het telkens wordt gekeerd. Is de *muffin* gereed, dan wordt zij met boter gegeten.

surgeon's-friend. — De menschen vallen over sinaasappelschillen, breken een been en moeten dan de hulp van den chirurgijn inroepen.

red lamp with the pantomime light. — Een dokter heeft gewoonlijk een lantaarn met rood glas boven zijne deur. Vooral bij pantomimes wordt van rood Bengaalsch vuur een ruim gebruik gemaakt. Zie ook Stoffel I, 74, r. 15 en 16.

Now, the fact was. — Hoe zou men dit hier vertalen?

I'll tell you what = ik zal je eens vertellen hoe ik er over

denk. — *I'll tell you something* = ik zal je eens wat vertellen.
o n t h i s h e a d a t l e a s t = op dit punt ten minste.
f o u r p o u n d (s) t e n.
d i s c e r n i b l e (spr. uit *sc* = *z*).

Vertaling van de oefeningen over „men". [1])

1. *Men* was verbaasd over de onbeschaamdheid van dien man. — *People* were surprised at the impudence of that man.

Op blz. 154 (Jaargang I) gaven wij dezen raad omtrent de vertaling van „men": „zoek eerst eene Hollandsche omschrijving, die de beteekenis zoo zuiver mogelijk weergeeft, en vertaal haar dan in het Engelsch." Doen wij dit met dezen zin, dan krijgen wij:

a. de menschen = *people.*

b. wij = *we.* — Ik ben bijvoorbeeld op eene vergadering tegenwoordig geweest, waar over de onbeschaamdheid van iemand gesproken is. Gij vraagt mij, wat er op de vergadering van gezegd werd en mijn antwoord is: *men* (= *wij*) was er verbaasd over.

c. ze = *they.* — Gij zegt b. v.: „ik weet nu wel, hoe *gij* er over denkt, maar wat werd er op de vergadering van gezegd", en mijn antwoord is: *men* (= *ze*) was er verbaasd over.

2. Sedert de trams zijn ingevoerd, leert *men* het loopen af. — Since tramways have been introduced, *people* get unaccustomed to walking.

a. de menschen = *people.*

b. wij = *we* (ieder ander even goed als ik).

c. gij = *you.* — Een vader zegt b. v. tot zijn kind: „Vroeger dachten gezonde jongens niet aan moe worden, maar sedert, enz. leert *men* (de vader is uitgesloten) het loopen af.

---

[1]) Aangezien in de andere vertalingen van dit nummer aanleiding genoeg is om over het taaleigen te spreken, zullen wij ons hier bijna uitsluitend bepalen tot opmerkingen omtrent de voornaamste vertalingen van „men".

Goede vertalingen werden ontvangen van D. Gerbensma te Langweer en C. C. Bertram te Middelharnis. Verreweg de beste waren die van J. Gediking en J. F. Hintzen Jr., beiden te Hilversum. Enkele andere inzenders hadden het woordje „men" in den regel goed vertaald, maar zij hadden zulke ernstige taalfouten gemaakt, dat hun werk niet voldoende kon geacht worden.

d. *one*. — A.: Gij schijnt tegenwoordig nooit meer naar uw kantoor te loopen. — B.: Wat zal ik u zeggen, sinds, enz. leert *men* het loopen af (ten minste zoo gaat het mij).

e. *a man* zou hier beteekenen *een man*.

Het is noodzakelijk gebleken op de twee volgende punten de aandacht te vestigen: 1. *people* wordt steeds door een werkwoord in het meervoud gevolgd; 2. *to import* is „invoeren uit het buitenland" (zie blz. 30).

3. Als *men* door dat stadje wandelt, wordt *men* getroffen door de zindelijkheid der bewoners.

In walking through that little town *one* is struck with the cleanliness of the inhabitants.

a. „gerund" en *one*. — Hier wordt natuurlijk de zin aldus opgevat: *Bij het wandelen* door het stadje wordt *men*, enz. (zoo gaat het ten minste met mij). Men zou ook kunnen zeggen: *When one walks through that town, one is, etc.*

b. gij = *you*. — In een reisgids zou men deze beteekenis aantreffen. De verklaring voor het gebruik van *you* zou dan deze zijn: *Gij* zult ondervinden, dat als *men* (= gij) door dat stadje, enz.

c. *In walking through that town, people are struck, etc.* of: *When people walk through that town, they are, etc.* — *Stricken* wordt alleen in figuurlijken zin gebezigd: *stricken with years, terror-stricken*, etc.

4. Vroeger placht *men* met veeren pennen te schrijven, thans geeft *men* aan stalen de voorkeur.

Formerly *people* used to write with (goose-) quills, at present (now, now-a-days) *preference is given* to steel pens (steel pens *are preferred*).

a. *people used, etc.* en *steel pens are preferred*. — *They* zou in het laatste gedeelte onjuist zijn, omdat er andere menschen mede bedoeld worden dan met *men* in het eerste deel van den zin. *People* zou zeer goed zijn, maar men moet zooveel mogelijk vermijden, een dergelijk woord tweemaal in denzelfden zin te gebruiken.

b. *they* en *we* of *lijdende vorm*.

c. *Formerly they used, etc., but now one prefers, etc.* — B. v.: A.: Hoe vreemd, dat gij nooit meer met veeren pennen schrijft. — B.: Dat is volstrekt niet vreemd; thans geeft *men*, enz. (ten minste, dat doe *ik*).

5. *Men* verhaalt, dat in den slag van Crecy voor het eerst geschut werd gebruikt.

It is said that cannon were first used in the battle of Crecy.

a. We are told that, etc. — *Cannon are said to have been first used at Crecy.* — Andere vertalingen zijn te verwerpen, omdat de zegsman niet genoemd moet worden.

6. Tegenwoordig legt *men* in een paar uren afstanden af, waarvoor *men* vroeger verscheidene dagen noodig had.

Now-a-days *distances are completed* (accomplished) in a few hours, *which* formerly *required* several days.

a. Minder vlociend is: *Now-a-days we complete a distance in a few hours, for which in former times people required several days.*

7. *Men* gebruikt in het Nederlandsch dikwijls het lidwoord, waar *men* het in het Engelsch uitlaat.

The article is often *used* in Dutch, where *it is omitted* in English.

a. Men slaat hier in beide gevallen op een bepaald volk; het gaat dus niet aan onbepaalde woorden als *people*, enz. te gebruiken. *We* voor het eerste en *they* voor het tweede zou goed, maar zeer stijf zijn.

8. Als *men* tevreden is, zal *men* ook zeker gelukkig zijn.

If *a man* is contented *he* will certainly be happy.

a. We is natuurlijk goed; zoo ook *people...they*.

b. One geeft er weer zijne eigenaardige beteekenis aan.
A.: Hoe komt het toch, dat gij zoo gelukkig zijt?
B.: *If one is contented, one is sure to be happy.*

9. *Men* doet zijn best om iemand te helpen en wordt dan nog op den koop toe met ondankbaarheid beloond.

One does **one's** utmost to help a fellow-man (some one) and gets rewarded with ingratitude into the bargain (and then gets rew. w. i.).

Deze woorden worden blijkbaar gesproken door iemand, die zich over ondankbaarheid beklaagt en daarbij *men* zegt, omdat hij niet *ik* wil gebruiken. De eenige vertaling is dus *one*.

10. *Men* ontvangt alles wat *men* vraagt en zou dan nog ondankbaar willen wezen.

One gets all *one* asks and would be ungrateful after all (and then would be ungrateful).

Hier wordt een verwijt gericht tot iemand, waarbij men niet *gij* wil gebruiken. De eenige vertaling is dus *one*.

11. Wat *men* doet, moet *men* goed doen.

Whatever *we* do, *we* must do well.

a. *People*... *they*.

b. *You*. — Men verwijt iemand, dat hij iets niet goed heeft gedaan, door te zeggen: Wat *men* (= gij) doet, enz.

c. *One*. — A.: Gij hebt u daarvoor veel moeite gegeven. B.: *Whatever one does, one, etc.*

12. Hoe noemt *men* dat in het Engelsch?

What is that called in English?

a. Tot een Engelschman zou men kunnen zeggen: *What do you call, etc.*

b. Tot een Hollander: *What do they call, etc.*

c. De eene Engelschman tot den anderen: *What do we call, etc.*

De opgegeven vertaling is echter de beste. Let wel, dat men in het Engelsch zegt *what*, en niet *how*.

13. Probeer het maar eens, *men* kan nooit weten.

Just try, *one* can never know (tell).

a. *You* zou ook goed zijn.

14. *Men* zou voorzichtiger zijn, als *men* vooruit de gevolgen kon berekenen.

People would be more careful, if *they* could calculate the consequences beforehand.

a. *We* is goed in beperkten zin; zoo ook *you*.

b. *They* kan hier niet gebruikt worden, evenmin als *ze* in het Hollandsch.

15. *Men* kan niet altijd werken, *men* wil ook wel eens rust hebben.

One cannot always work, *one* likes (wants) a little rest now and then.

a. *Men* is hier gebruikt, om *ik* of *gij* te vermijden.

b. *People*... *they* is goed, maar met eene gewijzigde beteekenis.

Men neme een wijnglas vol eau-de-Cologne, en een met citroensap; dan schrape *men* twee stukjes fijne Windsor-zeep tot een poeder en roere het goed om in een vorm. Als het hard geworden is, heeft *men* uitstekende zeep om de handen blank te maken.

Take a wine-glassful of eau-de-cologne, and another of lemon juice; then *scrape* (grate) two cakes of brown [1]) Windsor soap to a powder, and *mix* (it) well in a mould. When hard, *it will be* an excellent soap for whitening the hands.

a. Voor *it will be* mag men ook zeggen: *you have*.

17. Als *men* wil, kan *men* dat uit de boeken leeren.

If *you* like, *you* can learn that (can get such instruction) from books.

18. *Men* dacht algemeen, dat hij zou terugkeeren.

It was generally *thought* that he would return.

E.

Vertaling der examen-opgaven in het 6de Nummer. [2])

1. Zal ik u morgen om kwart vóór twaalf bij mij aan huis zien? Jawel, als gij tot zoolang op mij wilt wachten.

Shall I see you at my house at a quarter to twelve to-morrow? Yes, if you will wait for me till then.

may I hope to see you is ook zeer goed.
at mine voor *at my house* is niet geoorloofd.
to-morrow at a quarter to twelve is ook goed.
before twelve is niet zoo gebruikelijk als *to twelve*.
Yes, you shall (will) is goed, maar niet noodig.
till that hour (time) is natuurlijk ook goed.
until wordt steeds met één *l* geschreven.

[1]) Voor hen, die het recept zouden willen namaken, merken wij op, dat *fijne* moet zijn *bruine*.

[2]) De vertaalde zinnen zijn, met enkele wijzigingen, van Th. A. R. te Delftshaven. Wij verzoeken den vriendelijken lezer in de vorige aflevering de volgende verbeteringen aan te brengen.

Op blz. 29, reg. 6. De zin „Na *doubt* zou men, enz." moet geheel wegvallen.

Op blz. 30, laatste zin, voor *vergiffenis* lees: *verzoek om vergiffenis*.

2. Niet zoodra hadden wij gedaan met eten, of mijn oom beval de paarden voor te spannen, om de omstreken der stad te gaan bezichtigen.

No sooner had we finished dinner **than** my uncle ordered the horses to be put to (the carriage) in order that we might go and view the environs of the town.

Op blz. 44 (Jaarg. 1) werd er reeds op gewezen, dat men *to eat* nooit gebruikt in den zin van middagmalen, doch steeds *to dine*.

ordered to put the horses to is fout, want *to order* moet steeds onmiddellijk door zijn voorwerp (in dit geval *the horses*) gevolgd worden.

Voor *view* mag men ook zeggen *take (have) a view of* of *see*.

surrounding country voor *environs* is goed.

3. Uw vader en ik kwamen overeen om samen de beide huizen te koopen, wat wij op zeer voordeelige voorwaarden gedaan hebben.

Your father and I agreed to buy the two houses between us, which we did on very advantageous terms.

agreed on buying is goed.

Het verschil tusschen *between us* en *together* behoeft geen nadere verklaring.

Nog steeds blijkt het noodig, er de aandacht op te vestigen, dat, wanneer het betrekkelijk voornaamwoord op een geheelen zin slaat, men altijd *which* gebruikt en nooit *what*.

have done voor *did* is in dit geval ook goed; men wil dan zooveel zeggen als: en zie, nu zijn wij in het bezit er van. Met *did* wil men altijd uitdrukken, dat het koopen geschied is.

advantageous is voordeelig = gunstig; *profitable* is voordeelig = winstgevend.

conditions voor *terms* is goed.

4. Deze vriend van mij denkt nog steeds met weemoed aan zijne vrouw, hoewel zij nu al achttien jaren dood is.

This friend of mine still thinks with sadness of his wife, though she has been dead these eighteen years.

though she died eighteen years ago is goed Engelsch, maar drukt niet juist hetzelfde begrip uit, want het beteekent: ofschoon zij achttien jaar geleden gestorven is.

5. Mocht uw vriend van avond aankomen, dan zal ik hem dadelijk laten weten, waar gij uw intrek genomen hebt, en zonder twijfel zal hij onmiddellijk zijne opwachting bij u komen maken.

Should your friend arrive to-night, I shall let him know at once where you have put up, and no doubt he will wait upon you immediately.

Voor *mocht* werden verscheidene vertalingen gegeven, die natuurlijk dienden, om de moeilijkheid te vermijden.

send him word voor *let him know* is goed.

taken (your) lodgings is ook goed.

he will not fail to wait, etc. is ook gecorloofd.

6. Aan boord van de stoomboot heerschte de meest opgeruimde stemming; op de hoogte van Aden echter bekwam het prachtige schip een lek, en het zonk weldra in de diepte weg, na door de bemanning verlaten te zijn.

On board the steamer prevailed the greatest cheerfulness; off Aden, however, the splendid ship sprang a leak and she soon sank (down) into the deep, after having been left by the crew.

on board of is niet zoo gebruikelijk als *on board*.

all were in the best of spirits is goed Engelsch, maar niet letterlijk genoeg.

Het is niet volstrekt noodzakelijk het schip *she* te noemen.

vanished into (disappeared in) voor *sank into* is goed.

depth is eene afmeting, het tegengestelde van *height*. *Depth of the sea* zou goed zijn.

to abandon is: iets als verloren opgeven of laten varen. Hier is blijkbaar de bedoeling, dat de bemanning eenvoudig van het schip was afgegaan.

7. Hoe groot zijn invloed ook zij, het zal hem niet gelukken deze betrekking te krijgen.

However great his influence may be, he will not succeed in getting this situation.

great as his influence may be = al is zijn invloed ook nog zoo groot.

post en *place* zijn goed; *condition* is toestand; *office* is ambt.

8. Byron is geboren in 1788 en gestorven in 1824. In hem had Griekenland zijn trouwsten vriend en Engeland een zijner beroemdste zonen verloren, zoo was het algemeen oordeel bij zijn dood.

Byron was born in seventeen hundred and eighty-eight and died in eighteen hundred and twenty-four. In him Greece had lost her most faithful friend and England one of her most celebrated sons: such was the universal opinion at his death.

truest en *staunchest* voor *most faithful* zijn goed.

famous is goed; het is het eenige van de woorden voor b e r o e m d, dat ook in ongunstigen zin kan gebezigd worden.

general voor *universal* is niet sterk genoeg.

9. Hoe komt het, dat gij niet van dat meisje houdt? Heeft zij u niet kunnen behagen? Gevoelt gij u teleurgesteld over haar karakter? — O neen, maar ik weet het zelf niet, er is iets in hare blikken, dat mij niet bevalt.

What is the reason that you don't like that girl? Couldn't she please you? Do you feel disappointed at her character? — Oh no, but, I can't express it, there is something in her looks that I don't like.

How is it is meer letterlijk en daarom beter (zie blz. 34).

I don't know myself is als letterlijke vertaling te verkiezen. *It* mag volstrekt niet gebruikt worden.

10. Ik geloof, dat ik beter deed dadelijk te vertrekken, ofschoon ik liever tot 11 uur zou blijven.

I think I had better go at once, though I would rather stay till eleven (o'clock).

I think it better is: i k a c h t h e t b e t e r, dus niet geheel hetzelfde.

start en *depart* zijn goed, maar hebben natuurlijk eene eenigszins andere beteekenis.

had voor *would* is ook zeer goed; zoo ook: *I should p r e f e r staying.*

11. De geschiedenis, wel onderwezen, wordt eene school der zeden.

History well taught becomes a school of morals.

12. Wie, die eenig begrip van eer en deugd heeft, zou zulk'eene lage daad kunnen goedkeuren?

Who that has any notion of honour and virtue could approve of so base an action?

Na *approve* mag ook *of* weggelaten worden.
mean is ook goed.

13. Deze kleine jongen speelde met een mes, en sneed zich in den vinger, die zoo hevig bloedde, dat er om den dokter gezonden werd.

This little boy played with a knife and cut his finger, which bled so violently that the doctor was sent for.

De *progressive form* is in dezen zin niet op zijne plaats, omdat er slechts eene opeenvolging van feiten gegeven wordt. Na *finger* is *that* beslist fout, omdat d i e hier volstrekt geen beperkende beteekenis heeft.

14. Wie van u weet, welke vermoeienissen ik heb moeten verdragen!

Which of you knows, what fatigues I have had to undergo!

Voor *undergo* mag men ook zeggen: *endure*, *suffer* en *bear*.

E.

II. Macaulay's *History of England*, I, 130—131 (Tauchn. Ed.).

Cromwell was van een geheel ander gevoelen [1]). Hij was niet meer dezelfde van voorheen; ook zou het niet billijk [2]) zijn de verandering,

---

[1]) Deze zin was door alle inzenders op één na verkeerd opgevat; zij hadden vertaald: „de gevoelens van Cromwell waren geheel veranderd." Indien dit de bedoeling ware, zou er staan: *The sentiments of Cromwell were widely different now* of *from what they had been*, of iets dergelijks. Wij willen niet ontkennen, dat hetgeen na dezen zin volgt, licht tot deze vergissing aanleiding kon geven.

Ten overvloede laten wij hier den zin volgen, waarmede de opgegeven vertaling in verband staat; hij gaat bijna onmiddellijk daaraan vooraf: *The object of the warlike saints who surrounded Cromwell was the settlement of a free and pious commonwealth.*

[2]) *just* heeft als bijvoeglijk naamwoord steeds de beteekenis van r e c h t v a a r d i g, b i l l i j k, nooit die van j u i s t.

die zijne inzichten hadden ondergaan, alleen te beschouwen als de uitwerking van zelfzuchtige eerzucht. Toen hij in het Lange Parlement zitting nam, bracht hij uit zijne landelijke afzondering weinig boekenkennis mede, had hij geen ondervinding in staatszaken [3]), en was zijn gemoed verbitterd door de langdurige dwingelandij van de lands- en kerkregeering. Hij had gedurende de dertien jaren, die daarop volgden, eene niet alledaagsche staatkundige opleidingsschool doorloopen. Hij had eene hoofdrol gespeeld in eene reeks van omwentelingen. Hij was lang de ziel van eene partij geweest, en ten laatste haar hoofd geworden. Hij had legers aangevoerd, veldslagen gewonnen, over verdragen onderhandeld [4]), koninkrijken onderworpen, tot rust gebracht en geordend. Het zou inderdaad vreemd geweest zijn, indien zijne begrippen nog dezelfde geweest waren als in de dagen, toen zijne akkers en zijn godsdienst hoofdzakelijk zijn geest bezig hielden, en toen de gewichtigste gebeurtenissen, die den gewonen gang van zijn leven afwisselden, eene veemarkt of een bidstond te Huntingdon waren. Hij zag, dat zekere hervormingsplannen, waarvoor hij eens geijverd had, daargelaten of zij op zich zelf goed of slecht waren, in strijd waren met het algemeen gevoelen des volks, en dat, indien hij bij die plannen volhardde, hij niets in 't vooruitzicht had dan onophoudelijke onlusten, die door het bestendig gebruik van het zwaard zouden moeten onderdrukt worden. Hij wilde daarom in alle hoofdpunten dien ouden regeeringsvorm herstellen, welke altijd de liefde van de meerderheid des volks gehad had, en waar deze nu naar smachtte. De weg, dien Monk later insloeg, stond niet open voor Cromwell. De herinnering aan één vreeselijken dag [5]) scheidde den grooten koningsmoorder voor altijd van het huis van Stuart. Er bleef niets over dan dat hij den ouden Engelschen troon zou bestijgen en volgens de oude Engelsche staatsregeling regeeren. Indien hij dat kon bewerkstelligen, mocht hij hopen, dat de wonden van den verscheurden Staat snel zouden heelen. Tal van rechtschapen en bezadigde mannen zouden zich spoedig om hem scharen [6]).

Bergen-op-Zoom. C. Staal Pz.

[3]) *Great affairs* beteekent hier blijkbaar niets anders dan staatszaken.

[4]) Dit is de letterlijke vertaling. De bedoeling is echter: verdragen gesloten.

[5]) De dag van de onthoofding van Karel I.

[6]) De Heer Staal zal ons ten goede houden, dat wij ons eenige wijzigingen veroorloofden, die wij noodig achtten, vooral om eene zooveel mogelijk letterlijke vertaling te leveren. Red.

III. Opstel.

The History of a Penny.

I was born in the year 1772, in the reign of Our Most Gracious Lord and Sovereign George III. I should not pride myself so particularly in stating the year of my birth but for the fact that I was one of the very first penny pieces the New Mint issued that year, together with a host of two-penny pieces all bran-new like myself. But these have disappeared altogether, may be on account of their enormous size and comparative small value. In thinking over all the events of my chequered career, it is most marvellous to see how so many of my betters, all gold and silver coins, are gone: they, who were often too proud to take notice of me and thought their bright polish would give them everlasting life. I must state, however briefly, the fate that befell some of them. One day I was muddled up together with ever so many gold coins, all new; I think there were more than a hundred and they all wanted to push me aside. We all belonged to a miser who, after having pocketed me, to my intense relief, began rubbing the gold pieces till they were almost as bright as the sun. Then, lest anybody might rob him of his treasure, I saw him burying them all in a dark corner at the back of his garden. Soon after he died, and, to my knowledge, they are lying there still, the poor bright things, once so proud, and to be buried so young! They reminded me of the parable of the talents, hidden in the earth, of no use to anybody. A different fate befell myself: my life was busy from morning till night, and I saw society in its various aspects: now in the palaces of the rich, where I afterwards met with disdain and felt quite out of place; then in the cottages of the poor, where I generally met with a most hearty welcome. I often spent whole days in shops, amused by the gossip of the customers, and once I was even taken to church where a poor woman dropped me in the moneybag, while a proud rich dame close by, arrayed in silks and feathers, gave nothing at all, pretending the church was rich enough, and besides, did she not pay her pew-rent? Ever so many more things I could relate, but time is on the wing; "time is money", so people truly say. Besides I fear to trespass upon your valuable time and to exceed the limit of one sheet of note paper "at the utmost", graciously allowed to us. Therefore I must fain take leave, as no doubt there will be more pennies wanting to tell you the history of their lives [1]).

Leyden. I. C. W.

[1]) Enkele hoogst noodzakelijke veranderingen zal Mej. I. C. W. ons ten goede houden. RED.

IV, 1. Voornaamste steden van Europa, die in spelling van de Holl. benamingen afwijken.

Aalst (Alost),....Alost.
Adrianopel,.....Adrianople.
Aken, ...Aachen (Aix la Chapelle).
Antwerpen,.....Antwerp.
Astrakan, ...Astrakhan.
Athene, ...Athens.
Bazel, ...Basle (Bâle).
Belgrado,.....Belgrade.
Bergen (Mons),..Mons.
Berlijn, ...Berlin.
Brugge, ...Bruges.
Brunswijk,.....Brunswick.
Brussel,.....Brussels.
Cadix,.....Cadiz.
Coblenz, ...Coblentz.
Constanz,.....Constance.
Dantzig, ...Dantzic.
Doornik, ...Tournay.
Drontheim, ...Trondhjem (Drontheim).
Duinkerken,.....Dunkirk.
Edinburg, ...Edinburgh.
Elseneur,.....Elsinore.
Emmerik,.....Emmerich, Emrich.
Frankfort,.....Frankfurt.
Freiburg,..... .Fribourg.
Genève.....Geneva.
Gent,.....Ghent.
Genua,.....Genoa.
's Gravenhage,...The Hague.
Grevelingen, ...Gravelines.
Hannover,.....Hanover.
Havre,.....Le Havre.
's Hertogenbosch, Bois le Duc.
Kamerijk, ...Cambrai.
Karlskrona, ...Carlscrona.
Kassel,.....Cassel.
Keulen, ...Cologne.
Kiew,.....Kiev.
Kleef,.....Cleves.
Koningsbergen,.Königsberg.
Konstantinopel,.Constantinople.
Koppenhagen,..Copenhagen.
Korinthe,.....Corinth.
Kortrijk, ...Courtray.
Krakau, ...Cracow.
Kroonstad, ... Cronstadt.
Leiden, ...Leyden.
Leipzig, ...Leipsic.
Leuven, ...Louvain.
Leeuwarden, ...Leuwarden.
Livorno, ...Leghorn.
Lissabon,..... .Lisbon.
Londen,.....London.
Luik, ...Liege.
Luxemburg,....Luxembourg.
Maagdenburg,..Magdeburg.
Maastricht, ...Maestricht.
Mainz,.....Mentz (Mayence).
Mechelen, ...Mechlin (Malines).
Milaan, ...Milan.
Missolonghi, ...Mesolonghi.
Moskou, ...Moscow.
Munchen, ...Munich.
Namen, ...Namur.
Napels, ...Naples.
Neufchatel,.....Neuchâtel.
Nieuwpoort, ...Nieuport.
Nizza, ...Nice.
Neurenberg, ...Nürnberg (Nuremberg).
Nijmegen, ...Nimeguen.

Ostende, ...	Ostend.
Oudenaarde, ...	Oudenarde.
Parijs, ...	Paris.
Piemont, ...	Piedmont.
Praag, ...	Prague.
Pultawa, ...	Poltava.
Regensburg, ...	Ratisbon (Regensburg).
Reval, ...	Revel.
Rouaan, ...	Rouen.
Rijssel, ...	Lille (Lisle).
Sebastopol, ...	Sevastopol.
Sevilla, ...	Seville.
Sleeswijk, ...	Schleswig.
Smolensko, ...	Smolensk.
Solothurn, ...	Soleure.
Spiers, ...	Speyer (Spire).
Straatsburg, ...	Strasbourg.
Thebe, ...	Thebes.
Trier, ...	Treves (Trier).
Triest, ...	Trieste.
Turijn, ...	Turin.
Venetië, ...	Venice.
Vlissingen, ...	Flushing.
Warschau, ...	Warsaw.
Weenen, ...	Vienna.
Widdin, ...	Widin.
Yperen, ...	Ypres.
Zweibrücken, ...	Deux-ponts.

E.

IV. 2. **Hoe vertaalt men „ook niet"?**

Hoewel de ingekomen antwoorden op deze vraag voor het meerendeel vrij verdienstelijk waren, hebben wij geen vrijheid gevonden er een in zijn geheel af te drukken, omdat er geen bij was, dat als genoegzaam volledig kon aangemerkt worden. Wij willen trachten in deze leemte te voorzien, door een vrij gebruik te maken van den rijken voorraad voorbeelden, die ons is toegezonden.

a. In de eerste plaats kan „ook niet" beteekenen: „evenmin" en in vragende en niet-vragende zinnen voorkomen. Het wordt dan vertaald door *nor*, *neither*, *not. . .either* of *nor. . . .either*.

Ik kan heden niet komen en morgen wellicht o o k n i e t.

Ik ken dien man niet en zijne vrouw o o k n i e t.

O o k kan ik hier n i e t onvermeld laten eene omstandigheid, die zich voordeed de laatste maal, toen wij samen speelden.

I cannot come to-day, *nor* perhaps to-morrow (*either*) — (*and* perhaps to-morrow *neither*).

I don't know that man, *nor* his wife *either*.

Nor can I here pass over a circumstance, that happened the last time, we played together.

(Vicar of Wakefield.)

Ik heb mijn neef in geen half jaar gezien; o o k kan ik u n i e t zeggen, waar hij tegenwoordig woont.	I have not seen my nephew these six months, *nor* can I tell you where he lives now.
Ik kan hem niet uitstaan. — Ik o o k n i e t.	I can't bear him. — *Nor* I *either* (*Nor* can I).
Hij vroeg mij of ik Parijs gezien had, waarop ik ontkennend antwoordde. „Wat? en Brussel o o k n i e t?" riep hij. „O o k n i e t, mijnheer", antwoordde ik.	He asked me if I had seen Paris, to which I answered in the negative. "What, *nor* Brussels (*either*)?" cried he. "*Neither*, Sir", answered I.
Ik kan deze vertaling niet maken; maar hij o o k n i e t.	I cannot do this translation; *nor* he *either*.
Het was mij onmogelijk mijne onrust te verbergen, o o k kon ik n i e t nalaten op het naderend gevaar te zinspelen.	It was impossible for me to conceal my uneasiness, *nor* could I help alluding to the imminent danger.
Ik heb hem niet gezien en o o k n i e t gesproken.	I have not seen him and *not* spoken to him *either* (*nor* spoken to him *either*).

Somtijds kan o o k in deze beteekenis onvertaald blijven: de kracht er van wordt dan in het Engelsch uitgedrukt door den klemtoon.

Als gij het niet doen wilt, ik o o k n i e t.	If you won't do it, *I* won't.

Vooral in de spreektaal gebruikt men ook den volgenden vorm:

Ik ga niet. — Ik o o k n i e t.	I shan't go. — *No more* shall I.
Ik kan niet in 't publiek spreken en hij o o k n i e t.	I can't speak in public, *no more* can he.
Mijn vriend weet er niets van en zijne zuster o o k n i e t.	My friend knows nothing about it, *no more* does his sister.

Enkele van de bovenstaande zinnen, in vragende omgezet, zouden aldus luiden:

Kunt gij morgen o o k n i e t komen?	Can'*t* you come to-morrow *either?*
Kunt gij deze vertaling o o k n i e t maken?	Can'*t* you do this translation *either?*

Hebt gij hem o o k n i e t gesproken? Dat verwondert mij.	Have you *not* spoken to him *either?* I am surprised!

b. In de tweede plaats kan „ook niet" gelijk staan met „zelfs niet" en wordt dan vertaald door *even . . . . not.*

Ik vroeg hem daarna mij een schelling te leenen, maar o o k dit wilde hij n i e t doen.	I then asked him to lend me a shilling, but *even* this he would *not* do.
Niemand heeft het gezien, de kinderen o o k n i e t.	Nobody has seen it; *not even* the children (the children *among the rest*).
Wilt gij niet medegaan, o o k n i e t als ik u eene goede belooning aanbied?	Won't you come, *(not) even* if I offer you a handsome reward?

In vragende zinnen heeft „ook niet" in het Nederlandsch meer beteekenissen dan in niet-vragende, b. v.: Hebt gij hem o o k n i e t (= e v e n m i n) gesproken? dat verwondert mij! — Hebt gij hem o o k (= e v e n e e n s) n i e t gesproken? Ja, zeker.

Tegenover deze twee kan men slechts één niet-vragenden zin stellen, n.l.: Gij hebt hem o o k n i e t (= e v e n m i n) gesproken.

c. Vandaar dat wij slechts vragende zinnen op het oog hebben, wanneer wij aanmerken, dat „ook niet" in de derde plaats kan beteekenen „evenzoo niet". In dat geval vertaalt men het door *not . . . . also* of *not . . . . too.*

Zegt gij dat o o k n i e t?	Do*n't* you say so *too?*
Zoo kan het wel, dunkt u o o k n i e t?	That will do, do*n't* you think so *too?*
Geeft gij mij o o k n i e t gelijk?	Do*n't* you *also* agree with me?
Kent gij dien man o o k n i e t?	Do*n't* you know that man *too?*
Heb ik u o o k n i e t te Parijs ontmoet?	Have I *not also* met you in Paris?

In deze beteekenis valt de klemtoon in het Nederlandsch op o o k en achtereenvolgens op *gij*, *u*, ***gij***, *ik* of *u*.

d. In de vierde plaats kan o o k in vragende zoowel als in niet-vragende zinnen een stopwoord zijn; in dat geval blijft het in het Engelsch onvertaald.

Ja maar gij moest o o k n i e t zoo boos worden.	Ah, but you should *not* get so angry.
Gij hadt het o o k n i e t moeten doen.	You should *not* have done it.
Men kan o o k n i e t alles krijgen wat men verlangt!	One can*not* get everything one desires!
De kleine Karel moet o o k n i e t met ons meegaan, wij zouden maar last van hem hebben.	Little Charlie ought *not* to go with us, he would simply be a nuisance.
Och, het komt er o o k n i e t op aan, of gij blijft of gaat.	Ah, well! it does *not* matter, whether you stay or go.
Wilt gij o o k n i e t eens meedansen?	Won*'t* you join in the dance?
Ik zie dan o o k n i e t in, waarom ik het niet zou doen.	Therefore I don*'t* see why I should not do it.

Het voorgaande resumeerende, komen wij tot de volgende vertaling voor „ook niet":

1. = evenmin (vragend en niet-vragend) = *nor*, *neither*, *not* . . . *either*, *nor* . . . *either*, bij uitzondering o n v e r t a a l d. In niet-vragende, vooral in de spreektaal: *no more*.
2. = zelfs niet (vragende en niet-vragende zinnen) = *not even*.
3. = evenzoo niet (vragende zinnen) = *not* . . . *also*, *not* . . . *too*.
4. = stopwoord (vrag. en niet-vrag. zinnen) = onvertaald.

Wij eindigen met de bijzondere aandacht van den lezer te vestigen op de omstandigheid, dat alleen in het geval onder N° 3 genoemd o o k n i e t vertaald wordt door *a l s o n o t*. In N° 1 komt het zoo uiterst zelden voor, dat wij er niet eens in het bijzonder melding van willen maken, vooral omdat de opgegeven vertalingen steeds goed zijn. In de gevallen Nrs. 2 en 4 kan van *also not* in 't geheel geen sprake zijn.

E.

IV. 3. **Het zelfstandig ww. „worden."**

Het zelfstandig ww. „worden" kan in het Engelsch vertaald worden door:

to become, to grow, to get, to fall, to run, to go, to turn.

To become duidt een overgang aan van den eenen toestand of staat in den anderen door *uitwendige* omstandigheden: „He was a beggar and *became* a king." *To grow* beteekent langzamerhand overgaan in een anderen toestand: „Make haste, it is already six o'clock, it will soon *grow* dark." *To turn* drukt een plotselingen overgang uit van den eenen toestand in den anderen, en wordt dus dikwijls gevonden in gezelschap van uitdrukkingen als: *suddenly, all of a sudden, at once* en dergelijke: „The weather has been very fine these four days; however, the sky now begins to cloud, the wind has changed, a thunderstorm is coming up. I fear it will *turn* cold all at once." *To get* behoort meer tot den gemeenzamen stijl en kan de andere ww., waardoor worden in 't Engelsch vertaald wordt, gereedelijk vervangen: „I cannot *get* warm." Wat de drie overige ww.: *to go, to run, to fall* betreft, deze zijn van minder algemeen gebruik, en komen dan ook slechts met bepaalde bijvoeglijke n.w. voor:

to fall ill (verg.: *tomber* malade).

to go mad („ in 't Hollandsch, bijv.: dood *gaan*, stuk *gaan*, bankroet *gaan*.)

to run cold (verg. in 't Holl. bijv.: heet *loopen* van een as.)

Bij het doorlezen van Ouida's „Moths" (Tauchnitz-editie) teekende ik de volgende zinnen aan, die mede ter illustratie van het bovengezegde kunnen dienen:

II, blz. 25. "Another year with only her face to look at, with its eyes of unending reproach, *and I should have gone mad*, or cut her throat," he said in a moment of confidence to one of his confidants and parasites. — II, blz. 29. The words were slight, but the accent gave them a cold and hard command, to which *she had grown accustomed*. — II, blz. 144. "Pick-me-up," as Duchesse of Mull, *had become* even a greater success, were that possible, than Fuschia Leach had been. — III, blz. 51. "If it *get rougher*, that might have *become harder* to do," he said apologetically, "and in the sea that we shall soon have, you will be unable to both steer and row." — III, blz. 96. "You *turned* preacher!" said Lady Dolly with a little shrill laugh, "that is really too funny, and you are speaking not too politely." — III, 154. Her heart stood still, her blood *ran cold*: she recognised Corrèze.

Hilversum. J. F. Hintzen Jr.

Wij wenschen hier nog het volgende bij te voegen. *To get* beteekent verkrijgen, tot iets geraken, iets gedaan krijgen (hiertoe is krachtsinspanning noodig). Beteekent worden dus: door krachtsinspanning geraken tot datgene, wat door het volgend bijvoeglijk naamwoord wordt uitgedrukt, dan vertaalt men het door *to get*: „He soon *got* better by taking a great deal of exercise." Vooral in de spreektaal echter wordt uit het oog verloren en *to get* in alle beteekenissen gebruikt.

Bijzondere vertalingen van worden zijn:

An industrious child will *make* a happy man.

To *wax* warm or cold, feeble, old, worse and worse.

And God said, Let there be light: and there *was* light (En God zeide: daar zij licht! en daar werd licht).

Ten aanzien van het hulpwerkwoord worden willen wij opmerken, dat het wel eens door *to become* vertaald wordt, om n.l. de trapsgewijze ontwikkeling van eene handeling aan te duiden: „The Latin language gradually *became changed;* it *became mingled* with the languages of the Northern invaders." Zie ook blz. 53, N°. 9.

E.

Brievenbus.

Th. A. R. te Delftshaven. — Voor een algemeen overzicht van de klankleer kan ik u aanbevelen: Englische Lautlehre für Studierende und Lehrer, von Aug. Western (Verlag von Gebr. Henninger, Heilbronn, 2 M.), van welk werkje ook nog een uittreksel bestaat: Kurze Darstellung der englischen Aussprache für Schulen und zum Selbstunterricht (bij denzelfden uitgever, 80 Pf.). Degelijker en uitgebreider is: Elemente der Phonetik und Orthoepie des deutschen, englischen und französischen, von Wilhelm Vietor, M. 4.80 (bij denzelfden uitgever). Het laatste is vooral ook aan te bevelen, omdat het de *drie* moderne talen behandelt.

H. K. te H. — Men wenscht iemand met zijn verjaardag „*many happy returns of the day*". Nieuwjaar en Kerstmis worden in Engeland beschouwd als één „festive season". Bij die gelegenheid wenscht men elkander: „*a merry Christmas and a happy New-Year*" of „*the compliments of the season.*"

C. C. B. te M. — De zinnen, door U opgegeven, worden als volgt vertaald:

De kar werd getrokken (door een paard) = the cart was drawn (by a horse).

Hij (hem) werd gevraagd = he was asked.

„Nestjes uithalen" heet *birds'-nesting;* voor „het nest werd uitgehaald" is mij geen andere uitdrukking bekend dan: *the eggs* (*birds*) *were taken out of the nest*, of *the nest was robbed* (*taken*).

CORRESPONDENTIE.

I. Voldoende vertalingen werden ontvangen van: Th. A. R., Delftshaven. — M. J. van den Berg, Leur. — D. Gerbensma, Langweer. — T. Molendijk, Rotterdam. — J. F. Hintzen, Jr., Hilversum. — . Gediking, Hilversum.

II. C. Staal Pz., Bergen op Zoom. — Mej. M. v. d. S., H. — H. de Riemer, Laeken (Brussel). — J. F. Hintzen, Jr., Hilversum. — H. Krüter. — C. V., D. — J. Gediking, Hilversum. — Mej. W. te W. — G. Tielrooy. — T. Molendijk, Rotterdam. — P. B. G., D. — Th. A. R., Delftshaven. — Mej. I. C. W. Leiden. — D. Gerbensma, Langweer.

III. Mej. I. C. W., Leiden. — Th. A. R, Delftshaven. — G. Tielrooy, den Burg (Tessel).

IV. G. Tielrooy 1, 3. — T. J. Groenman 1. — P. B. G., D. 1, 2. — Mej. Muyderman 1. — D. Gerbensma, Langweer, 1, 2, 3. — Mej. I. C. W. 2, 3. — H. Krüter, Huybergen 2. — Th. A. R., Delftshaven, 2. — Mej. S. d. K., Dordrecht, 2. — J. F. Hintzen Jr., Hilversum, 3.

Opgaven voor het 4de Nummer.

(Zie Omslag).

Antwoorden worden ingewacht vóór of op 1 Mei a. s.

I. Vertaal in het Engelsch de volgende zinnen, gekozen uit het schriftelijk werk, opgegeven bij de examens te Utrecht in Aug. 1885.

1. Die man loopt zonder veel moeite veertig mijlen per dag; slechts tweemaal in 't jaar blijft hij thuis, om zijn verjaardag en dien van zijne vrouw te vieren.

2. Ofschoon geen van beide kinderen van vleesch houdt, dring ik er toch aan tafel steeds op aan, dat zij wat, al is het nog zoo weinig, zullen nemen.
3. De jongen zijn slaven van het nieuwe, de ouden van de gewoonte.
4. De Kaap de Goede Hoop heeft haren naam te danken aan een der zeevaarders; weet gij aan welken?
5. Het leger van den koning is te klein en te slecht geoefend dan dat het den opstand zou kunnen onderdrukken.
6. Al wat ik heb zal eens het uwe zijn, zoowel mijn naam als mijne vele bezittingen.
7. De oudste broeder van hem is een ondeugende knaap. Zijn vader wanhoopt echter niet en houdt zich aan het spreekwoord: „verdrink je jongens niet, want men kan niet weten, hoe goed zij nog zullen terecht komen."
8. Geef mij wat sinaasappelen, als gij er hebt. Ik hoop er morgen te krijgen; van daag heb ik er geen.
9. De vertrekken der ziekte en ellende zijn meestal bevolkt door de slachtoffers van onmatigheid en luiheid.
10. Wie uwer het boek ook geschreven heeft, hij verdient den grootsten lof.
11. Over duizend jaren zal de Engelsche taal zoo ongelijk zijn aan hetgeen zij nu is, dat wij, indien wij weer in het leven kwamen, ze misschien niet zonder heel veel moeite zouden verstaan.
12. Ik ben jong geweest en nu ben ik oud geworden, maar nooit zag ik den rechtvaardige verlaten.
13. De reiziger zou de vermoeienissen van de reis niet hebben kunnen verdragen.
14. De ongelukkige beriep zich op den koning en, gesteund door de openbare meening, hoopte hij, dat hem recht zou geschieden.
15. Tegen het einde der achttiende eeuw openbaarde zich in bijna alle landen van Europa een nieuw letterkundig leven.

II. Vertaal in het Engelsch uit „*Van eigen Bodem*" (C. Honigh en G. J. Vos, Az.): *Jongejuffrouw Sinterklaas.*

Wat hadden Johan en zijne zusjes Marie en Koosje het altijd druk, als het tegen Sinterklaas liep! Al weken te voren overlegden zij, wat ze wel het liefst zouden willen hebben van den goeden bisschop.

Het duurde lang, voordat ieder zijne keus bepaald had. Want als ze eerst een prettig stuk speelgoed bedacht hadden, schoot hun later meestal een ander en nog wel een derde en vierde in de gedachten, dat hun even welkom zou zijn.

Zoo kregen ze een heel lijstje van dingen, die ze graag zouden willen hebben. Uit dat lijstje moesten ze er dan twee of drie kiezen, die ze het liefst hadden. „Want," zeide moeder, „gij moogt niet zooveel vragen; Sinterklaas houdt niet van inhalige kinderen. Ook moet hij ieder wat geven; de een moet dus niet zooveel hebben, anders bleef er voor velen niets over."

Wanneer nu eindelijk alle drie voor goed hunne keus bepaald hadden, schreven ze ieder een briefje aan Sinterklaas, ongeveer van dezen inhoud:

Beste mijnheer Sinterklaas!

Vader en Moeder zeggen, dat wij van 't jaar nog al goed geleerd hebben en gehoorzaam geweest zijn. We hopen dus, dat u nog evenveel van ons houdt als verleden jaar. Als dat zoo is, en ge ons wat geven wilt, had ik liefst (en hier schreef ieder dan op, wat hij graag had.)

Wij zullen voor uw paard lekker hooi en eene ferme snee roggebrood neerzetten, en u vriendelijk bedanken.

Dag, mijnheer Sinterklaas!"

Ieder briefje werd netjes toegevouwen, bovenop schreven ze:

Aan mijnheer Sinterklaas
in Spanje.

III. Vertaal in het Nederlandsch uit OLIVER TWIST.

Hoofdstuk XII. — If I wanted any further proof of the strictly philosophical nature of the conduct of these young gentlemen in their very delicate predicament, I should at once find it in the fact (also recorded in a foregoing part of this narrative), of their quitting the pursuit, when the general attention was fixed upon Oliver; and making immediately for their home by the shortest possible cut. Although I do not mean to assert that it is usually the practice of renowned and learned sages, to shorten the road to any great conclusion (their course indeed being rather to lengthen the distance, by various circumlocutions and discursive staggerings, like unto those in which drunken men under the pressure of a too mighty flow of ideas, are prone to indulge); still, I do mean to say, and do say distinctly, that it is the

invariable practice of many mighty philosophers, in carrying out their theories, to evince great wisdom and foresight in providing against every possible contingency which can be supposed at all likely to affect themselves. Thus, to do a great right, you may do a little wrong; and you may take any means which the end to be attained will justify; the amount of the right, or the amount of the wrong, or indeed the distinction between the two, being left entirely to the philosopher concerned, to be settled and determined by his clear, comprehensive, and impartial view of his own particular case.

Hoofdstuk XIV. — This was the handsome offer with which Mr. Grimwig backed and confirmed nearly every assertion he made; and it was the more singular in his case, because, even admitting for the sake of argument, the possibility of scientific improvements being ever brought to that pass which will enable a gentleman to eat his own head in the event of his being so disposed, Mr. Grimwig's head was such a particularly large one, that the most sanguine man alive could hardly entertain a hope of being able to get through it at a sitting — to put entirely out of the question, a very thick coating of powder.

IV, 1. Welke zijn de verschillende beteekenissen van *to agree*, en hoe worden die gewijzigd door de voorzetsels, die er achter kunnen komen? Helder een en ander met voorbeelden op.

2. Op hoeveel en welke manieren kan men het Holl. *als* vertalen?

3. Verbeter de volgende zinnen:

a. While walking in my garden, an idea suddenly occurred to me.

b. He wrote a moderately sized book.

c. Hoping to hear from you soon, believe me yours truly, J. B.

AANTEEKENINGEN

OP

Charles Dickens' OLIVER TWIST.

(Vervolg).

HOOFDSTUK XV.

obscure parlour of a low public-house (Zie blz. 43).

shorts = kuitbroek.

so as nobody hears. — *As* moet *that* zijn.

grin away = grinnik maar toe.

unless it's behind a night-cap. — *Night-cap* = de witte kap, die over het gezicht van misdadigers getrokken wordt, wanneer ze terechtgesteld worden.

stow that gammon = stop that nonsense.

sovereign is de naam van het muntstuk: *pound* is eene waarde van 20 shillings, onverschillig in welke muntstukken.

as you come along. — *Come* moet *came* zijn.

Dot a shoul = not a soul.

she's bid havid a plate of boiled beef id the bar = she has been having a plate of boiled beef in the bar.

the Hue-and-Cry is hetzelfde als bij ons het Politienieuws. Het heeft thans opgehouden te bestaan.

he can't help himself = hij weet zich er niet uit te redden; hij praat zich zelf vast.

there's good people (zie blz. 111, Jrg. I).

to be sure (zie blz. 101, Jrg. I).

HOOFDSTUK XVI.

see here, boy! — Deze woorden worden tot den hond gesproken.

Grosvenor. — De *s* wordt niet uitgesproken.

for anything Oliver knew to the contrary. — *It may be Grosvenor Square, for aught (anything) I know (to the contrary)* = het kan heel goed zijn, dat het G. S. is; ik weet er niets van; ik kan het tegendeel niet bewijzen.

I wonder whether *they* can hear me. — *They* = de gevangenen in *Newgate Prison*. Het drietal was namelijk in de buurt van deze gevangenis gekomen.

Bartlemy time = *Bartlemy Fair*. — In „London in 1880" wordt omtrent deze kermis het volgende gezegd: „Here (Smithfield) *Bartlemy Fair* was held, from the reign of Henry I. to 1853, when it was finally abolished. The sights included shows of wild beasts, dwarfs, and monstrosities; operas, tight-rope, and saraband [1]) dancing; morrice [2]) - dancing by dogs, the hare beating the tabor, a tiger pulling feathers from live fowls, Punchinello, &c. An ox roasted whole, and roast-pig, were the chief attractions of the great fair, which at one time used to last for a fortnight, but was afterwards restricted to three days. The name of Bartlemy was a corruption of *St. Bartholomew*, whose priory certainly enjoyed in early times some privileges connected therewith. There are two churches dedicated to this saint in Smithfield — one being known as *St. Bartholomew-the-Less*, and standing within the precinct of the present St. Bartholomew's Hospital, is a very small building; the other, *St. Bartholomew-the-Great*, is part of the ancient priory of St. Bartholomew.

shopped = in de doos gestopt.

as (that) I couldn't hear the squeaking on (of).

as them (they). Zie blz. 85.

to step out is eigenlijk: grootere stappen nemen zonder sneller te gaan. Hier beteekent het: aanstappen.

the next time eight o'clock struck. De terechtstellingen hebben 's morgens te 8 uren plaats.

if the snow, etc. — *If* = *even if*.

pitch over = toegooien.

---

[1]) Spaansche dans.

[2]) A dance formerly common in England, sometimes performed by itself, but more frequently joined with pageants and processions, especially those appropriate to the celebration of May-games. On these occasions the hobby-horse, or a dragon, with Robin Hood and other fictitious characters, were personified as part of the dance. The garments of the morris-dancers were adorned with bells, ribbons, etc.
WEBSTER.

for all the good it would do me = lett.: voor zoover aangaat het eenige goed, dat het mij zou doen. Wij zouden zeggen: zóó weinig zou het mij helpen. Voor *for* zie bovenaan blz. 74.

much the same = vrijwel dezelfde.

precious down in the mouth = mooi mistroostig.

Look after your legs if you do (tread on the dog).

my wig is een uitroep van gelijke kracht als *my eye.*

cry = eene afkorting van de *slang* - uitdrukking *O Crikey* = *O Christ.*

it is such a jolly game = *it is such a joke* = het is zoo allergrappigst.

Hold me, somebody = houd mij eens een van allen vast.

togs = kleêren, plunje.

heavy swell cut = kolossaal deftig snit.

mine and Nancy's, that is = dat wil zeggen van mij en N. (Zie onderaan blz. 111, Jrg. I).

Hand over, will you? = geef op, als je wilt.

had me nursed en had nursed me. Verschil?

(for) fear they should be obliged, etc.

lagged = gevangen genomen.

serve him right = dat is zijn verdiende loon.

let him be = leave him alone = laat hem met rust.

you will be the worse for it = jij zult er des te slechter bij varen.

to keep clear of me = op een afstand te blijven, mij niet te na te komen.

to affect any further mistake regarding, etc. = zich nog verder te houden, alsof hij in eene dwaling verkeerde omtrent, enz.

reflected great credit on = eene groote eer aandeed aan.

the old wretch = Fagin.

when she's up = als zij driftig is.

Hoofdstuk XVII.

who are free of all sorts of places = die op allerlei plaatsen komen (toegang hebben).

as they would seem at first sight = als zij op het eerste gezicht wel schijnen.

drat that beadle! — *Drat* = de drommel haal.

if it isn't him at this time in the morning! = daar heb je waarachtig hem op dit vroege morgenuur!

L a u k = Lord.

w o r r i t = worry.

p u b l i c c h a r a c t e r s = publieke personen.

a l e g a l a c t i o n i s a c o m i n g o n, a b o u t a s e t t l e m e n t = er is een rechtsgeding op handen, over eene legateering.

q u a r t e r - s e s s i o n s = a general court of criminal jurisdiction held quarterly (om de drie maanden) by the justices of peace of each county (WEBSTER).

i n t h e w r o n g b o x = in den aap gelogeerd.

t h e o p p o s i t i o n c o a c h = de concurreerende diligence (de concurrent van de gewone), die natuurlijk de vracht lager stelt.

I s h o u l d t h i n k n o t = dat zou ik ook denken.

t h e y ' r e a l l i n o n e s t o r y = zij zijn allen één pot nat.

O u t - d a c i o u s = audacious.

d e m o g a l i z e d = demoralized.

t h e s i g h t o n (of) h i m.

c a p e = kraag, die tot ongeveer halverwege den elleboog reikt; knechts in livereı dragen ze dikwijls.

g i n - a n d - w a t e r. — Jenever wordt in Engeland zelden *neat* (zonder water) gedronken. Men gebruikt het evenals *brandy* en *whisky* des avonds bij wijze van grog.

I s a i d s o, a l l a l o n g = ik heb het wel (van het begin af aan) gezegd (ik heb het den heelen tijd gezegd).

a l l o v e r = van top tot teen (over zijn geheele lichaam).

n o m o r e t h a n n o b o d y (anybody).

p u r s e d - u p c o u n t e n a n c e = geplooid gelaat.

a n d h a v e d o n e t h e s e f o r t y y e a r s = en ik heb het al 40 jaar lang geweten.

t o s s e d h e r h e a d = wierp haar hoofd in den hals van verontwaardiging.

HOOFDSTUK XVIII.

o f h i s h a v i n g t a k e n O l i v e r i n. — *To take in* is hier o p n e m e n, o n d e r d a k n e m e n Het kan ook beteekenen b e d o t t e n: *You won't t a k e me i n again.*

O l d B a i l e y = the street which gives the name of common parlance to the great criminal court of the country, properly and officially styled the Central Criminal Court, which stands on its north side under the same roof with Newgate Prison. It derives its name

from the *ballium* or open space in front of the old City wall, along which it ran from Ludgate to Newgate (DICKENS's *Dict. of London*).

that he should become the victim of certain evidence for the crown. — *Evidence* beteekent hier getuigenis, verklaringen voor den rechter (ten gunste van de kroon). Wanneer in Engeland een medeplichtige aan eene misdaad uit eigen beweging onthullingen komt doen vóór den rechter, dan zegt men van hem, dat „he has turned *Queen's (King's, State's) evidence*". Tot loon voor zijn verraad wordt hij van alle rechtsvervolging ontslagen. Dit is o. a. nog een paar jaar geleden geschied bij den moord op Lord Cavendish in het Phoenix Park te Dublin.

Op het geval in den tekst genoemd werd reeds vroeger door Sikes gezinspeeld, toen hij tot Fagin zeide: „I should think *you* was rather out of sorts, too, unless you mean as little harm when you throw pewter pots about, as you do when you blab and —" (Hoofdst. XIII.)

gable-end = *gable* = geveltop (driehoekig).

parapet-wall = lett.: muur met borstweringen. — Bij vele huizen in Londen zijn de zijmuren boven de dakgoot uit gebouwd, zoodat men veilig over het dak kan loopen.

nailed down = vastgespijkerd (zoodat Oliver het niet kon openmaken).

it was as much as he could do to = het vereischte al zijne krachten om.

for the nonce ontstaan uit *for then once (then* een overblijfsel van het verbogen lidwoord) = voor de gelegenheid.

with a spice of = met een zweem van.

prig = 1. dief; 2. (verwaande) kwast.

gave his hat a ferocious cock = trok zijn hoed met een krachtigen ruk scheef (waardoor hij er uitzag om bang van te worden).

the downiest of the lot = de slimste van de heele boel.

for fear of committing himself = uit vrees dat hij zich zou vergaloppeeren.

wittles = victuals.

not a bit of it = er is geen kwestie van (letterlijk: geen zier daarvan).

a rum dog = een rare hond.

Don't he look fierce at any strange cove that laughs or sings when he's in company! = Hij kijkt zeker niet iederen vreemden klant, die lacht of zingt, woest aan, wanneer hij in gezelschap is!

He is an out-and-out Christian = hij is door en door fatsoenlijk. — Een paar regels verder wordt *Christians* weer in den eigenlijken zin opgevat (Zie blz. 6).

out of hand = off hand = zonder moeite, zonder uitstel.

do the gen-teel = mijnheer spelen.

in the very next leap-year but four that ever comes and the forty-second Tuesday in Trinity-week = als Paschen en Pinksteren op één dag vallen = op St. Juttemis, als de kalveren op het ijs dansen.

blow that! — that's too mean; that is = praat er niet van! — dat is al te min (vernederend, onteerend), dat. — *Blow* is eene zeer platte uitdrukking, waarmee men zijne afkeuring wil te kennen geven, b. v. A: „I thought you would appreciate my kindness." B: „Kindness *be blowed*" (loop naar de maan met je vriendelijkheid).

You can leave your friends, though slaat op de gevangenneming van Oliver (Hoofdst. X).

if we hadn't made (cut) our lucky = als wij niet hard waren weggeloopen.

that was the move = daar zat 'm de kneep. — *Move* = *dodge* = *cunning trick*.

what's the odds = hier: wat komt het er op aan. Anders beteekent het: welke gevolgen kan het hebben. Zie blz. 99.

precious flat = groote stommerik.

he'll come to be scragged = hij zal er nog voor aan de galg komen. — *Scrag* = hals.

feller platte uitspraak van *fellow*.

he'll be the death of me = hij doet mij den dood nog aan.

put this in your pipe = bedenk dit. — When any one meets with a rebuff or a sharp answer, he is often told to „put that in his *pipe* and smoke it" = to digest it carefully (Slang Dict.)

Nolly. — *Noll* is eene afkorting van *Oliver*, evenals *Dick* van *Richard*.

ha'p'orth = halfpenny-worth.

it all lies in a nutshell = het is zoo eenvoudig mogelijk, zoo klaar als een klontje.

corduroy = bombazijn, koorddiemet.

fustian is een naam voor allerlei zware katoenen artikelen, zoo als Engelsch leder *(beverteen)*, Manchester (fijn Engelsch leder met een koordje, zooals vroeger veel gedragen werd), katoenfluweel, enz. Ook kan *corduroy* er onder gerekend worden. De beste vertaling voor *fustian* is dus Engelsch leder.

r a t h e r o u t o f r e p a i r = een beetje gehavend, haveloos, moest noodzakelijk versteld worden.

h i s „t i m e" = duur van de gevangenisstraf.

t h e r e g i m e n t a l s = hier b o e v e n p a k j e.

p r i v a t e c l o t h e s = burgerkleeding, politiek.

t h e r e w a s n o r e m e d y a g a i n s t t h e C o u n t y = dat men geen verhaal had op het graafschap (n.l. dat waarin de gevangenis was).

b u s t e d = burst up, smashed, annihilated.

c r o w n = zilveren munt (= *f* 3).

h a d h i m i n h i s t o i l s = had hem in zijne netten gevangen.

I. Vertaling der examen-opgaven in het 1ste Nummer. [1])

1. I have been wearing this hat these eighteen months (already), and yet it looks as well as when I bought it.

De beteekenis der verschillende tijden in het Engelsch komt in hoofdzaak hierop neer:

Present tense drukt uit een t e g e n w o o r d i g e n tijd;
Past tense „ „ „ v e r l e d e n „;
Perfect tense „ „ „ t e g e n w. *p l u s* v e r l. „;
Pluperfect tense „ „ „ v e r l. *p l u s* v e r l. „.

Aangezien dit scherp afgebakend verschil niet overeenstemt met onze moedertaal, moeten wij ons steeds afvragen, niet: welken vorm gebruikt men in het Hollandsch? maar: wat is de b e t e e k e n i s? In den zin in questie beteekent „Dezen hoed draag ik nu al 1½ jaar": ik h e b hem al 1½ jaar g e d r a g e n en n u d r a a g i k h e m n o g, dus t e g e n w o o r d i g p l u s v e r l e d e n.

Hoewel *I have worn* niet foutief is, geef ik aan den vorm *I have been wearing* de voorkeur, om bepaald te laten uitkomen den langen d u u r van het dragen.

Het is eene eigenaardigheid van de Engelsche taal om de uitdrukkingen a l d r i e d a g e n, a l e e n e w e e k, a l e e n e m a a n d, enz. weer te geven door: *t h e s e three days*, *t h i s*

[1]) Deze vertaling is, behoudens enkele wijzigingen, van den Heer F. Olland te Baarn.

week, *this month*, enz. Aldus heeft *I have been ill this week* twee beteekenissen: 1. Ik ben deze week ziek geweest (klemtoon op *ill*), 2. Ik ben al eene week ziek (en ben het nu nog). Hierbij valt de klemtoon op *week*.

Bij *gekocht heb* kan men niet anders denken dan aan een tijd, die geheel tot het verleden behoort, dus: *bought* en niet *have bought*.

Na *as* mag men nog invoegen *it did*.

Op de uitdrukking: *It is eighteen months now, that I have worn this hat*, valt grammatisch niets aan te merken; maar zij is niet gebruikelijk.

Bonnet = dameshoed; *hat* = ronde dameshoed met een rand.

Yet drukt eene sterkere tegenstelling uit dan *still*.

2. Why do these two men hate one another? Had they not better settle the matter in peace?

Both is beslist fout. Men zou immers niet kunnen zeggen: Waarom haat de ééne zoowel als de andere man elkander? (Zie blz. 41, Jrg. I.)

Tusschen *each other* en *one another* wordt geen verschil gemaakt.

Men schrijve *hadn't*, niet *had n't*.

Wouldn't they do better to is goed, maar minder gebruikelijk dan de hierboven opgegeven vertaling.

Are.... hating is niet goed, omdat *to hate* uit den aard zijner beteekenis geen *Progressive Form* toelaat.

Arrange voor *settle* is goed; zoo ook *in a friendly way* (*amicably*) voor *in peace*.

3. You must walk fast, if you want to catch the five o'clock train; you are still two miles away from the station.

Will have to voor *must* is goed.

Run is ook goed; het beteekent reeds *hard loopen*, zoodat *fast* overbodig is. *You will have to run for it* is ook goed.

Like (= er van houden) is natuurlijk in dit geval fout; *wish* daarentegen is goed.

To get voor *to catch* is niet goed; ook zegt men in het Engelsch niet: *the train of* 5 *o'clock*.

O'clock is eene afkorting van ***of the clock***, niet van ***on the clock***, want *8 o'clock = 8 hours (the 8th hour) of the clock*.

At two miles' distance, voor *two miles away* is goed. Zie verder blz. 6. Wij voegen hier ter aanvulling bij, dat de Engelschman u ook zeer goed verstaat, wanneer gij zegt: *half an hour's walk* en *half an hour's distance*. Spreekt men van *half an hour*, dan is het noodig, dat ook het denkbeeld van l o o p e n *(walk)* wordt uitgedrukt; spreekt men van *miles*, dan wordt dit overbodig. *A half hour's walk* is fout; men raadplege slechts de spraakkunst.

Terminus beteekent e i n d s t a t i o n.

4. When your chimneys smoke you can often remedy it by not throwing too much fuel upon the fire at once.

Het verschil tusschen *when* en *if* is somtijds moeilijk uit te maken; hier b. v. is een geval, waarin beide woorden gebruikt kunnen worden.

Are smoking is beslist fout, want als de schoorsteenen b e z i g z ij n met te rooken, dan is dit ten gevolge daarvan, dat men reeds te veel brandstof op het vuur gedaan heeft, zoodat het kwaad dan niet meer kan verholpen worden. De bedoeling is: wanneer uwe schoorsteenen o n d e r h e v i g z ij n aan rooken, en in die beteekenis kan men nooit den *Progr. Form* gebruiken.

To reek is d a m p e n, s t o o m e n. De beteekenis blijkt voldoende uit de volgende aanhaling uit Milton:

I found me laid
In balmy sweat, which with his beams the sun
Soon dried, and on the *reeking* moisture fed.

May voor *can* is goed.

Throwing mag vervangen worden door *casting* of *putting*.

Combustibles zijn o n t v l a m b a r e s t o f f e n.

At a time beteekent t e g e l ij k en is daarom in dezen zin verkeerd.

5. Where did you get this coat made? I'll tell you. Do you know the tailor in "de Hoogstraat"? No, I don't think so; I don't even know where "de Hoogstraat" is to be found. Don't you know? Go straight on, and take the first turning to the right, then the second to the left, and on your right you will find Mr. Markwell's shop.

Het blijkt niet, of men wil laten uitkomen, dat de tijd, waarin de jas gemaakt werd, geheel tot het verleden behoort of niet, waarom *Where h a v e you g o t* ook goed is.

In plaats van *get* mag men ook *have* zeggen.

Tell i t you en *don't you know i t?* zijn fout, omdat men na

to tell en *to know* alleen dan *i t* mag zetten, wanneer h e t slaat op een bepaald zelfstandig naamwoord:

Do you know your *lesson?* — Yes, I know *it.*

Who told you that *story?* — He told *it* me.

Wel mag men met nadruk zeggen: don't you know *that?*

In het Engelsch laat men voor de namen van straten het lidwoord weg; men spreekt van *Broad Street, Waterloo Road, Westminster Bridge Road,* enz. Men late dus òf „de Hoogstraat" staan, òf men vertale *Highstreet.*

I think not en *I don't think I do* zijn beide goed.

To believe is in dezen zin niet gebruikelijk. (Zie blz. 51. Jrg. I).

Walk voor *go* is zeer goed.

Shop mag desnoods worden uitgelaten, doch deze ellips komt voornamelijk na een voorzetsel voor.

6. It is a pity that your friend has not succeeded; as for me I should not have doubted her success, if she had not been so nervous.

L a d y friend is geheel overbodig, omdat in den zin voldoende blijkt, dat eene vriendin bedoeld wordt en niet een vriend.

I for one (= ik ten minste) mag *as for me* vervangen; zoo ook *as to me.*

7. Was it you, my boys, who sent me this fine bouquet (nosegay)?

De tijd behoort hier blijkbaar tot het verleden. (Zie boven.)

8. We insisted upon the children's staying up, until their parents should return from town.

To persist is v o l h a r d e n b ij, e r b ij b l ij v e n.

Staying mag vervangen worden door *stopping.*

9. We are going to the opera to-morrow night, unless I should be suddenly prevented by my business, which, however, I should regret very much.

Are going mag vervangen worden door *intend going* of *shall go.*

Voor het verschil tusschen *to prevent* en *to hinder* zie blz. 167, Jaarg. I.

10. Do what becomes a good citizen and do not trouble yourself about what these people say of you.

What a good citizen becomes beteekent w a t e e n g o e d b u r g e r w o r d t.

Do not mind what, etc. en *take no notice of what, etc.* zijn ook goed.

Are saying is alleen goed, wanneer bedoeld wordt: wat deze lieden daar zeggen.

11. If y o u are not contented, y o u are not happy, however rich y o u may be.

Na al hetgeen wij bij eene vroegere gelegenheid reeds over de vertaling van m e n gezegd hebben, kunnen wij hier volstaan met te vermelden, welke vertalingen goed zijn. Gemakshalve hebben wij de vertaling van m e n in bovenstaanden zin gespatieerd laten drukken:

a man.....*he*.....*he.*
people.....*they*.....*they.*
we.....*we*.....*we.*
one.....*one*..... *one.*

Content is veel minder gebruikelijk dan *contented.*

How rich soever is al te deftig en al te verouderd.

As rich again beteekent n o g e e n s z o o r i j k = t w e e m a a l z o o r i j k.

12. These are measures the consequences of which are not to be calculated.

Those voor *these* is ook zeer goed; vergelijk d i t en d a t in het Hollandsch.

To oversee beteekent o p z i c h t h o u d e n o v e r, zelden o v e r z i e n; *to overlook* = over het hoofd zien. De lezer oordeele zelf, of deze woorden *to calculate* mogen vervangen.

Whose in plaats van *of which*, wordt w e l e e n s aangetroffen van zaken sprekende.

Of which the consequences is goed.

13. The house, the doors and windows of which shake at the least wind, has not been built well.

Are shaking is fout, want van een *Progr. Form* (= bezig zijn met) kan hier geen sprake zijn.

To tremble is b e v e n; *to wag* is h e e n e n w e e r s c h u d-

den, als: de staart, het hoofd, enz.; dit kan bezwaarlijk van eene deur gezegd worden. *To bang* = klappen, kan niet van ramen gebezigd worden.

14. Which of you made such a noise on the staircase?

Voor de reden, waarom *do* hier niet gebruikt wordt zie blz. 90. *Has made* is goed; zoo ook *stairs* voor *staircase.*

II. Vertaling in het Nederlandsch van:

Macaulay's History of England, II, 252—253, *Tauchnitz Edition.*

Op den 9den November kwamen de Huizen bijeen. Het Lagerhuis werd tot eene vereenigde zitting met het Hoogerhuis opgeroepen [1]; en de koning hield eene troonrede [2], die hij zelf had opgesteld. Hij wenschte zijne getrouwe onderdanen geluk met de onderdrukking van den opstand in het westen: doch hij voegde er bij, dat de snelheid, waarmede die opstand tot eene schrikbarende hoogte gestegen was, en de lange tijd gedurende welken hij was blijven voortwoeden, een ieder wel moesten overtuigen, hoe weinig men kon staat maken op de reserve [3]. Hij had daarom het staande leger uitgebreid. De kosten voor het onderhoud van dat leger zouden voortaan meer dan het dubbele bedragen van wat zij geweest waren; en hij vertrouwde, dat het Lagerhuis hem de middelen zou toestaan om de vermeerderde onkosten te bestrijden. Daarop maakte hij aan zijne hoorders bekend, dat hij eenige officieren had aangesteld, die den eed van verwerping der transsubstantiatie niet hadden afgelegd; maar hij kon de verzekering geven, dat zij het vertrouwen der natie verdienden. Hij vreesde, dat arglistige mannen zich deze willekeurige handelwijze misschien

[1] The House (of Lords) is divided into three parts.... the northern (part) has the Bar for its boundary, and is for the service of the House of Commons, when summoned to the Upper House to attend Her Majesty or the Royal Commissioners; and where also counsel stand during judicial investigations (*The New Palace of Westminster*). The Bar is about nine feet wide and three deep (*Idem*).

[2] Troonrede = speech from the throne.

[3] *Militia* = The body of soldiers in a state enrolled for discipline, but engaged in actual service only in emergencies, as distinguished from regular troops, whose sole occupation is war or military service (WEBSTER).

ten nutte zouden maken om de eendracht, die tusschen hem en zijn Parlement bestond, te verstoren. Maar hij wilde vrijuit spreken. Hij was vast besloten zich niet te ontdoen van dienaren op wier trouw hij zich kon verlaten, en wier hulp hij misschien spoedig zou noodig hebben. Het was niet te denken, dat deze nadrukkelijke verklaring, dat hij de wetten geschonden had, welke door de natie beschouwd werden als de voornaamste waarborgen van den staatsgodsdienst, en dat hij besloten was bij het overtreden dier wetten te volharden, de opgewonden gemoederen van zijne onderdanen zoude doen bedaren. De Lords, zelden geneigd om voor te gaan in het verzet tegen een landsbestuur, stemden er in toe, dat hem formeel dank zou worden gebracht voor hetgeen hij had gezegd. Maar de leden van het Lagerhuis waren in eene minder meegaande stemming. Toen zij naar hunne eigen vergaderzaal [1]) teruggekeerd waren, heerschte er eene langdurige stilte; en het gelaat van vele der achtenswaardigste drukte ernstige bezorgdheid uit. E.

III, 2. **Wat is het verschil tusschen *as* en *like*?**

De strekking van deze vraag was duidelijk: wij wilden slechts die gevallen bespreken, waarin *as* en *like* met elkander kunnen verward worden en dus de verschillende beteekenissen er van stilzwijgend voorbijgaan.

Like is steeds bijvoeg. naamw. of bijwoord en kan **nooit** voegwoord zijn; *as* is steeds bijwoord of voegwoord en kan **nooit** bijvoeg. naamw. zijn.

Like wordt eigenlijk door een derden naamval gevolgd; doch wij kunnen dien in het hedendaagsche Engelsch niet waarnemen, omdat hij geen kenmerkenden uitgang heeft en *like* gewoonlijk niet door *to* wordt gevolgd [2]). Voor het oog kan in „*He cried like a child*" *a child* zoowel derde als vierde naamval zijn Toch kunnen wij in dezen zin gemakkelijk een derden naamval aanwijzen, wanneer wij hem vertalen door „Hij schreide (aan) een kind gelijk". Door steeds bij ieder voorbeeld deze omschrijving te beproeven, zal men zich niet licht in de keuze tusschen *as* en *like* vergissen. Zoo gebruikt men

[1]) *The House of Commons* en *The House of Lords* zijn onder één dak in *The Palace of Westminster* (= *The Houses of Parliament*).

[2]) Enkele malen treft men *to* na *like* aan. In *Paradise Lost* van MILTON komt o. a. voor: *To be created like to us.*

steeds *as* in de uitdrukkingen *as*.... *as*, *so*.... *as*, *such*.... *as*, *the same*.... *as*, enz., want daarbij kan de omschrijving met a a n.... g e l ij k niet plaats hebben, b.v.:

The Epic, *as* well *as* the Drama, is divided into tragedy and comedy. („Het Epos, zoowel a a n het Drama g e l ij k" is onzin).

No country suffered *so* much *as* England („zoo veel a a n Engeland g e l ij k" is onzin).

Tears *such as* angels weep, burst forth („zulke a a n engelen weenen g e l ij k" is onzin).

I am *the same* to-day *as* yesterday („ik ben van daag dezelfde a a n gisteren g e l ij k is onzin).

Uit het vervolg zal blijken, dat men als regel kan vaststellen:

Gebruik *like*, wanneer men er voor in de plaats kan stellen a a n.... g e l ij k; gebruik in alle andere gevallen *as*.

Thy daughter will use thee kindly; for though she is as like this, as a crab is *like* an apple (a a n an apple g e l ij k), yet I can tell what I can tell.

Like one in prayer (a a n one in prayer g e l ij k) I stood.

He acted *like* a fool (a a n a fool g e l ij k).

He fought *like* a lion (a a n a lion g e l ij k).

And though that man talked *like* a man of sense (a a n a man of sense g e l ij k), his actions were those of a fool.

Penn, *like* his son (a a n his son g e l ij k), was the founder of a colony.

My friends had like me (a a n mij g e l ij k) made that plan the subject of long contemplation.

My master had an animal exactly shaped in every part *like* a human creature (a a n a human creature g e l ij k).

His eyes appeared *like* (a a n) the full moon shining into a chamber at two windows (g e l ij k).

Dressed *like* (a a n) a nobleman (g e l ij k) he visited the ball.

In de volgende zinnen is de omschrijving door a a n.... g e l ij k niet mogelijk. Men oordeele:

As (a a n) night to stars (g e l ij k), woe lustre gives to man.

They loved him not *as* (a a n) a king (g e l ij k), but *as* (a a n) a party leader (g e l ij k).

It does not appear that, *as* (a a n) in Homer's time (g e l ij k), they were honoured with high places.

He looked upon his plan *as* (a a n) extravagant and impossible (g e l ij k).

And next they thought upon the master's mate *as* (a a n) fattest (g e l ij k).

This Wednesday is to be regarded *as* (a a n) one of the notablest (g e l ij k).

Actions are represented *as* (a a n) wise, virtuous, heroic (g e l ij k).

Man is generally represented *as* (a a n) an animal formed for, and delighted in, society (g e l ij k).

The unthinking have censured this *as* (a a n) partiality (g e l ij k).

We are by no means without sympathy for him even in what we consider *as* (a a n) his weakness (g e l ij k).

He acted in his capacity *as* (a a n) a justice (g e l ij k).

The assemblies of the senate displayed the abilities of Julian *as* (a a n) an orator (g e l ij k), and his maxims *as* (a a n) a republican (g e l ij k).

In the other cities, *as* (a a n) Milan (g e l ij k), *as* Verona, *as* Bologna, the people are under the rule of one man.

We are inclined to judge of others *as* (a a n) we find them (g e l ij k).

You may do *as* (a a n) you like about the matter (g e l ij k).

Let me write my books *as* (a a n) he built his houses (g e l ij k).

To sit upon an alp *as* (a a n) on a throne (g e l ij k).

One of them (*as* (a a n) wounded (g e l ij k)) fell down.

Somtijds kan *like* in de plaats van *as* treden, namelijk in onvolledige afhankelijke zinnen, die aan een zelfstandig naamwoord voorafgaan:

Like our shadows, *our wishes* lengthen, as our sun declines. (YOUNG).

Young heeft dezen gedachtengang: onze wenschen zijn a a n onze schaduwen g e l ij k: zij worden grooter, naar mate onze zon daalt. Taalkundig zuiver is deze zin dus niet, want onze schaduwen kunnen niet grooter worden, naar mate o n z e zon daalt, wel naar mate d e zon daalt. Beter ware dus *a s our shadows, etc.* = e v e n a l s onze schaduwen (langer worden naar mate de zon daalt) z o o worden, enz.

Evenzoo: *It* will make her sleep *like* Juliet's drug (OXENF., *Twice Killed)* = *like* Juliet's drug *it* will make her sleep.

It is a a n *Juliet's drug* g e l ij k: beide zullen haar doen slapen. Logischer zou weer zijn: *a s Juliet's drug, etc.* = e v e n a l s *Juliet's drug* J u l i e t deed slapen, z o o zal *it* h a a r doen slapen.

In de volgende zinnen staat *as*, omdat het eene verkorting is van *as.... as.*

„I can do nothing with this boy, Sir", said he, red *as* fire (= *as* red *as* fire = in dezelfde mate rood als vuur rood is).

High stomach'd are they both.... In rage deaf *as* the sea, hasty *as* fire (*as* deaf *as* the sea, *as* hasty *as* fire = in dezelfde mate doof, enz.).

Eindelijk nog is het noodig te verklaren, waarom men steeds zegt *as.... so* en niet *like.... so*. Wij kiezen daartoe de volgende voorbeelden.

As a flower of the field, *so* he flourishes.

As he hath done, *so* shall it be done.

As I entered, *so* will I retire.

As heroes think *so* thought the Bruce.

As in different ages, *so* in different climes — love varies wonderfully in the shapes it takes.

Het eerste voorbeeld is eene omzetting van: „He flourishes *so as* a flower of the field flourishes."

Beproeft men nu weer de omschrijving door a a n.... g e l ij k, dan blijkt van zelf, dat *like* foutief zou zijn: *He flourishes so* a a n *a flower of the field flourishes* g e l ij k.

Wij meenen nu de verklaring van de andere zinnen veilig aan den lezer te kunnen overlaten.

Hierachter stellen wij eene vraag naar aanleiding van dit onderwerp.

E.

III, 2. **Wanneer gebruikt men „to do" als hulpwerkwoord?**

Geen enkel van de antwoorden op deze vraag heeft ons geheel en al bevredigd; zelfs de dames H. K. te H. en M. C. E. A. N. te V. en de heer D. G. te L., die zich blijkbaar veel moeite hebben gegeven om eene volledige beantwoording te leveren, zouden, met haar eigen werk in de hand, spoedig ondervinden, dat het in vele gevallen niet voorziet.

Wanneer zich een dergelijk verschijnsel voordoet, begint men zich onwillekeurig af te vragen, waaraan het te wijten is. Het antwoord is dan zeer natuurlijk, dat de bestaande boeken waarschijnlijk het onderwerp niet breedvoerig genoeg behandelen. Wij behoeven de meest gebruikte, die van de Heeren Stoffel en Van Tiel, slechts op te slaan om ons te overtuigen, dat dit vermoeden gegrond is.

Het is waar, een schoolboek kan niet alles geven, maar het is toch wenschelijk, dat alle hoofdpunten van eene afdeeling er in voorkomen.

Wij noodigen den lezer uit, zijne spraakkunst met de volgende bladzijden te vergelijken, om zich te overtuigen, dat in zijn leerboek

één of meer belangrijke punten zijn weggelaten. Wij willen achtereenvolgens behandelen:

a. De vervoeging van het hulpw.w. *do*.
b. Gebruik van *do* bij zelfst. werkw.
c. " " " " hulpwerkw.
d. Afwijkingen.
e. Vertaling van het Holl. hulpw.w. doen.

Vervoeging van het hulpw.w. *do*.

Van het hulpw.w. *do* ontbreken de onbepaalde wijs, de deelwoorden en dus ook alle samengestelde tijden, zoodat alleen overblijven de gebiedende wijs en de enkelvoudige tijden van de aantoonende en de bijvoegende wijs (hieronder is ook de voorwaard. wijs begrepen). *Thou dost*, en *he doth* (verouderde en deftige stijl) zijn vormen van het hulpw.w., *thou doest* en *he doeth* (spreek beide uit in twee lettergr.) behooren bij het zelfst. werkw. thuis. Hieruit volgt dat *do* ***nooit*** kan staan bij eene ***onbepaalde wijs***, een ***deelwoord*** of een ***samengestelden tijd***.

Gebruik van *do* bij zelfstandige werkwoorden.

Onder zelfstandige werkwoorden verstaan wij in dit geval uitsluitend die, welke nooit als hulpwerkw. kunnen voorkomen, zoodat *to be*, *to have*, *can*, *must*, *shall*, enz. zijn uitgesloten.

Bij zelfstandige werkwoorden dan gebruikt men *do*:

1. **Wanneer het werkwoord vergezeld gaat van de ontkenning *not*.**

Wij vermijden opzettelijk de gewone formule „in ontkennende zinnen", omdat zinnen met *never*, *no*, *nothing*, *nobody*, *nowhere*, enz. ook ontkennend kunnen genoemd worden. Ook het woord vergezeld is met opzet gekozen, omdat men anders zinnen als *I suppose not*, *I think not*, enz. licht onder den regel zou brengen en afkeuren. In dergelijke uitdrukkingen toch gaat niet *suppose* of *think*, maar het verzwegen werkwoord van *not* vergezeld. (Zie blz. 25 Jrg. I.)

VOORBEELDEN: I *dit not see* anybody (= I *saw nobody*). I should not think of sending for him, if I *did not want* him. Clive *did not arrive* in India till more than a year after he had left England. *Do not make* so much noise.

2. **Wanneer het onderwerp achter het werkwoord staat.** [1])

VOORBEELDEN: *Did you go* (in plaats van *went you)* to the theatre last night? What *did you say?* Which book *do you want?* How much money *did he borrow?*

No sooner *did he hear* my name than he recognised me. Rarely *did the wrongs of individuals come* to the knowledge of the public. As vainly *did the citizens of Saragossa stand up* against Philip the Second. Nor *do I feel* inclined to help you. Neither *did he* know. Scarcely *did he speak. Did he* but *come!* Little *did he think*, that I had watched him. You would be better off, *did you follow* the advice of your parents.

Uitgezonderd: In tusschenzinnen als de volgende:

No, *said I*, you had better not do that. Why, *continued he*, did you not choose the other book? What, *thought my brother*, can this mean?

Wij merken hier terloops op, dat in dergelijke gevallen het onderwerp ook aan het werkwoord mag voorafgaan: *I said, he continued, my brother thought.*

Uit dezen regel volgt, dat *do* niet gebruikt wordt:

a. In vragende zinnen, waarin het onderwerp vóór het werkwoord staat, b.v.: What *I felt* when I met her again? Well, I felt that I loved her still.

b. Wanneer een vragend woord het onderwerp of een deel van het onderwerp in den zin is; wanneer dus woorden als *who, which, what, whose, how much, how many, how little, how few* het onderwerp of een deel van het onderwerp uitmaken.

VOORBEELDEN: *Who knocked* at the door? *Which boy spoke* just now? *What ails* you? *Whose father died* yesterday? *How much paper lies* on the table? *How many shillings make* a pound? *How little* (*how small a quantity of*) *dynamite suffices* to blow up a house? *How few men voted* with the Government? Only three.

3. **Wanneer men met nadruk wil laten uitkomen, dat hetgeen door het werkwoord wordt uitgedrukt, *werkelijkheid is* of *is geworden*, of ook: dat men er op aandringt, dat het *werkelijkheid zal worden*.**

In geen der gevallen wordt met *do* zoo vreemd omgesprongen als in dit, en geen der gevallen wordt zoo onduidelijk in de boeken

[1]) Plaatsgebrek verhindert ons ditmaal bij de plaats van het onderwerp nader stil te staan.

vermeld als juist dit. Wij hopen, dat door de volgende verklaring voor menigen lezer een licht in deze zaak zal opgaan. Tot goed verstand er van moeten wij op den voorgrond stellen, dat de beteekenis van een zin geheel kan veranderen, naarmate de nadruk op een ander woord of op meer dan één woord valt. Wij nemen ter verduidelijking den zin „Ik schreef hem een brief", cursiveeren telkens het woord of de woorden, waarop wij den nadruk wenschen te laten vallen en geven daarnaast de Engelsche vertaling, ook met cursiveering van de beklemde woorden. Tevens voegen wij er in het Hollandsch tusschen haakjes de bijwoorden al, wel, enz. bij, die meestal gebruikt worden om aan de kracht van het werkwoord klem bij te zetten. In het Engelsch worden geen bijwoorden gebruikt, maar valt de bijzondere nadruk op *do;* geschiedt dit niet, dan kan men het gerust uitlaten, want dan verliest de geheele uitdrukking hare kracht.

In het Hollandsch veroorlooven wij ons gemakshalve eene kleine onjuistheid; wij gebruiken n.l. somtijds schreef, waar eigenlijk heb geschreven moest staan.

Ik *schreef* hem een brief (een krassen, dat verzeker ik je)!	I *did* write him a letter!
(Gij schreeft hem *geen* brief).	Yes, I *did* write him a letter.
Ja, ik schreef hem *(wel)* een brief.	
(Gij zoudt hem een brief geschreven hebben!) Ik *schreef* hem (ook) een brief.	I *did* write him a letter.
Ik schreef hem (al) een brief (*ik heb* het al gedaan; ik zou wel willen weten, of gij het ook gedaan hebt).	*I did* write him a letter.
Ik *schreef* hem *één* brief (den anderen *moet* ik nog schrijven).	I *did* write him *one* letter.
Ik *schreef* hem een *brief* (= ik heb hem *wel* een *brief* geschreven, dat ontken ik niet, maar ik heb hem er *niet* in *beleedigd*).	I *did* write him a *letter*.

Alleen het eerste voorbeeld vereischt nadere verklaring, omdat niet op het eerste gezicht blijkt, dat *do* daar gebruikt is, om te laten uitkomen, dat de handeling verricht is geworden. Men zou zoo oppervlakkig zeggen, dat *do* in dien zin dienst deed, om er die zeer eigenaardige beteekenis aan te geven, welke hij werkelijk heeft; doch ook in het Hollandsch wordt dit laatste voor het grootste gedeelte teweeggebracht, niet door den nadruk op schreef, maar door de eigenaardige stembuiging, waarmee men den zin uitspreekt. Ver-

liezen wij deze bijzonderheid niet uit het oog, dan wordt het geval van zelf verklaard, door den zin aan te vullen als volgt:

Ik *schreef* hem een brief! = ik *schreef* hem een brief (die lang niet vriendelijk was)! = Ge mocht soms eens denken dat ik hem geen krassen brief geschreven had, maar ik verzeker u: ik *schreef* hem een brief (ge kunt er op aan, dat het verricht is)!

In alle opgegeven voorbeelden komt dus het gebruik van *do* overeen met de vereischten in den regel uitgedrukt. Uit de hiervolgende voorbeelden zal blijken, dat van bedoelden regel geen woord gemist kan worden.

Ik schreef hem een brief.	*I* wrote him a letter.
Ik *schreef* hem een brief (ik zond hem geen gedrukten).	I *wrote* him a letter.
Ik schreef *hem* een brief.	I wrote *him* a letter.
Ik schreef hem *één* brief.	I wrote him *one* letter.
Ik schreef hem een *brief* (zond hem geen telegram).	I wrote him a *letter*.
Ik schreef hem een brief (*gij* zondt hem een *gedrukten)*.	*I wrote* him a letter.
Ik *schreef hem* een brief (maar zijn broeder zond ik een gedrukten).	I *wrote him* a letter.

In al deze gevallen (waaronder er toch d r i e zijn met den nadruk op s c h r e e f) wordt *do* in het Engelsch gemist, om de eenvoudige reden, dat men niet wil laten uitkomen, dat de handeling v e r r i c h t is. Ook in het Engelsch wordt slechts een sterke nadruk gelegd op de gecursiveerde woorden.

In de gebiedende wijs plaatst men dikwijls *do*, voorafgegaan door eene komma, geheel aan het einde van den zin. Het komt ons voor, dat men daardoor een middel heeft, om met nog meer aandrang te spreken, dan door het gewone gebruik van *do;* zoo zou dus *sit still*, *d o* dringender zijn dan *d o sit still.*

De woorden w e r k e l i j k h e i d i s, i s g e w o r d e n of z a l w o r d e n zijn met een enkel voorbeeld te verklaren:

That boy d o e s look dirty = Wat ziet die jongen er toch vuil uit (men wil met nadruk laten uitkomen, dat het vuil uitzien van dien jongen werkelijkheid is).

You d i d hurt me = Wat deedt ge mij pijn (men wil met nadruk laten uitkomen, dat het pijn doen werkelijk geschied is, werkelijkheid is geworden).

D o hold your tongue = Houd toch uw mond (men wil er met kracht op aandringen, dat het „mond houden" werkelijkheid zal worden).

4. **Ter vervanging van een vroeger genoemd werkwoord, dat men niet wenscht te herhalen.**

VOORBEELDEN: He did not *sell* his house, but I *did*.

Why do you *hate* that man? — Because I *do* (= daarom).

I *chose* my wife as she *did* her wedding-gown, not for a fine glossy surface.

Embrace me, as I *do* thee.

Sleep seldom *visits* sorrow; when it *doth*, it is a comforter.

Do you *know* what he said? — Yes, I *do*.

Did he *hear* what I said? — Yes, he *did*.

Zij, die met aandacht blz. 104—106, Jrg. I, hebben gelezen, zullen geen moeite hebben, om de fout te ontdekken in de volgende zinnen, die ons werden toegezonden:

Are you going to the theatre this evening? — Yes, I do.

You spoke to him, isn't it?

Do bij hulpwerkwoorden.

Onder hulpwerkwoorden verstaan wij *to be*, *to have*, *can*, *may*, *shall*, *will*, etc. Het wordt bij den lezer als bekend verondersteld, dat *to be* en *to have* ook als zelfstandig kunnen voorkomen. *To let* wordt geheel behandeld als een zelfstandig werkwoord.

De volgende regels komen hierbij in aanmerking:

1. **Bij een hulpwerkwoord staat nooit** *do*.

VOORBEELDEN. I *have not* done it.

What *shall* we read?

Why *can't* you speak?

He *would not* go.

We *must not* tell our parents.

2. **Bij de zelfstandige werkwoorden *to be* en *to have* past men in de gebiedende wijs de regels voor de hoofdwerkwoorden toe** [1]).

VOORBEELDEN. *Do not be* so noisy. *Do be* quiet. *Don't have* all those books on the table.

AANMERKING. Het zelfstandige werkw. *to have* wordt, vooral in de spreektaal, dikwijls geheel en al als een hoofdwerkwoord behandeld:

Where *did* you *have* (= get) this coat made? What *do* you *have* for supper as a rule.

---

[1]) Het behoeft nauwelijks gezegd, dat de andere hulpwerkwoorden nooit in de gebiedende wijs voorkomen.

Afwijkingen.

Op blz. 91 werd reeds aangemerkt, dat *do* z o n d e r n a d r u k gerust achterwege kan blijven in zinnen, waarin men met kracht wil laten uitkomen, dat hetgeen door het werkwoord wordt uitgedrukt, werkelijkheid is, enz. Toch treft men, vooral in poezie, dikwijls *do* aan, waar het den nadruk niet heeft en dus geheel overtollig is.

VOORBEELDEN.

And deeper than *did* plummet ever sound, I'll drown my book. (SHAKESPEARE).

Thou *didst* love York, and I am son to York. (SHAKESP.)

I *do* set my bow in the cloud. (GENESIS).

Thou with eternal Wisdom *didst* converse, Wisdom thy sister, and with her *didst* play. (MILTON).

She gave me of the tree, and I *did* eat. (MILTON).

The arts of deceit and cunning *do* continually grow weaker. (TILLOTSON).

Omgekeerd laat men in deftigen stijl *do* dikwijls weg, waar het volgens de opgegeven regels vereischt werd:

VOORBEELDEN.

It *lies not* in our power to love or hate. (MARLOWE).

Home when he came, he *seem'd not* to be there. (MARLOWE).

A fairer person *lost not* Heav'n. (MILTON).

Wherefore *weep* you? (SHAKESPEARE).

Seest thou this woman? (LUCAS, 7, 44).

Whence *come* ye? (SHELLEY).

But I *care not* what they say. (TENNYSON).

Who *knows not* what massacrings and harryings there have been? (CARLYLE).

Heard ye *not* the proclamation? (BULWER).

Blame not this haste of mine. (SHAKESP.).

Draw not your hand away. (COLERIDGE).

In de spreektaal zegt men naast *if I am not mistaken* en *it does not matter: if I mistake not* en *it matters not.*

Het Holl. werkw. *doen.*

Het Holl. werkw. d o e n, gevolgd door eene Onbep. wijs, wordt in het Engelsch nooit vertaald door *do*, doch steeds door *to make, to*

let, enz. Het wordt niet gevolgd door t o, eveumin als men na *do* het voorzetsel *to* gebruikt. In ééne uitdrukking bezigen echter beide talen het voorzetsel: Burgemeester en Wethouders d o e n t e w e t e n, zegt de Hollander: I *do* you *to wit*, zegt de Engelschman.

E.

III, 3. Shall we *have* [1]) a game at whist? Yes, with great pleasure. Let us *cut* [2]) for partners. *It is your deal* [3]) and *my lead* [4]). Will you cut, please? Hearts are trumps. Ace of diamonds, deuce of spades, *tray* [5]) of clubs, king of hearts. I trumped with the *knave* [6]) of hearts and then your sister overtrumped with the queen. We have the odd trick and four by honours. No, you are two by tricks. Will you shuffle for me, please? The cards are getting dirty, I shall buy a *new* [7]) pack. *If you misdeal, you lose your deal* [8]).

[1]) *play*. [2]) *draw* is ook goed, maar aangezien men hierbij gewoonlijk coupeert, is *cut* meer gebruikelijk. Op dezelfde wijze zegt men: *let us cut for deal*. [3]) *you (must) deal*. [4]) *I lead (I have the lead)*. [5]) *trey*. [6]) *jack*. [7]) *fresh*. [8]) *A misdeal loses the deal*.

Correspondentie.

Voldoende antwoorden werden ontvangen van:

I. M. J. v. d. Berg, Leur. — Mej. A. v. d. Willigen, Baarn. — J. Gediking, Hilversnm. — Maria, A. — T. Molendijk, Rotterdam. — Th. A. R., Delftshaven. — Dora, Amsterdam. — F. J. Boer, Gouda. — A. L. L., Sliedrecht. — H. W. Breijer, Arnhem. — L. P., V. — J. Poutsma, Borne. — D. Gerbensma, Langweer. — J. F. Hintzen Jr., Hilversum. — F. Olland, Baarn.

II. H. Baay, Amsterdam. — Mej. A. v. d. Willigen, Baarn. — J. Gediking, Hilversum. — T. Molendijk, Rotterdam. — Th. A. R.. Delftshaven. — J. F. Hintzen Jr., Hilversum. — D. Gerbensma, Langweer. — J. Poutsma, Borne. — Maria, A. — A. L. L.. Sliedrecht. — P. B. G. M., D. — H. K., H. — J. P. v. D., D. — Mej. M. C. E. A. N., V. — L. Looijen, Wageningen. — Mej. G. W. Muyderman, Zwolle. — H. E. van Eck, Amsterdam. — C. Staal Pz., Bergen op Zoom. — H. W. Breijer, Arnhem. — F. J. Boer, Gouda. — T. H, Lazet, Dordrecht. — G. Tielrooy, den Burg. — Mej. E. A. H. de Riemer, Laeken (Brussel).

III. 1. C. Staal Pz., Bergen op Zoom. — Fred. Olland, Baarn. — Mej. G. W. Muyderman. — H. Baay, Amsterdam. — D. Gerbensma, Langweer. — J. P. v. D., D. — J. Gediking, Hilversum. — H. K., H. — 2. T. Molendijk, Rotterdam.

Brievenbus.

A. M. v. d. Donk te Heyen. — Volgens welken regel laat men het lidwoord weg in: „That is not used *in English?*" — Het antwoord op deze vraag vindt gij op blz. 9 en 10 van den 1sten Jaarg.

Mej. L. P. te Venraai. — Wij hebben voor uw brief 10 cts. extra aan de post moeten offeren voor „ontoereikend gefrankeerd."

Idem. — Welk soort van onderwerpen wordt voor opstellen op het examen gegeven aan de Engelsche juffrouwen, die geen vertaling maken?

Een antwoord hierop is moeilijk te geven. Het hangt geheel van de examen-commissie af. Wij zouden de volgende zeer geschikt achten: *Queen Elizabeth*, *Mary, Queen of Scots*, *Cromwell* of een ander historisch persoon. *Time is Money*; *The Sea-side; An Account of a Book you have read*, enz.

Idem. — Op welke wijze moeten zij de dichtstukken behandelen, die worden opgegeven?

Het Paraphraseeren, door Henry Vogin, op blz. 170, Jg. I aangekondigd, zal U voldoende inlichten.

Mej. C. v. d. Bogert te Oldenzaal. — Tot uwe geruststelling kunnen wij u melden, dat de uitdrukking „I must *fain* take leave" op blz. 61 volkomen juist is; zij staat gelijk met i k m o e t w e l e i n d i g e n (v a a r w e l z e g g e n). In *Christmas Carol* van Dickens komt *fain* in dezelfde beteekenis voor in den volgenden zin: „The yard was so dark that even Scrooge, who knew its every stone, was *fain* to grope with his hands (Stave I)." — Wij laten hier letterlijk volgen, wat de heer Stoffel omtrent dit woord zegt in Taalstudie, Jg. I, blz. 214 en 215:

The adjective *fain* means etymologically *well-pleased*, *glad*; hence *willing;* f. i. „After studying with a look the meanness that was *fain* to have the meanest help, and yet was so mean as to turn upon it" *(Dickens, Our Mutual Friend II, 89, Tauchnitz Ed.).* As an adverb it means *willingly* = Dutch *gaarne*; f. i. I would *fain* know. These

senses however do not suit the context in the above passage from the Christmas Carol, or in the following sentence: „She was *fain* with many tears to mention his backslidings (*afdwalingen en tekortkomingen*) to the baronet" (*Dickens, Bleak House, I*, 119, *Tauchnitz*). Here, far from meaning *to be willing or glad, to be fain* signifies *to be obliged or forced.* The fact seems to be that *fain* has gradually weakened its meaning and even fallen below the zero point, so as to express the opposite of its etymological sense; somewhat after the following fashion: 1) glad; 2) willing; 3) not objecting to; 4) content to accept, for lack of anything better, as the more desirable of two alternatives; 5) having little or no choice left; Hobson's choice, as the phrase is; 6) constrained, compelled, obliged, forced.

Mej. H. K. te H. — Aan uw verlangen om een stuk van Marryat of Cooper, met het oog op zeetermen, behandeld te zien, zal worden voldaan, zoodra de aanteekeningen op Oliver Twist kompleet zijn.

Idem. — Hoe moet ik de onderstreepte woorden vertalen in de volgende zinnen?

1. The vast space of waters that separates the hemispheres is like *a blank page in existence* = eene ledige (schoone) bladzijde in ons levensboek.

2. Rip was equally at a loss to comprehend the question, when a *knowing, self-important* old gentleman made his way through the crowd = waanwijs, laatdunkend.

3. Master Simon told me that I must say a *muster* of peacocks, a *flight* of doves or swallows, a *bevy* of quails, a *skulk* of foxes, a *building* of rooks.

De ijverigste nasporingen hebben niet meer opgeleverd, dan de bekende benamingen: vlucht van vogels en troep van dieren, die op den grond loopen. Moge onder de lezers een Hollandsche „Master Simon" gevonden worden, die ons de geijkte Hollandsche termen weet op te geven!

H. J. Prins te Amsterdam. — De *g* in *Gertrude* klinkt als de *g* in *get.* De *x* in *the Texel* luidt als eene scherpe *s. The Valais* wordt als een Fransch woord uitgesproken. De Engelschman, die tusschen twee haakjes in den regel zeer slecht Fransch spreekt, laat de *ai* klinken als de *a* in *name* (zie blz. 62, Jg. I).

The Downs = Duins.

Th. A. R. te Delftshaven. — Over het woordenboek van Picard kunnen wij ons geen oordeel aanmatigen, omdat het ons niet genoegzaam bekend is. Het is ons ook niet ter kennismaking toegezonden.

Idem. — *to mutine* is verouderd voor *to mutiny*.

to cut up kan ook beteekenen uitdelgen, uitroeien. Webster geeft deze voorbeelden: *to cut up* a book or its author by severe criticism. This doctrine *cuts up* all government by the roots.

Idem. — To edge his way along the crowded paths of life, warning all human sympathy to keep its distance, was what the knowing ones call „*nuts*" to Scrooge. (CHRISTMAS CAROL). — *Nuts* = een genot, eene traktatie, een kolfje naar zijne hand.

Scrooge took his melancholy dinner.... and *having beguiled the rest of the evening* with his banker's-book, went home to bed (CHRISTMAS CAROL). *Having beguiled the rest of the evening* = na het overige van den avond gedood te hebben.

Idem. — „You're particular, *for* a shade." He was going to say „*to* a shade" but substitued this, as more appropriate (CHR. CAR.) — *Particular* = kieskeurig, precies, sekuur, *for a shade* = voor een schim; *to a shade* = tot op een haar (lett. tot op eene schaduw). De woordspeling gaat dus in het Nederlandsch verloren.

Idem. — Uwe aanhaling is niet juist. De geheele passage luidt aldus: „Why, what would you do?" said the clerk.

„Ay, sir, what would you do?" said the mercer.

„*Slit your throat, and spoil your Sunday's quavering, Sir Clerk,*" said Lambourne, fiercely; „cudgel you, my worshipful dealer in flimsy sarsenets, into one of your own bales." (SCOTT'S KENILWORTH). — Het gecursiveerde is in antwoord op de vraag van den *clerk*; het gespatieerde is in antwoord op de vraag van den *mercer*. Deze wordt dus heel natuurlijk bestempeld met den naam van: *dealer in flimsy sarsenets* = handelaar in hol (los, onsterk) taf. — Quavering = met trillende stem zingen.

Idem. — You are a gambler now, and live by the counting of chances. — *Compute me the odds* that I do not, on this instant, throw you out of that window into the ditch there (KENILWORTH). = Gij zijt nu een dobbelaar en leeft van het berekenen uwer kansen. — Reken mij nu eens de kansen uit, die gij loopt van op staanden voet door mij uit dat raam in die sloot gesmeten te worden.

Ka me, ka thee (KENILWORTH). — De Hollandsche vertaling van dit spreekwoord is natuurlijk: De eene dienst is de andere waard. In „A compleat Dictionary (English and Dutch)" van Egbert Buys (1766) vind ik, dat dit spreekwoord een andere vorm is voor: *Claw me, claw thee.* — *To claw* beteekent: iemand, die jeuk heeft, krabben.

„I think even thy mother, Janet, could hardly look upon him (thy father) without quaking."

„If it were so, Madam", answered Janet Forster, „my mother *had those who could keep her in honourable countenance*. Why, even you, my lady, both trembled and blushed when Varney brought the letter from my lord" = „Gesteld, dat dit zoo ware Mevrouw", antwoordde Janet, „dan waren er toch nog wel anderen (= those) die mijne moeder waardig gezelschap konden houden (n.l. in het bang zijn). Immers gij zelf, my lady, enz." (KENILWORTH).

Idem. — *Penthouse nabcheat* is een americanisme voor *sombrero* (hoed met breeden rand).

Idem. — In both countries it was clearer than crystal to the *lords of State preserves of loaves and fishes*, that things were settled for ever (A TALE OF TWO CITIES). — *To have a share of the loaves and fishes* zegt men van iemand, die zijn deel ontvangt van de emolumenten van de kerk, evenals de discipelen en volgelingen van Jezus hun deel kregen van de brooden en visschen (zie Joh. VI). *Preserves* = zaken, die apart gehouden worden voor de eigenaars er van, als: *game preserves*. De geheele uitdrukking heeft dus betrekking op de bisschoppen en kerkhoofden.

C. L. Kniphorst te Assen. — Contradictio in terminis = *contradiction of terms*.

De levensgeesten bij een drenkeling opwekken = *To restore consciousness to a person apparently drowned (half drowned)*. In het Engelsch bestaat geen woord voor d r e n k e l i n g.

Die handelwijze is geheel in den geest van dat gezelschap of die vereeniging = *That behaviour (manner of acting) is entirely in the spirit (entirely chimes in with the opinions) of that society*.

Hij is vol moed = *he is full of courage*.

Door die toespraak liet hij den moed geheel zinken (werd zijn moed opgewekt) = *In consequence of that speech (address) his heart sank within him* or *he lost courage (heart). In consequence etc. his courage was again aroused* or *he took courage (heart) again*.

Hij heeft lang dat geestelijke ambt bekleed = *he has long filled that ecclesiastical office (dignity)*.

C. Willinck te Leiden. — Op blz. 54 (Jrg. I) werd reeds de spraakkunst van C. Stoffel aanbevolen.

H. B. te Amsterdam. — Uwe vertaling is goed; maar *also* is niet d u s.

Opgaven voor het 5de Nummer.

(Zie Omslag).

Antwoorden worden ingewacht vóór of op 1 Juli a. s.

I. Vertaal in het Engelsch: *Jongejuffrouw Sinterklaas* (Vervolg).

Zoo werden de brieven door Moeder naar de post gebracht en, ze kwamen altijd goed terecht. Want altijd kreeg ieder, wat hij gevraagd had, soms nog wel iets meer.

Eens — het was den dag voor Sinterklaas — zaten de kinderen met Vader en Moeder te praten over den blijden dag, die spoedig weer zou aanbreken.

„He, Moeder!" zeide Johan, die de oudste was, „wat moet die mijnheer Sinterklaas toch rijk zijn!"

„En wat zal hij eene menigte kasten vol speelgoed hebben," sprak Koosje. „Kasten vol, loop," hernam Johan, „hij heeft wel heele pakhuizen vol; anders kon hij immers niet aan alle kinderen geven. Wat dunkt u, Vader?" — „Ja," sprak deze „dat moet wel zoo zijn, anders was dat onmogelijk."

„Weet u, Moeder, wat ik wou? Dat ik een kindje van mijnheer Sinterklaas was. Dat zou me een heerlijk leventje zijn. Wat zou ik dan een speelgoed krijgen!"

„Ja," voegde Koosje erbij, „en dan alle dagen lekkers; dat zou ik ook wel willen." — „Ik ook, ik ook," sprak Johan.

„Zegt, kinderen," zeide Moeder, „meent ge dat? Als gij 't wezenlijk wilt, kan dat wel gebeuren. Sinterklaas heeft zelf geene kinderen, en zou er heel graag enkele hebben. Maar bedenkt wel, het is eene heele reis naar Spanje."

„o Dat is niets," riepen alle drie als uit éénen mond. „Nu dat is goed," hernam Moeder. „Ik ben er niet tegen, dat gij gaat; vraagt dan maar aan Vader, of het mag."

„Ja," sprak deze, „als de kinderen het willen, is het mij goed. De reis is wel ver, maar mijnheer Sinterklaas kent den weg best: hij bereist dien al zoovele jaren en er is hem, zoo ver ik weet, nog nooit een ongeluk overkomen. Daarenboven zal zijn knecht wel op de kinderen passen. En als ze eenmaal in Spanje zijn, zullen ze het er stellig beter hebben dan hier bij ons.

Maar dan moet het ook dadelijk maar gebeuren. Mijnheer Sinterklaas is van morgen juist in de stad gekomen en afgestapt in „De gouden Leeuw." Van avond vertrekt hij weer."

„Nu," sprak Moeder, „dan zal ik maar dadelijk den koffer voor de kinderen gaan pakken."

II. Vertaal in het Nederlandsch: *Mrs. Caudle's Curtain Lectures* (Douglas Jerrold), V.

MR. CAUDLE HAS REMAINED DOWN STAIRS TILL PAST ONE, WITH A FRIEND.

"PRETTY time of night to come to bed, Mr. Caudle. Ugh! As cold, too, as any ice. Enough to give any woman her death, I'm sure. What! *I shouldn't have locked up the coals?* If I hadn't I've no doubt the fellow would have stayed all night. It's all very well for you, Mr. Caudle, to bring people home, — but I wish you'd think first what's for supper. That beautiful leg of pork would have served for our dinner to-morrow, — and now it's gone. *I* can't keep the house upon the money, and I won't pretend to do it, if you bring a mob of people every night to clear out the cup-board.

"I wonder who'll be so ready to give you a supper when you want one: for want one you will, unless you change your plans. Don't tell me! I know I'm right. You'll first be eaten up, and then you'll be laughed at. I know the world. No, indeed, Mr. Caudle, I don't think ill of everybody; don't say that. But I can't see a leg of pork eaten up in that way, without asking myself what it's all to end in if such things go on? And then he must have pickles, too! Couldn't be content with my cabbage—no, Mr. Caudle, I won't let you go to sleep. It's very well for you to say let you go to sleep, after you've kept me awake till this time. *Why did I keep awake?* How do you suppose I could go to sleep, when I knew that man was below drinking up your substance in brandy-and-water? for he couldn't be content upon decent, wholesome gin. Upon my word, you ought to be a rich man, Mr. Caudle. You have such very fine friends. I wonder who gives you brandy when you go out!

"No, indeed, he couldn't be content with my pickled cabbage—and I should like to know who makes better—but he must have walnuts.

And you, too, like a fool—now, don't you think to stop me, Mr. Caudle; a poor woman may be trampled to death, and never say a word—you, too, like a fool— I wonder who'd do it for you—to insist upon the girl going out for pickled walnuts. And in such a night too! With snow upon the ground.

III. 1. Vertaal: I made him pay through his nose.

2. Vertaal: Uit het oog, uit het hart.

3. Verklaar met voorbeelden het verschil tusschen *to hide* en *to conceal*.

4. Hoe zouden de voorbeelden met *like* op blz. 86 moeten luiden, wanneer men *like* wilde vervangen door *as?*

AANTEEKENINGEN

OP

Charles Dickens' OLIVER TWIST.

(Vervolg).

Hoofdstuk XIX.

fender = laag hekje om den haard, dat dient om te beletten, dat het vuur in den haard op het tapijt valt.

for it was a cold night, and no mistake. — Dickens geeft de woorden terug van Nancy. Zij zeide namelijk, dat het een koude avond was en *(that there was) no mistake (about it)* = daar kan je op aan (dat verzeker ik je).

rose = risen.

of our getting the better of you = dat wij je de baas zullen worden (door hem dronken te maken namelijk).

life-preserver = een korte stok, aan beide kanten voorzien van een knop met lood; de stok is met netwerk bekleed.

I don't care = het is mij onverschillig.

such plate! = wat eene zilverkast! — *Plate* = alle gouden en zilveren voorwerpen, die men in eene zilverkast bergt, als: lepels, vorken, messen, borden, schotels, vazen, enz.

put-up job = karrewei (inbraak), waarbij de dieven zich met de meiden en knechts hebben verstaan (zie hoofdst. 31).

gone about = aangelegd.

don't tell me = dat maak je mij niet wijs.

who are you that's not to be told = wat verbeeld jij je wel met je „dat maak je mij niet wijs".

get .... into a line = in het ootje nemen.

they wouldn't be in it = dan zouden zij nog geen medeplichtigen (er in betrokken) willen zijn.

plant = list.

worse luck = so much the worse luck = all the worse luck = des te ongelukkiger.

shiners = sovereigns.

is it a bargain? = blijft dat afgesproken?

'cept a centre-bit = behalve eene centerboor.

the father gets lagged = daar wordt me de vader gepakt.

arning = earning.

in time = na verloop van tijd.

out of sorts = uit haar humeur.

keep the game a-going! en never say die! beteekenen zooveel als: houd vol, ga je gang, houd je goed, geef den moed niet op!

have him = neem hem.

he mayn't be so much up = hij mag dan niet zoo op de hoogte zijn.

he can't help himself = Hij kan niet anders; hij moet wel, of hij wil of niet (Zie blz. 73).

in for a penny, in for a pound = als hij meedoet, moet hij ook goed (heelemaal) meedoen.

chalk-faced kid = bleek kind. — *Kid* (eigenlijk jong geitje) wordt in verachtelijken zin van een jongen gezegd.

snooze = slapen, dommelen.

Common Garden is de uitspraak op het gehoor af van *Covent Garden* door een ongeletterde.

if he could give us leg-bail = als hij van ons kon wegvluchten.

swag = boel (a lot or plenty of anything, a portion or division of property. — SLANG DICT.)

never mind particulars = laat de bijzonderheden maar rusten.

I shall get off the stones = Ik zal buiten Londen zijn en dus op den landweg (waar geen *stones* zijn).

(that is) always the way (with these women) = zoo doen die vrouwen altijd.

The man against the child, for a bag of gold! = Ik wil er een zak goud onder verwedden, dat zij niet weet te kiezen tusschen den man en het kind.

wended. — *To wend* wordt alleen nog aangetroffen in de uitdrukking *to wend one's way*. *Went* (de verleden tijd van *to go)* is aan *to wend* ontleend.

closeness = bedomptheid.

Hoofdstuk XX.

when his own is up. — *My blood is up* = mijn bloed wordt karnemelk.

at dead of night = in het holle van den nacht.

it made the flesh creep = dat men er kippenvel van kreeg.

to will is hier het zwakke werkwoord, waarvan de verl. tijd en het verl. deelw. zijn *willed.*

have it your own way = dan zal ik je je zin maar geven.

this way = hierheen.

that's the time of day = mooi zoo.

which is as well got over at once = which may be as well got over at once.

stood the boy in front of him. — *Stood* is hier causatief gebruikt, evenals *walked* in *I walked him out of the room.* (Zie blz. 71, Jrg. I).

nicety = zorgvuldigheid.

if you *was* disposed of = als je werkelijk van kant gemaakt waart.

this devil-and-all of trouble = al deze duivelsche moeite.

The short and the long of what you mean = wat je bedoelt komt hierop neer.

and take your chance of swinging for it = en je de kans er voor wilt loopen gehangen te worden.

when it's blowing up = als het op standjes geven aankomt.

he's .... up to it = hij is ingelicht.

jemmy = 1. a sheep's head. 2. a short crow-bar, which generally takes to pieces, for the convenience of housebreakers (Slang Dict.).

look sharp = haast je wat.

for it's late as it is = want het is toch al laat.

Hoofdstuk XXI.

hard upon seven! you must step out. = het loopt tegen zevenen! je moet de beenen uitsteken! (Zie blz. 74).

if he would give them a lift = of hij hen wou laten meerijden.

Ned = Edward.

in with you! = gauw er in!

bestowed a furious look, etc. — Dit alles diende om Oliver te herinneren aan het vroeger gegeven bevel, dat hij geen woord mocht spreken.

Not I! = ben je niet wijs, daar moet je net mij voor hebben. (Zie blz. 120 en 167 Jrg. I).

it's a fine day after all! = Het is toch nog mooi weer geworden (het liet zich niet zoo aanzien).

Ecod = verbastering van *by God*.

I say! that won't do, you know = Zeg eens! dat gaat zoo niet, hoor!

my standing treat = dat ik trakteer.

to bear him up = hem aan te prijzen. — Eigenlijk is *to bear up* = handlanger zijn, b. v. bij het dobbelen; of op verkoopingen doen, alsof men tot het publiek behoorde en dan hooge sommen bieden, om het publiek aan te moedigen.

to give the horse his head = het paard los te laten.

over the way = aan den overkant van de straat.

dismantled = onbewoonbaar; alles missende, waardoor het bewoonbaar zou zijn.

Hoofdstuk XXII.

show a glim = maak een licht (licht eens bij).

my pal (Zie blz. 44).

with nobody to do the civil to him = en er is niemand die hem eene behoorlijke ontvangst bereidt.

as if you took laudanum with your meals, and nothing stronger = alsof je niets meer of minder dan laudanum bij je eten gebruikte.

(to be) slipshod = slofhakken. (Zie blz. 13).

cub id = come in.

staring waistcoat = schel, sprekend vest.

wentur = venture.

wud = one.

wot an inwalable (invaluable) boy that'll make, for the old ladies' pockets in chapels! His mug (face, mouth) is a fortun' to him. — Door zijn onschuldig gezicht zal hij geen achterdocht wekken en aldus gemakkelijk de zakken van de oude dames in *chapels* kunnen rollen. *Chapels* zijn de bedehuizen van Protestantsche sekten, die niet tot de Anglikaansche Kerk behooren.

there's enough of that = nu is het genoeg (zwijg daar nu maar over).

persuaders = sporen.

crape = krip, floers. — Sikes bedoelt dus: maskers.

darkies = dievenlantaarns.

slap through the town = recht door de stad.

it won't answer here = dat gaat hier niet op (het helpt je toch niets).

I'll do your business myself with a crack on the head. — *Your business* is het dooden van Oliver, dus: ik zelf zal je naar de andere wereld helpen, door je de hersens in te slaan.

I'll engage = wil ik wedden.

limb = a troublesome or precocious child (Sl. D.).

the game of that is = hunne bedoeling daarmee is.

catch = haak.

'ticed = enticed.

Hoofdstuk XXIII.

Oh dear! = Och, och!

as brazen as alabaster. — Deze combinatie blijft natuurlijk voor rekening van Mr. B. De bedoeling is duidelijk: zoo koel mogelijk (met het brutaalste gezicht van de wereld; zonder blikken of blozen).

I never see anything like the pitch it's got to = de hoogte, waartoe hunne onbeschaamdheid gestegen is, is zonder weerga.

so like Mr. G. = net iets voor Mr. G.

There's a obstinate pauper for you = als je praat van een koppigen arme, dan is dat er een.

it beats, etc. = het overtreft, enz.

any way = op alle manieren, in ieder geval.

dear me! .... that is a good one = jongen, jongen! die is goed!

and kittens too, I declare! = en zoo waar ook jonge katjes!

I am .... you can't think = je kunt niet gelooven hoe, enz.

marking the time = de maat slaande.

a single man = alleenloopend man (vrijgezel).

Hoofdstuk XXIV.

a mumbling leer = een mommelend boosaardig gezicht *(to mumble* is het gebrek van oude menschen, om de kaken te bewegen, zonder het te weten).

left alone = onaangeroerd (met rust) gelaten.

it's all U. P. there = het is mis daar ginds (in dat bed).

it's a break-up of the system = het lichaam weigert zijne diensten (break-up is eigenlijk het begin van de schoolvacantie, waarbij een termijn eindigt. *System* = lichaam, gestel).

he wished Mrs. C. joy of = wenschte hij Mej. C. den vrede met.

although I am on parish allowance = al word ik bedeeld.

and (would have) made rare fun of it afterwards = en er naderhand niet weinig pret van gehad zou hebben.

if you make a fool of me again, I'll soon cure you, I warrant you = als je me weer voor den gek houdt, zal ik het je gauw afleeren, daar kan je op rekenen.

what was the year again = welk jaar was het ook weer.

Hoofdstuk XXV.

dummy = de blinde.

Mr. Chitling's hand = het spel van Mr. Ch. (de kaarten, die Mr. C. in de hand had).

rubber = robber.

two doubles and the rub = twee onder jan en den robber gewonnen. (onder jan = wanneer de verliezende partij minder dan de helft van het vereischte aantal punten heeft behaald).

no more of it for me = ik moet er niets meer van hebben.

such a run of luck that there's no standing again' him = zooveel „veine", dat er geen spelen tegen is.

he offered to cut any gentleman in company, for the first picture card, at a shilling = hij bood iederen heer uit het gezelschap aan, om een shilling te doen, wie het eerst een prentje (pop) omkeerde (coupeerde).

counters = fiches.

how precious dull you are = wat ben je gruwelijk vervelend.

uncommon sweet upon = smoorlijk verliefd op.

here's a merry-go-rounder *(spree, joke).* — *Merry-go-rounder* is eigenlijk caroussel.

Betsy's a fine girl, stick up to her = Betsy is eene ferme meid. Houd je aan haar.

that isn't anything to anybody = daar heeft niemand iets mee te maken.

Charley will talk (klemtoon op *will)* = Karel praat maar wat (kan den mond niet houden).

milled = sent to the tread-mill.

if it hadn't been for her advice = zonder haar raad.

if I'd split upon her = als ik haar verklapt had.

tinkler = bell.

dumb show = pantomime.

scarce = maak, dat je weg komt (eene afkorting van: *make yourself scarce*).

pop that shawl away in my castor = stop dien doek in mijn hoed.

when I cut = als ik er van door ga.

you'll be a fine young cracksman afore the old file now = you will be a fine young burglar for the old cunning man now.

not a drop of Day and Martin = not a bubble of blacking. — DAY AND MARTIN is eene bekende firma voor schoensmeer in Londen.

all in good time = alles op zijn tijd.

HOOFDSTUK XXVI.

petty larceny = diefstal van voorwerpen van geringe waarde (het tegengestelde van *grand larceny).*

hoptalmy, dit is: ophthalmy = oogontsteking.

non istwentus = non est inventus (Lat.) = hij is niet gevonden.

in my line = van mijne gading (in mijn vak).

a general cry of order = een algemeen geroep van „order". Vergelijk: tot de orde roepen.

a sentiment = a toast.

landing = bovengang.

I'll pound it = Ik wil om een pond wedden.

let him alone for that (Zie blz. 12).

what a time this would be for a sell = wat zouden wij hem nu mooi beet kunnen nemen.

while they last = voor zoo lang als *hun leven* duurt. — In den tekst cursief gedrukt, om er de dubbele beteekenis in te leggen van: zoolang *zij* nog leven (totdat zij gehangen worden).

some quarter of a mile = zoowat een kwart mijl.

Jack Ketch = beul. — „He (Monmouth) then accosted John Ketch, the executioner, a wretch who had butchered many brave and

noble victims, and whose name has, during a century and a half, been vulgarly given to all that have succeeded him in his odious office (1685). — MACAULAY's *Hist. of Engl.*

did you mind me? = heb je op mijne woorden gelet?

you put me up for a minute = je hebt me voor een oogenblik opgeschrikt.

divers calculations as to what might be the amount of the odds, etc. — Zij zeide dus: „Never say die!" „What is the odds!" (Wat maakt het mij!)

she was very far gone = zij was ver heen.

only hear him! = hoor hem eens aan!

whose turn would that have served = in wiens voordeel zou dat geweest zijn (wien zou dat te stade zijn gekomen).

his hand was not in = hij was er niet met hart en ziel bij.

Fire this infernal den! is eene verwensching, gelijkstaande met: ik wou dat dat helsche hol in den brand vloog.

HOOFDSTUK XXVII.

in right and virtue of his office = rechtens en krachtens zijn ambt.

chapel-of-ease = cabinet d'aisance.

to a nicety = tot op een haartje; zeer nauwkeurig.

was not proof against = was niet bestand tegen.

jining = joining.

duck = schatje, lieveling, engel.

they had better not! = het is hun ook niet geraden!

extra-porochial. — Mr. B. bedoelt: *not parochial.*

ward (Zie blz. 7).

have another = neem er nog een (Zie blz. 104).

yer know yer are = dat weet je heel goed.

at your peril = als je het hart hebt.

shell = ruwe doodkist.

HOOFDSTUK XXVIII.

turned tail = lichtte de hielen, vluchtte.

I am agreeable to anything = mij is alles goed.

there's no call to tell a man he is, so bounceably = there is no necessity for telling a man in such a boasting way that he is afraid.

faced about = rechtsomkeert maakten.

round trot = one in which the horse throws out his feet roundly; a full, brisk, quick trot (WEBSTER).

a busting (bursting) noise = een geluid alsof er iets werd opengebroken.

we're dead men = wij zijn kinderen des doods.

considered himself nobody = vond, dat hij niet in tel was (Zie blz. 14).

there's a good man! (Zie blz. 111, Jrg. I).

HOOFDSTUK XXIX.

well-spread = welbereid.

upwards of an hour = meer dan een uur, over het uur.

gig (spr. uit *g* als in *game*) = sjees. *Gig* (spr. uit *jig*) = viool; dit wordt ook *jig* geschreven.

in the housebreaking way = die aan inbreken doen.

Oh! very much so, indeed = o, vreeselijk! — Zij verwachtte, dat de dokter tot haar zou zeggen: *I suppose you must have been frightened, too.*

HOOFDSTUK XXX.

mug = steenen of porceleinen kroes, met oor.

the runners = *detectives* = rechercheurs, zoo genoemd, omdat zij misdadigers tot in hunne schuilhoeken vervolgen. *To run down (a stag) = to chase to weariness.*

Bow Street is een der meest bekende politiebureaux in Londen.

I sent a message up (to London). — Zoo zegt men ook: *I came down from London* (zie blz. 123, Jrg. I).

confound = de drommel haal!

slow coaches = stommerikken, lummels.

that's all = hoor je? (Zie blz. 101, Jrg. I.)

HOOFDSTUK XXXI.

prad = paard.

coach'us = coach house.

cropped pretty close = nog al (aardig) kort geknipt.

governor = baas, mijnheer.

I don't mind committing myself to that exten (zie blz. 77).

wery easy disposed of, if it is = dat is gemakkelijk genoeg uit te maken, als het waar is.

premises = terrein, erf, huis met toebehooren.

put-up robbery (zie blz. 103).

anythink that's handy = wat u maar bij de hand hebt.

don't put yourself out of the way = doet u geen moeite.

Conkey. — *Conky* = having a projecting or remarkable nose. The first Duke of Wellington was frequently termed "Old Conky" in satirical papers and caricatures (SL. D.).

Family Pet. — *Family men* zijn dieven of inbrekers.

get out = loop!

that hardly anybody would have been down upon = die bijna niemand aan het licht zou gebracht hebben.

over Battlebridge way = de kant van Battlebridge uit.

blunt = geld.

licensed witler (victualler) = gepatenteerd restauratiehouder.

struck all of a heap = plotseling verrast.

till his own eyes ached again. — *Again* = geweldig. Zoo ook in: „He was squeezed to his mother's bosom until he roared *again*" (NICH. NICKLEBY).

without seeming to (do so).

to keep up appearances = om zich voor het oog van de wereld goed te houden.

spring-gun = a fire-arm discharged by a spring, when this is trodden upon, or otherwise moved (WEBSTER).

HOOFDSTUK XXXII.

fever and ague. — *Ague* = koude koorts; alle andere koortsen heeten *fever*.

That would have served me right = dat zou mijn verdiende loon geweest zijn.

came round = geraakte in zijn humeur.

rare cricket-playing. — *Rare* beteekent hier heerlijk, zeldzaam prettig.

HOOFDSTUK XXXIII.

donned. — *Don* = do on; *doff* = do off.

when their possessors so seldom know them-

selves = wanneer de bezitters er van het zelden zelf weten.
white favours = witte strikken.

Hoofdstuk XXXIV.

as left his young companion far behind = dat zijn jonge metgezel daarin ver bij hem achterstond.

Hoofdstuk XXXVI.

That's a fine fellow = dat is ferm gesproken!
nob = swell = een groote mijnheer. — Eene afkorting van *nobleman* of Lat. *nobilis*, evenals *mob* van *mobilis*, *cab* van *cabriolet*, enz.
There's something in that = daar is wel iets goeds in.
place = first, second or third position in a race (Sl. D.).

Hoofdstuk XXXVII.

Mrs. Corney that was = de vroegere juffrouw C.
who were comparing notes of admiration at the workhouse-master's humility = die elkaar in stilte hare verwondering te kennen gaven over, enz. *To compare notes* is eigenlijk vereffenen, afhandelen (zie blz. 115).
you mightn't be in the way = dat je misschien niet in de buurt waart.
I'll tell you what (zie blz. 50).
he had lost caste and station = hij had stand en positie (dus: zijn prestige) verloren.
jorum is volgens Webster „a large drinking vessel, and also its contents, namely, nut-brown ale, toast, with sugar and spice." Volgens de Sl. Dict. is het „a capacious vessel from which food is eaten, as broth or stew." Dickens gebruikt het in den zin van: grog.
rot 'em (them) is eene verwensching tegen de „miserable drabs." In hoofdstuk 33 werd dezelfde verwensching tegen Oliver geuit.
lying-in room = kraamkamer.
proposed to = de hand gevraagd had van.

Hoofdstuk XXXVIII.

a close evening = een drukkende avond.
was fain to withdraw her eyes. — Voor *fain* zie bl. 96.

run to seed = letterlijk: zaadschieten van bloemen, dus afgeleefd.

the mother (was the one whom) this nurse had robbed.

Hoofdstuk XXXIX.

shelving roof = schuin dak.

cut off altogether = snijd dan maar heelemaal uit.

green = groene thee.

it'll go nigh to blow the lid of the tea-pot off = ze haast toereikend zal zijn om het deksel van de theepot te doen afspringen (het niet veel zal schelen of het deksel van de theepot gaat er af).

moist sugar = brown sugar.

that the niggers, etc. = waaraan de negers zeker niet, enz.! — Dit is weer de eigenaardige manier van spreken van „the Artful Dodger" (Zie blz. 43).

Hoofdstuk XL.

pound of best fresh = een pond beste versche boter.

Glo'ster (cheese).

to wind up all = om de kroon op alles te zetten.

some (spirits) of the richest sort.

lushed = dronk.

raw spirits = klare sterke drank (zonder water).

only hear him = hoor hem eens aan.

in their way = in hunne soort.

what have you got to say for yourself = wat kunt ge ter verdediging aanvoeren.

grub = eten.

hold your din (= noise).

that's flat = nu weet je maar net waar het op staat.

I'll send..... round = ik zal..... naar je toe zenden.

perwented = prevented.

swipes = zuur of dun bier, waar geen werking in is. De bedoeling van Mr. Crackit is nu duidelijk.

to stand = trakteeren op.

I'm as flat as a juryman = ik ben zoo suf als een jurylid.

I'm blessed if I an't (= am not) = ik zal sterven als het niet waar is.

that's where it is = daar zit 't 'm in.

on the lay = on the look-out.

how long and all is eene versterking van *how long*, evenals *for good and all* van *for good.*

gal = girl.

made head upon her = liepen haar vooruit.

I say = zeg eens.

Hoofdstuk XLI.

to compare notes = te praten over hetgeen was voorgevallen.

carried unanimously = met algemeene stemmen aangenomen.

one brief and a motion of course = één pleidooi. — De rechtspraak in Engeland is zoo geheel verschillend van de onze, dat het den lezer al weinig zou baten, indien hij eene verklaring dezer termen kreeg. Mocht men er echter op gesteld zijn, dan willen wij die gaarne in een volgend nummer geven.

Hoofdstuk XLII.

dabe = name.

ad rub uds too = and rum ones too.

frob the cuttry, etc. = from the country, but something in your way, or I'm mistaken.

and have the whopping of'em = en de macht hebben om (belast zijn met) ze te ranselen.

follering = following.

unbeknown = unknown, unnoticed.

Fagin followed up this remark, etc. — De bedoeling van Fagin wordt duidelijk, wanneer men weet, dat „on the nose" = on the look-out.

holler = hollow.

you can have a few good beats chalked out = je kunt een paar goede wijken krijgen. Eigenlijk is *beat* = the allotted range traversed by a policeman on duty. (Sl. D.).

Bolter. — *To bolt* = de plaat poetsen.

Hoofdstuk XLIII.

that stands to reason = dat spreekt van zelf.

oh, the devil! = o duivelsch! (hem gaat een licht op).

yer about right there = daarin ben je niet ver van de waarheid af.

as all that comes to = lett. als al dat bedraagt = dat ik dat alles voor je over zou hebben.

a codger = een oude man.

bringing both to bear. — *To bear* beteekent hier slagen, eene goede uitwerking teweeg brengen, dus: en bracht deze beide zoo goed te pas.

lummy = jolly, first-rate.

walables = valuables.

prig = dief.

top-sawyer = a man that is a master-genius in any profession. It is a piece of Norfolk slang, and took its rise from Norfolk being a great timber county, where the *top-sawyers* get double the wages of those beneath them (RANDALL's *Diary*, 1820).

could touch him = could come near him = in zijne schaduw kon staan.

record = proces-verbaal.

'dictment = indictment (spr. uit: *indâĭtment).*

it is a honour that is = dat is ten minste eene eer.

to pitch and toss = kruis of munt spelen.

No, shall he though = Och, het is toch niet waar?

one that's got the greatest gift of the gab = een, die de grootste gave van het woord bezit (het best kan babbelen).

yer'll find yerself in the wrong shop = het zal niet goed met je afloopen.

turnpike tickets = kaartjes, die men ontvangt bij het passeeren van een tol en die dus aanwijzen van welken afstand men gekomen is.

would look the part to perfection. — *Part* = rol.

committed for trial = gevangen gezet, om zijn vonnis af te wachten.

Secretary of State for the Home affairs = Minister van Binnenlandsche Zaken.

if I don't (get my privileges).

and then perhaps etc. = en dan zal er zeker geen eisch tot schadevergoeding ingesteld worden tegen hen, die mij dit belet hebben! O neen, volstrekt niet!

with a show of being very particular, etc. = doende, alsof hij alle bijzonderheden wilde weten met het oog op maatregelen, die hij later wenschte te nemen.

deformation (The Artful bedoelt: *defamation*) of character = laster.

Court Guide = adresboek van den adel eener stad.

then and there = ter plaatse.

by descending etc. = by condescending to hold conversation with him.

redress = address.

my man = baasje, vrindje.

out-and-out = doortrapt.

your worship = edelachtbare.

shaver = slimmerd, gauwdief.

to try it on upon me = om het met mij te probeeren, mij aan te durven.

He's fully committed (for trial). *Fully* duidt aan, dat de feiten tegen den beschuldigde zoo duidelijk spreken, dat hij onmogelijk tegen borgstelling kan vrijgelaten worden.

ha' porth = halfpenny-worth.

I wouldn't be you for something = ik zou niet in uwe schoenen willen staan voor nog zoo veel.

I. Vertaling der examen-opgaven in het 2de Nummer. [1])

1. That man *walks* forty miles a day without much difficulty; he stays at home only twice a year to celebrate his birthday and his wife's.

is walking (= is bezig te wandelen) is hier bepaald foutief; *can walk* is zeer goed.

Difficulty, trouble, exertion, pains. — *Difficulty* = moeite, moeielijkheid; het omgekeerde is *ease* = gemak, gemakkelijkheid: you will have some *difficulty* in finding (it will not be *easy* to find) him out. He is in *difficulties* (hij kan er zich niet uitredden). *Trouble* = moeite, last, beslommeringen, benarde omstandigheden: He is in great *trouble* (kommervolle omstandigheden). Will you take the *trouble* (wilt gij u de last aandoen, de moeite geven) to call on me as you pass? *Exertion* = inspanning van

---

[1]) De vertaling der zinnen is van Th. A. R. te Rotterdam. Eenige wijzigingen waren noodzakelijk.

krachten: He surpassed his rival not without some *exertion*. Eindelijk nog geeft men zich *pains*, wanneer men *exertion* aanwendt, zoodat *pains'taking* ongeveer gelijk staat met *exertion;* het laatste is echter sterker: He took great *pains* to write that letter nicely.

Stay, remain. — *Stay* wordt niet van zaken gebruikt; *remain* wel. *Stay* = op eene plaats blijven; *remain* = in een toestand of op eene plaats blijven. De eenige moeilijkheid doet zich dus voor omtrent de keuze dezer woorden in de beteekenis van: op eene plaats blijven. *To remain* drukt meer een gedwongen blijven uit, *to stay* een vrijwillig blijven: He was put in prison and *remained* there for two years. I went to see my friend and *staid* with him for a fortnight.

only twice a year he stays is ook goed.

is staying (= is bezig met te blijven) is natuurlijk geheel verkeerd.

two times wordt zoo zelden gebruikt, dat wij veilig kunnen zeggen, dat het fout is.

in order to voor *to* is goed.

to keep his birthday is ook goed.

and of his wife wordt wel aangetroffen, maar de hierboven opgegeven vorm is de gebruikelijke.

2. Though neither of the two children likes meat at table, I always insist upon their taking some, however little it may be.

Men zegt *neither* van twee, *none* van meer dan twee.

is fond of (= veel houdt van) is niet precies hetzelfde als *likes.*

meat beteekent oorspronkelijk e t e n (vergelijk Holl. m a a t = eigenlijk t a f e l g e n o o t; m e t w o r s t = eigenlijk e e t w o r s t). In enkele uitdrukkingen is *meat* in zijne oorspronkelijke beteekenis bewaard gebleven: he went without *meat* or drink for a week. Het is zeer natuurlijk, dat dit woord in het Engelsch de beteekenis van v l e e s c h heeft gekregen, omdat v l e e s c h bij den Engelschman de hoofdschotel is.

Voor *some* en *any* zie blz. 79 enz. Jrg. I.

little though it may be is ook goed, maar naar het mij voorkomt, iets deftiger. *Be it ever so little* is ook zeer goed.

3. The young are slaves to novelty, the old to custom.

aged voor *old* is goed.

Custom, habit. — *Custom* is wat men g e w o o n is te doen;

habit is wat men zich heeft a a n g e w e n d, zonder het bijna zelf te weten. Van een *custom* is men zich bewust; een *habit* is onwillekeurig, bijna eene sleur. Men kan de *custom* hebben, om 's morgens vroeg op te staan en onwillekeurig kan het een *habit* worden, zonder dat men het weet of er aan denkt.

Habit beperkt zich tot één persoon; *custom* niet.

In het onderhavige geval is *habit* minder goed; want de ouden zijn slaven van hetgeen zij d e s b e w u s t jaren lang gedaan hebben.

4. The Cape of Good Hope owes its name to one of the navigators; do you know to which?

Voor het gebruik van het lidwoord in *the Cape of Good Hope* zie blz. 11 Jrg. I.

derives its name from is ook goed.

Navigator = zeevaarder; *seaman* = zeeman.

to whom = aan wien; *to which* = aan welken.

one na *which* is overbodig, maar niet foutief.

5. The king's army is too small and too badly trained to be able to suppress the rebellion.

badly trained is n i e t g o e d g e o e f e n d; *ill-trained* is n i e t w e l g e o e f e n d. *Badly* ziet op de handeling; *ill* op de hoedanigheid. Wil men dus *ill-trained* gebruiken, dan moet men strikt genomen zeggen *too m u c h ill-trained* en niet *too ill-trained.*

exercised voor *trained* is goed.

to drill (= exerceeren) is hier minder op zijne plaats.

repress is ook goed.

oppress = onderdrukken, tiranniseeren.

Insurrection, rebellion, revolt. — *Insurrection* is een gezamenlijk opkomen tegen aanmatigingen of dwingelandij. *Rebellion* is een gewelddadig optreden tegen de wettelijke macht. *Revolt* is een gezamenlijk optreden tegen vreemde overheersching. *Resurrection* is o p s t a n d i n g.

put down voor *suppress* is goed.

for the rebellion to be repressed is goed.

6. All that I possess shall be yours one day, my name as well as my numerous possessions.

both my name and, etc. is goed.

extensive property is goed maar niet letterlijk. Dit woord wordt meestal in het enkelvoud gebruikt.

7. His eldest brother is a bad boy. His father, however, does not despair, and sticks to the adage: "Don't drown your boys, for there is no knowing how well they may turn out."

Nauahty, *wicked* en *mischievous* mogen *bad* vervangen.

sticks mag vervangen worden door *keeps*, *adheres* en *abides by*.

you (one) cannot know is ook goed.

op *what good they will* (beter: *may*) *come to* valt niets aan te merken.

8. Give me some oranges, if you have any. I hope to get some to-morrow; to-day I have none.

9. The abodes of disease and misery are mostly peopled with the victims of intemperance and idleness.

Het is duidelijk, dat hier met „vertrekken" geen *apartments* bedoeld worden. In *Oliver Twist*, Hoofdst. 46, staat: „the *chambers* of health and sickness.

Disease beteekent ziekelijkheid, ziekelijke toestand, kwaal en is dus hier het rechte woord.

distress wordt het best vertaald door benarde omstandigheden, *misery* door ellende.

to populate is alleen gebruikelijk van een land.

luiheid is hier gebezigd in den zin van leegloopen, waarom *idleness* de beste vertaling is.

10. Whichever of you may have written the book, deserves the highest praise.

whichsoever is verouderd.

11. A thousand years hence the English language will be so far different from what it is now, that, if we were to come to life again, we should perhaps not be able to understand it without much difficulty.

so far different from mag vervangen worden door de letterlijke vertaling: *so unlike to;* evenzoo valt er niets aan te merken op de volgende letterlijke vertaling: *we should perhaps not understand it without much difficulty*.

unlike = niet gelijkend op; *unequal* = niet gelijk van afmetingen, grootte, hoeveelheid, kracht, aanleg, talenten, enz.

if we were restored to life = indien wij weer levend gemaakt werden. Dit geeft dus niet precies hetzelfde begrip weer.

without taking great pains (= zonder zeer ons best te doen) is de bedoeling niet.

12. I have been young and now have grown old, yet I never saw the righteous man forsaken.

De zin komt in „The Vicar of Wakefield", Hoofdst. III onder den volgenden vorm voor: *„I have been young, and now am old; yet never saw I the righteous man forsaken, (or his seed begging their bread)"*. Toch zijn wij daarom niet gerechtigd eene dergelijke vertaling te leveren; wij zijn gehouden aan de regels der spraakkunst en mogen niet eene uitdrukking goedkeuren, omdat zij wel eens bij Engelsche schrijvers voorkomt. In de eerste plaats staat in het Hollandsch ben geworden, dus *have grown*. In de tweede plaats moeten wij zeggen: *did I see*, omdat het onderwerp achter het werkwoord staat (Zie blz. 90). *Never did I see* is deftiger, maar goed.

To abandon = verlaten, aan het noodlot prijsgeven: the children were *abandoned* by their parents; the ship was *abandoned* by the crew. *To forsake* is verlaten, laten varen, laten schieten, opgeven, zijne bescherming onttrekken aan: Birds will mostly *forsake* their nests when they discover them to have been visited; all my friends have *forsaken* me. It is the first duty of a rich man not to *forsake* the poor. That young man has *forsaken* his mistress.

13. The traveller would not have been able to bear the fatigues of the journey.

Op *could not have borne* valt niets aan te merken.

endure en *sustain* voor *bear* zijn goed.

14. The unfortunate man appealed to the king, and backed by public opinion, hoped that justice would be done to him.

Supported, hoewel niet zoo sterk als *backed*, is niet af te keuren.

might is meer twijfelachtig dan *would*.

he would be served right (= hij zijn verdiende loon zou krijgen) is natuurlijk geheel verkeerd.

15. Towards the end of the eighteenth century a new literary life manifested itself in nearly all the countries of Europe.

end mag vervangen worden door *close;* evenzoo *manifested* door *showed.*

II. Miss Santa Claus [1]).

How busy John and his little sisters Mary and Jacqueline always were, when the day of Santa-Claus was drawing near! Weeks beforehand they would be turning over in their minds what they should best like to have of the dear old bishop. It was a long time before they had each fixed their choice.

Santa Klaus, St. Nicholas, "*Sinterklaas,*" Santa-Clausday.

Jamesina. Jemima (Hebr. duif) heeft niets met Jacoba te maken. *Kate* en *Kitty* zijn afkortingen van *Catharine.*

St. Nicholas-eve is de avond vóór St. Nicholaas, en hoewel het feest al meer en meer op dien avond verlegd wordt, is hier *eve* fout, want uit het stukje blijkt, dat 6 December wordt bedoeld („Wij zullen voor uw paard lekker hooi, enz.").

drew near, was at hand, was approaching.

towards St. Nicholas time is goed voor *when the day of S. C. was drawing near.*

weeks and weeks before; for many weeks previously.

deliberating. To discuss = met elkander bespreken, welke beteekenis niet bepaald in het Hollandsch is uitgedrukt. *To ponder* (wikken en wegen) is hier veel te sterk.

prefer is: één of meer bepaalde zaken verkiezen boven één of meer andere bepaalde of genoemde zaken: „*Will you take tea or coffee? — I prefer tea* (to coffee).

they were a long time fixing their choice.

before they had made up their minds what to choose.

made up (settled) their choice.

For, when they had first decided upon some pleasant toy, they would afterwards mostly think of an other and even a third and fourth

---

[1]) Mej. H. W. Breyer te Arnhem, van wier vertaling wij hier gebruik maken, zal ons enkele noodzakelijke wijzigingen wel ten goede willen houden.

that would be as welcome. In this way they got quite a list of things they wished to have. From this list they were to choose two or three they liked best.

For, no sooner had they .... than is goed, maar niet letterlijk.

made up their minds to, resolved on. To contrive = uitdenken, beramen.

pretty = mooi, lief.

bethought themselves of, thought of, hit upon, there would.....occur to them another, etc. To recur = *weer* in de gedachte komen.

were to is hier gebruikt, om uit te drukken den wil van een derde, in dit geval van de moeder. *Were obliged* = waren genoodzaakt is hier natuurlijk fout.

"For," said Mother, "you must not ask so much; Santa Claus cannot bear covetous children. Besides, he has to give something to everybody, so one child cannot have so much, else there would be nothing left for many others."

Now, when all three had finally made their choice, they would each of them write a note to Santa Claus, pretty well to the following effect:

Wanneer mogen, vergezeld van de ontkenning, kan vervangen worden door moeten, dan vertale men het door *must; may not* is verouderd in die beteekenis.

Wij zetten hier *cannot bear*, om het veelvuldig gebruik van *like* te vermijden.

selfish (= zelfzuchtig) en *stingy* (= schraperig, vrekkig, gierig) geven niet de bedoeling van den tekst weer.

many others would have to go without wordt goed Engelsch, wanneer men er *presents* achter voegt en dan beteekent het: velen zouden het zonder geschenk moeten stellen.

definitively is niet zoo gebruikelijk als *finally; for good and all* achteraan den zin mag *finally* vervangen; *once for all* = eens voor altijd.

When they had all three decided (determined) on their choice of *made a final choice.*

pretty much in the following words.

Dear Mr. Santa Claus,

Father and Mother say that we have studied tolerably well this year and that we have been obedient, so we hope you like us as much as you did last year. If this is the case, and you intend to give us something, I should like best (and here each wrote down what he wished to have).

Wij herinneren den lezer er aan, dat men in het Engelsch in den aanhef van een brief steeds eene komma zet; een uitroepteeken zou eene beleediging zijn.

Papa and Mamma tell us that we have done our lessons pretty well.

hope is een eenlettergrepig woord en mag daarom niet worden afgebroken. Voorts zij hier nogmaals gezegd, dat het afbrekingsteeken steeds een dwarsstreepje is.

if such be the case is deftiger en daarom minder op zijne plaats in een kinderbrief.

you should like to give, etc.

stated mag *wrote down* vervangen.

We shall put down some nice hay and a big slice of black bread for your horse and thank you very kindly.

Good bye, Mr. Santa Claus!

Each note was folded up neatly and directed to:

Mr. Santa Claus
in Spain.

We shall not fail to put down is zeer goed.

Wij geven aan verscheidene inzenders den raad, om nog eens hunne spraakkunst te raadplegen omtrent het gebruik van *Mister Master*, enz.

delicious, delicate en *dainty* zijn hier wat sterk, want zij beteekenen: heerlijk, fijn, den smaak streelend.

good mag *big* vervangen. *Firm* deugt hier in het geheel niet; het beteekent ferm = stevig, krachtig: a *firm* grasp of the hand. *Rye bread* is ook goed.

give many kind thanks to you; give (return) you our best thanks.

Tender you, etc. zou hier veel te deftig zijn.

addressed voor *directed* is goed.

On the outside they wrote is goed Engelsch (er is namelijk geen couvert om het briefje).

at the top (= b o v e n a a n) is niet goed; *on the backside they wrote, etc.* zou beteekenen, dat zij het adres schreven op een zeker lichaamsdeel, dat geen nadere vermelding behoeft.

III. **Oliver Twist.**

1. Als ik nog eenig nader bewijs wilde hebben, dat het gedrag van deze jongelingen in hunne zeer moeilijke positie streng wijsgeerig was, dan zou ik het dadelijk vinden in de omstandigheid (ook vroeger reeds in dit verhaal vermeld) dat zij zich aan het nazetten van Olivier onttrokken, toen aller aandacht op hem gevestigd was, en dat zij zich onmiddellijk langs den kortst mogelijken weg naar huis spoedden. Ofschoon ik volstrekt niet wil beweren, dat het de gewone manier is van beroemde en geleerde wijsgeeren, om den weg, die tot eene belangrijke conclusie leidt, te bekorten (want veeleer plegen zij den afstand te rekken door allerlei omhaal van woorden en door telkens op het onverwachtst van het onderwerp af te dwalen [1]), zooals ook dronken lieden [2]) geneigd zijn te doen onder den drang van een te sterken gedachtenvloed), toch ben ik van meening, en verklaar dit ook zeer beslist, dat het bij vele groote wijsgeeren onveranderlijk de gewoonte is, om, als zij hunne theorieën in praktijk brengen, van groote wijsheid en groote voorzorg blijk te geven door er voor te waken, dat in alle mogelijke gevallen, die ook maar in het minst hunzelven zouden kunnen aangaan, behoorlijk voorzien wordt. Zoo mag men, om in eene groote zaak recht te doen, een klein onrecht plegen; en mag men alle middelen aanwenden, die door het te bereiken doel geheiligd worden; terwijl het geheel en al aan den wijsgeer, wien het aangaat, wordt overgelaten, om met zijn helder, grondig en onpartijdig oordeel in zijn eigen bijzonder geval uit te maken en te bepalen, hoe groot het recht of het onrecht is, of eigenlijk waar de grens tusschen beide ligt.

L. P. H. E.

---

[1]) *Discursive staggerings* = *staggerings in the discourse. Staggerings* is het plotseling tot staan komen en dan doordraven in eene geheel andere richting dan men verwacht had.

[2]) Eigenlijk: mannen.

2. Dit was het schoone aanbod, waarmede de Heer Grimwig bijna al zijne beweringen ondersteunde en staafde; en het was in zijn geval des te eigenaardiger, omdat, zelfs voor een oogenblik toegegeven, dat de wetenschap ooit zulke groote vorderingen zou kunnen maken, dat iemand (een heer) eenmaal zijn hoofd zal kunnen opeten, indien hij daartoe de lust mocht gevoelen, het hoofd van den Heer Grimwig zoo buitengewoon groot was, dat de meest optimistische mensch, die er bestaat, ternauwernood zou kunnen (durven) hopen, dat hij het achter elkander kon verorberen — eene zeer dikke laag poeder (in het haar) nog daargelaten.

L. P. H. E.

ERRATUM.

Op blz. 61. reg. 7 v. b. lees *comparatively* in plaats van *comparative*.

IV, I. **Welke zijn de verschillende beteekenissen van *to agree*, enz.?**

Met weglating van de gevallen, die verouderd zijn, hebben wij de volgende beteekenissen te vermelden:

1. Sluitend maken, in orde brengen, regelen.

   Het wordt in deze beteekenis nu alleen nog gebruikt van rekeningen, die niet sluiten en dergelijke:

   (Book-keeping) Have you *agreed* the balance? No, we have not yet *agreed* the items of the accounts.

2. gunstig gestemd worden, toegeven, zijne toestemming geven, treden in:

   a. gevolgd door onbep. wijs of afhankelijken zin: He then *agreed to make* the trial. He reluctantly *agreed that some indulgence should be granted to the Presbyterians.*

   b. gevolgd door *to* (a proposal, conditions, etc.): It was not possible *to agree to* a proposal so extraordinary and unexpected. He *agreed to* the hard conditions.

   c. gevolgd door afhank. zinnen: toegeven, dat iets is zooals beweerd wordt: I agree that he is the ablest of the candidates.

De vorm „I agree him to be the ablest candidate" is verouderd.

3. het geschil beslechten, het eens worden, vrienden worden (gewoonlijk gevolgd door *with*): *Agree with* thine adversary quickly, whiles thou art with him in the way (St. Matt. V, 25).

   In den zin „They all at once *agree*" kan men zich *with one another* achter *agree* denken.

4. het eens worden over iets:

   a. over den prijs: And when he had *agreed* with the labourers *for* a penny a day, he sent them into his vineyard (St. Matt. XX, 2). MURRAY plaatst achter deze beteekenis: ? *obsolete*.

   b. gevolgd door *on*, *upon*, *as to* (a matter or point): A convention has been *agreed on* relative to this subject. Daily business hours were *agreed upon*, which his mother and he were to devote together to a necessary checking of books and papers.

   c. met onbep. wijs of afhank. zin: They *agreed to censure* the corrupt management of justice and the finances. They *agreed that the matter should stand over for the present*.

5. het eens zijn, harmonieeren, eendrachtig samen leven, hetzelfde gevoelen deelen (kan gevolgd worden door *together* of *with*): Friends *agree* best separate. These cities *agreed* so well *together*, that they were called sisters. It is probable that in Noah's ark the wolf *agreed with* the lamb.

6. van dezelfde meening zijn omtrent zekere punten: to agree *with* a person, *in* an opinion, *as to* a matter, *that* such is the fact: Nobody supposes that the suitors in our courts *agree with* the judge when he decides against them. There is one point *in* which they all *agree*. *As to* its beginning they *agree with* me.

7. het eens zijn met iets: I do not *agree with* what has been said by the last speaker. I *agree with* his opinion touching this matter.

8. *van zaken*: overeenstemmen (alleen of gevolgd door *with*): All the accounts sufficiently *agree*. This quite *agrees with* the views now generally entertained.

9. beantwoorden aan (gevolgd door *with*): He looked about to see how my Horatius *agreed with* the topography. The picture does not *agree with* the original.

10. overeenkomen in geslacht, getal, naamval of

p e r s o o n: Pronouns must *agree* in gender, number, and person *with* the nouns for which they stand.

11. g o e d b e k o m e n, v e r d r a g e n w o r d e n (van voedsel, klimaat, arbeid, enz.): The same food does not *agree with* every constitution. Meat does not *agree with* me (= bekomt mij niet goed, kan ik niet verdragen). She wondered whether the climate would *agree with* her. Sea-bathing does not *agree with* everybody.

L. P. H. E.

IV, 2. **Op hoeveel en welke manieren kan men het Holl. *als* vertalen?**

Om deze vraag te beantwoorden heb ik zinnen gezocht, waarin „als" voorkomt en deze in 't Engelsch vertaald. Omdat „als" niet altijd hetzelfde rededeel is, heb ik mijne zinnen zóó gegroepeerd, dat die, waarin „als" denzelfden dienst verricht, bij elkaar kwamen te staan. In eenige zinnen heb ik liever niet willen uitmaken, wat „als" was en deze daarom tot eene afzonderlijke groep gebracht.

a. „als" ***voegwoord.***

1. *Als* de kerk uit is, is hij gewoon naar het koffiehuis te gaan.	*When* church is over he is accustomed to go to the public-house.
2. *Als* ik in uwe plaats was, zou ik het niet doen.	*If* I were you I should not do it.
3. Ik ben van plan om drie uur uit te gaan, *als* het droog is.	I intend to go out at three o'clock *if* it is dry.
4. Ik ben van plan uit te gaan *als* het droog is.	I intend to go out *when* or *if* it is dry.
5. *Als* het donker is, is hij altijd te huis.	*If* or *when* it is dark, he is always at home.

NB. Indien dus „als" = „indien, in geval", is het in 't Engelsch = „if" en zoo „als" = „wanneer, zoodra", wordt het in 't Engelsch door „when" vertaald.

In No. 4 hangt het van de meening van spreker of schrijver af, of het *when* of *if* moet zijn. In No. 5 vloeien de beide beteekenissen ineen.

6. Ik zei tegen de meid: „*als* er soms een heer mocht komen, laat hem dan in mijne kamer."	I said to the servant: "*in case (if)* a gentleman should call, show him into my room."
7. *Als* (zoo) de Heer het wil.	God willing.
8. Zij is zoo schoon, *als* hare zuster.	She is as beautiful *as* her sister.
9. Zij is niet zoo schoon, *als* hare zuster.	She is not so beautiful *as* her sister.
10. Er is niemand te huis, voor zooverre *als* ik weet.	There is nobody at home, so far *as* I know.
11. De schoonheid verwelkt *als* de roos.	Beauty fades *as* the rose.
12. Gij zijt eene moeder *als* ik.	You are a mother *as* I am.
13. Hij at, (zoo) als andere menschen schrijven, met zijne vingers.	He ate, *as* other men write, with his fingers.
14. Dit is niet zooals in 't Hollandsch.	This is not *as* in Dutch.
15. Ik zou mijne lezers niet vermoeien met deze vervelende zaken, *als niet* mijn plicht als getrouw geschiedschrijver vereischte, dat ik in bijzonderheden trad.	I would not fatigue my readers with these dull matters of fact *but that* my duty as a faithful historian requires that I should be particular.

b. „als" ***bijwoordelijk voegwoord.***

16. Zij zingt *als* een engel.	She sings *like* an angel.
17. Hij vocht *als* een held.	He fought *like* a hero.
18. Dat riekt *als* balsem.	That smells *like* balm.
19. Daar ligt zij, koud *als* marmer.	There she *lies*, cold *as* marble.
20. Gij moet *als* een braaf man leven.	You ought to live *like* an honest man.
(„Gij moet als braaf man leven" zou vertaald moeten worden door: „You ought to live *as* an honest man").	
21. Een vinnige tong *als* sommige ander snijdende werktuigen wordt scherper door voortdurend gebruik.	A sharp tongue, *like* some other edge-tools, gets keener by constant use.
22. En de anderen, (zoo) *als* het viel.	And the others, *how* they could.

c. „als" ***bijvoeglijk voegwoord.***

23. *Als* (zoo) (de) heer, zoo (de) knecht.	*Like* master, *like* man.
24. Zij wordt *als* hare moeder.	She will become *like* her mother.

d. „als" **bijwoord.**

25. Zij maakten zich *als* onzichtbaar in hunne paleizen.	They made themselves *almost* invisible in their palaces.
26. Zij was *als* zinneloos.	She was *almost* mad.
27. Gibraltar wordt *als* onneembaar beschouwd [1]).	Gibraltar is said te be *all but* impregnable.
28. Hij smeet me *als* ('t ware) van de trappen.	He *almost* threw me downstairs.
29. Hij behandelt mij *als* ware ik zijn vriend.	He treats me *as if (as though)* I were his friend.

e. „als" **voorzetsel (?).**

30. Hij werd aangesteld *als* voorzitter van den raad.	He was appointed President of the Council.
31. Hij keerde *als* oud man terug.	He returned an old man.
32. Zij stierf *als* weduwe.	She died a widow.
33. *Als* vader kon hij niet anders handelen.	*As* a father he could not behave otherwise.
34. Ik raad u *als* vriend.	I advise you *as* a friend.

f. „als"? **(misschien** wel te verdedigen als **voornaamwoord). (?)**

35. Jong *als* hij was.	Young *as* he was.
36. Ongelukkige *als* hij was.	Unfortunate *that* he was.
37. Zij is zoo schoon, *als* hare zuster nooit kan worden.	She is so beautiful *as* her sister can never grow.
38. De woorden op „heid" zijn vrouwelijk, *als:*	Words ending in „heid" are feminine *for instance (e.g.)* or *as:*

Breda. J. A. VERMEULEN.

---

[1]) Eigenlijk: Men zegt, dat G. zoo goed als onneembaar is. Red.

Volledigheidshalve willen wij hieraan nog het volgende toevoegen. Vooraf echter moeten wij de opmerking maken, dat de meerderheid der inzenders niet weet, dat wij onderscheid maken tusschen: „Hem werd als bedelaar de deur gewezen" en „Hem werd als *een* bedelaar de deur gewezen", dat wij m. a. woorden in het Hollandsch ook een middel hebben om het verschil aan te duiden tusschen *as a beggar* en *like a beggar*. Zoo ook:

Ik kom tot u niet *als* dokter maar *als* vriend.	I come to you not *as* (*in the capacity of*, *in the quality of*) a doctor, but *as* a friend.
Hij stierf *als* martelaar voor de vrijheid.	He died a martyr to the cause of liberty.

Verder willen we nog op de volgende vertalingen van *als* de aandacht vestigen:

There are several metals *as* (*viz.*, *namely*, *such as*, *to wit*): gold, silver, lead, etc.

I shall love my Creator *while* I breathe.

That is considered (*as*) (*to be*) a great nuisance.

Napoleon might have gained the victory *but for* the arrival of Blucher (*als* B. niet gekomen was).

Both my brother *and* (zoowel....*als*) my sister came.

Neither he *nor* (zoomin....*als*) I did it.

I shudder *but to* think of it (*als* ik er maar aan denk).

I do not intend to sell my house *as yet* (voor*als*nog).

Whenever (*als* = wanneer ook) you come, you will be welcome.

They rose *to* a man (*als* één man).

Bovendien verwijzen wij den lezer naar blz. 85, enz. voor *as* en *like*.

RED.

IV, 3. *a*. While *I was* walking in my garden, an idea suddenly occurred to me.

Deze verandering is noodig, omdat anders *an idea* het onderwerp van *walking* zou zijn.

b. He wrote a *moderate*-sized book.

Evenals *with bare feet* = *bare-footed* en *with a bare head* = *bare-headed*, zoo is ook *of a moderate size* = *moderate-sized*.

c. Hoping to hear from you soon, *I remain* (*I am*) yours truly, J. B.

Hoping moet hetzelfde onderwerp hebben als het werkwoord van den hoofdzin. L. P. H. E.

CORRESPONDENTIE.

Voldoende antwoorden werden ontvangen van:

I. Fred. Olland, Baarn. — T. d. J., S. — Mej. N. Z., Rotterdam. — D. Gerbensma, Langweer. — T. Molendijk, Rotterdam. — H. K., H. — Mej. E. van Moorsel, Helder. — Mej. H. W. Breyer Arnhem. — K. Schuiling, Londen. — Th. A. R., Rotterdam.

II. Mej. H. W. Breyer, Arnhem. — Th. A. R., Rotterdam. — D. Gerbensma, Langweer. — N. Z., Rotterdam. — T. Molendijk, Rotterdam. — Mej. E. van Moorsel, Helder. — J. A. Vermeulen, Breda. — Mej. A. A. v. d. Willigen, Baarn. — Fred. Olland, Baarn. — K. Schuiling, Londen. —

III, 1. Th. A. R., Rotterdam. — J. Gediking, Hilversum. — P. B. G. M., D. — L. Looijen, Wageningen. — H. de Riemer, Laeken. — C. Staal, Pz., Bergen o/Z. — K. Schuiling, Londen. — H. E. van Eck, Amsterdam. —

2. Fred. Olland, Baarn. — J. W. H. Deckers, Heeze. — H. K., H. — Mej. H. W. Breijer, Arnhem. — Mej. A. A. v. d. Willigen, Baarn. —

IV. Th. A. R., Rotterdam 1. — Fred. Olland 1. — J. J. A. Vermeulen, Breda, 1,2,3. — H. K., H., 1,2. — D. Gerbensma, Langweer, 1,2. — Mej. A. A. v. d. Willigen, Baarn, 1. — K. Schuilink 2. — W. Keulemans 3.

Aan de inzenders van antwoorden en vragen!

Nogmaals brengen wij in herinnering:

1. *dat bij antwoorden en vragen om inlichtingen het papier slechts aan één kant d u i d e l ij k moet beschreven worden;*
2. *dat op één stukje papier niet meer dan één antwoord mag staan;*
3. *dat op ieder vel papier de naam van den inzender moet voorkomen;*
4. *dat bij het verzoek om verklaring van moeilijke woorden en uitdrukkingen nauwkeurig vermeld moet worden: de titel van het boek, de uitgave, het hoofdstuk, de bladzijde en de regel.*
5. *Inzendingen, die aan déze voorwaarden niet beantwoorden, zullen voortaan ter zijde gelegd worden.*

Wij zien ons tot dezen maatregel genoodzaakt, omdat wij telkens eenige uren zoek moeten brengen met het sorteeren van het ingekomen werk, het schrijven van brieven om nadere inlichtingen omtrent de ingekomen vragen en het copieëren van ingezonden antwoorden, die voor den drukker bestemd zijn.

Brievenbus.

J. G. te H. — In de uitdrukking „zwerven over bergen en vlakten" vertale men „over" door *over*. *Across* = dwars over.

Idem. — *Overnight* = gedurende den nacht. Gewoonlijk echter komt het voor in den zin van: gedurende den voorgaanden nacht (avond), of gedurende den nacht, die op gisteren volgt, dus: den nacht te voren, gisternacht: I had been telling her all that happened *overnight*.

Idem. — Het voorzetsel *into* duidt eene verplaatsing aan naar een voorwerp, dat aan alle of enkele kanten het verplaatste voorwerp moet insluiten: She came *into* the room (*She* werd ten gevolge daarvan aan alle kanten door de *room* ingesloten).

Niet altijd wil men echter dit begrip zoo sterk laten uitkomen, waarom, *vooral in de taal van het dagelijksch leven*, *into* dikwijls door *in* vervangen wordt:

They fell *in* the pit they themselves had digged (Bulwer).
Hath she sunk *in* the earth? (Byron).
Putting the hand *in* the pocket (Shakesp.).
After that John was put *in* prison (St. Mark).
She had no jewels to deposit *in* their caskets (Fielding).
Vooral bij begripsnamen is dit het geval:
The town might fall *in fright* (Shakesp.).
To fall *in love* with *him* (Shakesp.).
I fell *in a doze* (Tennyson).
Heaven put it *in thy mind* (Shakesp.).
He would not plunge his brother *in despair* (Addison).

Th. A. R. te R. — Voor het examen L. O. is de kennis, die ge uit de spraakkunst van Stoffel (3 deelen) kunt opdoen, voldoende,

maar ook dringend noodig. Het eerste deel behandelt de uitspraak op verdienstelijke wijze, het tweede deel geeft de taalregels in Hollandschen tekst, het derde deel behandelt niet op uitgebreider schaal het geleerde in het 2de deel, doch geeft nadere inlichtingen omtrent het taaleigen, die voor den gewonen schooljongen niet bepaald noodig, doch voor den toekomstigen leermeester onmisbaar zijn. Bestudeer vooral de voornaamste regels voor de uitspraak, want dit onderdeel van het taalonderwijs treedt al meer en meer op den voorgrond.

Ook is het noodig, dat men meer dan ééne grammatica doorwerkt, anders loopt men gevaar in eenzijdigheid te vervallen en de spraakkunst te beschouwen als een lesje, dat van buiten moet geleerd worden.

Gij schijnt niet te weten, dat er een tweede druk is van „v. Tiel's English Grammar". Dit boek is in vele opzichten beter dan zijn voorganger en kan zeer goed gebruikt worden, wanneer men ook nog eens een ander werkje dan dat van Stoffel wil kennen. Het is echter gevaarlijk in de handen van een leek, omdat er, zooals u uit mijne antwoorden zal blijken, nog al wat onjuistheden in staan.

In de hiervolgende antwoorden op uwe vragen zal ik de pagineering van den tweeden druk volgen.

1. In v. Tiel staat op pg. 32:

„The reflective pronouns are generally used whenever a verb is used reflectively". Dus in goed Hollandsch, volgens mijne bescheiden meening: Gebruik een reflect. pronoun als je het gebruiken moet. Als op pg. 62 en 63 niet dat rijtje werkwoorden stond, zat ik nog meer in verlegenheid dan nu. Is er geen betere regel?

De regel is goed, maar zeer onduidelijk. Eerst worden de *reflective pronouns myself, etc.* genoemd. Deze vormen worden gewoonlijk bij een *reflective verb* gebruikt, doch in verheven stijl komen veelal de vormen *me, you, etc.* voor: He sate *him* down at a pillar's base (Byron). He sat *him* down on a little bank (Bulwer). Enter, and rest *thee* there a space (Scott). Hie *thee* on thy steed (Bulwer). Mount *thee* on the wightest steed (Scott). I do repent *me* (Marryat). I shame *me* of the part I played (Scott). Het verdient opmerking, dat in al deze gevallen het voornaamwoord overbodig is; alleen in den laatsten zin zou men moeten zeggen: *I am ashamed.*

2. pg. 38. *What* is a compound relative, including both the relative and the antecedent, and stands for *that (those) which.*

a. Van *what* = *those which* heb ik tot nog toe geen voorbeeld kunnen vinden.

b. Heet *what* nu wezenlijk a compound, omdat het *that which*, enz. beteekent?

a. Geen wonder: *what* is oorspronkelijk de onzijdige vorm van *who* (de *t* is de uitgang van het onzijdig) en kan *nooit* meervoud zijn. Alleen wanneer het bijvoeglijk gebruikt wordt, is het somtijds *schijnbaar* meervoud: *Give me w h a t books you can spare*, maar dan is het een overblijfsel van een vroegeren tweeden naamval: *what of books.*

b. *What* is in zooverre een „compound", dat het gelijk staat met *that which.* Hierboven is reeds aangetoond, dat het wegens den vorm op die benaming geen aanspraak heeft.

3. Het verschil tusschen *both* en *two* is mij wel duidelijk in de voorbeelden van Van Tiel pg. 43, doch niet in zinnen, die ik vind of maak, b.v.

My two sisters were married.

Both my sisters were married.

Wil het eerste zeggen, dat ik er maar twee heb, en het tweede dat er maar twee gehuwd zijn?

Hetzelfde geval is het met: *either of the two* en *one of the two.*

In het Hollandsch behoeft noch m ij n e t w e e z u s t e r s, noch m ij n e b e i d e z u s t e r s uit te drukken, dat ik er maar t w e e heb. Evenzoo is het in het Engelsch gesteld. Door het gebruik van *two* en *both* kunt ge alleen een verschil in opvatting uitdrukken, niet een aantal van twee of meer dan twee. *Both* vat alleen twee zelfstandigheden te zamen, die als é é n g e h e e l beschouwd worden; dit doet *two* niet. Ik heb dit reeds op blz. 41 van den 1sten Jrg. duidelijk gemaakt.

Zie voor *either* Stoffel II, blz. 167.

4. Van Tiel zegt niets omtrent het „Gerund"; is dat ten naastenbij hetzelfde als het gebruik van het Gerundivum in 't Latijn en de Gérondif in 't Fransch?

Waar kan ik er meer over vinden?

Neen. „Gerund" is het Lat. *gerundium.* In zijn tweeden druk noemt Van Tiel het woord *gerund* in eene noot op blz. 72. Stoffel zal u licht geven.

In den tweeden druk is het door u opgegeven voorbeeld geheel verdwenen. Uwe bespiegeling is onjuist; denk slechts aan: ik moet het eerst zien, vóór ik het geloof.

Nogmaals: zie na, wat Stoffel omtrent den vorm, of liever de vormen op *ing* zegt, want v. Tiel stelt de zaak geheel verkeerd voor.

Over het ontstaan van den tegenwoorden *Gerund* bestaat verschil van gevoelen. In het Angelsaksisch had deze vorm niet denzelfden uitgang als het Present Participle, doch het schijnt zeker, dat deze twee vormen door verwarring langzamerhand hetzelfde zijn geschreven geworden. Nu gaat het toch niet aan, alles eenvoudig *Present Participle* te noemen; integendeel, het Hollandsch kan u redden: een vorm op *ing* in een zin voorkomende, is bijna zeker alleen dan een *Present Participle*, wanneer in den letterlijk vertaalden Holl. zin het tegenwoordig deelwoord niet foutief is:

He was *playing* = hij was spelende;

doch: He prevented me from *going* = hij verhinderde mij (van) te gaan.

Ook op blz. 66 vindt ge bij v. T. eene gevaarlijke bewering, n.l. dat *The letter is writing* een *Progressive Form* is. Ook over dit punt zijn de geleerden het niet eens, doch vrij algemeen wordt aangenomen, dat genoemde uitdrukking ontstaan is uit: *The letter is a writing = is in writing*, zoodat wij hier weer met een *gerund* te doen hebben. In ieder geval is deze verklaring veel aannemelijker en wel der vermelding waardig.

6. Ja. — *Toward* is minder gebruikelijk dan *towards;* het wordt bijna alleen nog in poëzie aangetroffen.

7. Wat moet ik zeggen: *all the time* of *the whole time; all the year round* of *the whole year round.*

Deze uitdrukkingen staan niet precies gelijk. De constructie met *all* is gebruikelijker, die met *whole* iets sterker. Men gebruike dus *whole,* wanneer men in het Hollandsch den nadruk op heel zou leggen. Daarom zegt ook Dickens in zijn *Christmas Carol*, p. 29, Tauchn. Ed.:

"Seven years dead", mused Scrooge. "And travelling *all the time?*"

"*The whole time*", said the Ghost. "No rest, no peace. Incessant torture of remorse!"

8. *u* voorafgegaan door *l* + medeklinker wordt uitgesproken als *ŭŭ* (zie blz. 94, Jrg. I): con*clu*de, con*clu*sion.

H. J. Prins te Amsterdam. — *Southern cross* (het gesternte) heet in het Hollandsch: het Zuiderkruis.

A cat may look at a king = Kijken staat vrij.

Enough is as good as a feast = Tevredenheid gaat boven rijkdom.

Where snow falls there is a freedom = Op de bergen heerscht vrijheid.

still the sing-song went on = steeds ging het op denzelfden deun (dreun) voort.

scratchy paper = krassend papier.

cozy (*cosy*, *cosey*) *room* = gezellige kamer.

Mej. C. v. d. B. te Oldenzaal. — *Antigropelos* = Coverings to protect the legs against wet mud; waterproof leggings (MURRAY).

Opgaven voor het 6de Nummer.

Antwoorden worden ingewacht vóór of op 1 September a. s.

I. Vertaal in het Engelsch: *Jongejuffrouw Sinterklaas* (Slot).

De meid werd geroepen om wat kleeren, vooral Johan's overjas en de mantels van de meisjes te krijgen. De kinderen moesten zelven hunne schoolboeken, leien, griffelkokers en linialen krijgen: want het leeren mochten ze niet verzuimen, zeide Vader. Toen alles bij elkaar lag, wat er noodig was voor de reis, pakte Moeder het in den grooten lederen koffer. Deze raakte geheel vol.

„Komt, nu gauw naar boven en de zondagsche kleeren aangetrokken: ge moet er netjes uitzien," sprak Moeder. Het verkleeden was spoedig gebeurd en weldra stond het drietal weer in de huiskamer gereed, om afscheid te nemen.

„Nu, kinderen," vroeg Vader, „blijft ge nu bij uw plan?" Marie zei dadelijk: „Ja, zeker." Maar Koosje had in den gang geroken, dat er appelbollen gebakken werden, waar zij zooveel van hield. „Ik blijf toch maar liever hier; mag ik?" vroeg ze. „Welzeker," sprak Vader, „gij moet uwen eigen zin doen." „Dan blijf ik ook thuis" zei Johan, aan wien Koosje verteld had, wat er 's avonds gesmuld zou worden.

„Dus Marie gaat *alleen?*" vroeg Vader. „Ja," zeide ze. „Dat is goed," sprak Moeder. „Hebt ge nu niets vergeten? Niets? Laat ik uw hoedje dan maar opzetten; zóó; de mantel dicht, en neem nu maar afscheid van ons. Dan zal de meid je wel even naar mijnheer

Sinterklaas brengen." Mietje kwam binnen en Marie ging naar Moeder, gaf haar eenen fermen kus en zei: „Dag, Moetje." — „Neen", zei Moeder, „nu ben ik uw Moetje niet meer, want je bent nu jongejuffrouw Sinterklaas. Ons kind wil je immers niet meer blijven?"

Daar barstte ineens ons meisje in tranen uit. „Uw kind niet meer? Als ik dat niet meer blijven kan, wil ik ook niet naar mijnheer Sinterklaas toe," riep de kleine.

„Nu, zooals je wilt," sprak Moeder. „Ge moet uwen eigen zin doen. Doe dan hoed en mantel af. Dan pakken we den koffer weer uit."

Zoo bleven de drie kinderen allen thuis en smulden 's avonds van de appelbollen.

I. Vertaal in het Nederlandsch: *Mrs. Caudle's Curtain Lectures*, V (Slot).

"Yes; you're a man of fine feelings, you are, Mr. Caudle; but the world doesn't know you as I know you—fine feelings, indeed! to send the poor girl out, when I told you and told your friend, too-a pretty brute he is, I'm sure—that the poor girl had got a cold and I dare say chilblains on her toes. But I know what will be the end of that; she'll be laid up, and we shall have a nice doctor's bill. And you'll pay it, I can tell you—for *I* won't.

"*You wish you were out of the world?* Oh! yes, that's all very easy. I'm sure *I* might wish it. Don't swear in that dreadful way! Arn't you afraid that the bed will open and swallow you? And don't swing about in that way. *That* will do no good. *That* won't bring back the leg of pork, and the brandy you've poured down both of your throats. Oh, I know it. I'm sure of it. I only recollected it when I'd got into bed, — and if it hadn't been so cold, you'd have seen me down stairs again, I can tell you—I recollected it, and a pretty two hours I've passed—that I left the key in the cupboard, — and I know it—I could see by the manner of you, when you came into the room—I know you've got at the other bottle. However, there's one comfort: you told me to send for the best brandy—the very best—for your other friend, who called last Wednesday. Ha! ha! It was British—the cheapest British—and nice and ill I hope the pair of you will be to-morrow.

"There's only the bare bone of the leg of pork; but you'll get nothing else for dinner, I can tell you. It's a dreadful thing that the poor children should go without, — but, if they have such a father, they, poor things, must suffer for it.

"Nearly a whole leg of pork and a pint of brandy! A pint of brandy and a leg of pork."

III. 1. Vertaal in het Nederlandsch de volgende advertentiën:

a. **Partnership wanted,** by experienced gentleman, ready to introduce £ 500 and active services into an established profitable business. — Address, describing business, Partner, Box 1,560, Postal Department, Daily Telegraph, Fleet-street, E. C.

b. **Apartments, furnished.** — Sitting room and bed room to be **let,** with use of bath room. Ground floor. Close to station and tram. Rent moderate. — Apply to Jones & C°. 20, Cromwell Road, S. W.

2. Vertaal in het Engelsch: Afgesloten rijweg. — Geverfd (geschilderd). — Geen biljetten aan te plakken.

Boekaankondiging.

Wij ontvingen ter kennismaking van Bernhard Tauchnitz te Leipzig
STUDENTS' SERIES FOR SCHOOL, COLLEGE AND HOME.

Reeds zijn verschenen:

THOMAS CARLYLE, *The Reign of Terror*, broschirt *M.* 1.00. kartonirt *M.* 1.10.

EARL STANHOPE (LORD MAHON), *Chas. Edward Stuart*, broschirt *M.* 1.20. kartonirt *M.* 1.30.

BULWER (LORD LYTTON), *The Lady of Lyons*, broschirt *M.* 1.20. kartonirt *M.* 1.30.

LORD TENNYSON, *Enoch Arden and other Poems*, brosch. *M.* 0.70. kart. *M.* 0.80.

GEORGE ELIOT, *The Mill on the Floss*, brosch. *M.* 1.70. kart. *M.* 1.80.

BRET HARTE, *Tales of the Argonauts*, brosch. *M.* 1.40. kart. *M.* 1.50.

SIR WALTER SCOTT, *The Talisman*, brosch. *M.* 1.60. kart. *M.* 1.70.

W. M. THACKERAY, *Samuel Titmarsh and the Great Hoggarty Diamond*, brosch. *M.* 1.20. kart. *M.* 1.30.

Deze nieuwe uitgave van de beste Engelsche schrijvers, met Duitsche aanteekeningen, ziet er keurig uit. Wij komen er in een volgend nummer nader op terug.

Thans:

Prijs *f 1.60* per stuk. *f 4.90* compleet.

Vroeger *f 14.10.*

Door aankoop zijn ondergeteekenden eigenaars geworden van onderstaand gunstig bekend werk over **NATUURKUNDE.**

Met het oog op de studie en bibliotheken kwam ons de oorspronkelijk gestelde prijs te hoog voor en hebben gemeend die veel lager te moeten stellen, te meer wanneer het werk in zijn geheel wordt genomen.

Wij zijn bereid genoemd werk, dat tot de uitvoerigste behoort van die in den laatsten tijd verschenen zijn, tegen *f* **1.60** per stuk en bij een stel van 5 stukken tegen *f* **4.90** te leveren.

In 't vertrouwen dat deze prijsvermindering in uitgebreiden kring ten goede zal komen

Amsterdam. C. L. BRINKMAN.

N.B. Voor zoover er geen gelegenheid is dit werk door tusschenkomst van een boekverkooper te ontvangen, zijn wij bereid het verlangde, — mits tegen toezending van het bedrag in postwissel, waarop de bestelling vermeld kan worden — direct toe te zenden.

P. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE,

Handleiding tot de beoefening der Natuurkunde.

Tweede *herziene druk.*

Compleet in 5 stukken, tezamen 1511 bladzijden, met 749 Houtsneêfiguren.

Prijs compleet *f* 14.10, thans voor *f* 4.90. Per stuk afzonderlijk *f* 1.60.

Ter beoordeeling van de uitgebreidheid van dit werk volgt hieronder een beknopt overzicht van den inhoud:

Ie Stuk. — Algemeene Inleiding.

Voorafgaande bepalingen. — Eigenschappen der lichamen. — Algemeene beschouwing der krachten en der beweging. — Enkelvoudige werktuigen. — Moleculaire krachten. — Algemeene aantrekkingskracht. — Evenwicht van vaste lichamen. — Evenwicht van zware vochten. — Evenwicht van vaste lichamen en vochten. — Soortelijk gewicht. — Evenwicht van veerkrachtige vloeistoffen. — Wet van Boyle. — Dampkring. — Barometers. — Manometers. — Lucht en luchtperspompen. — Voluminometers. — Beweging van vloeistoffen.

IIe Stuk. — De warmte.

Algemeen overzicht. — Thermometers. — Calorimetrie. — Uitzetting. — Staatverandering. — Hygrometrie. — Toepassing van de stoomkracht. — Voortplanting. — Warmtebronnen.

IIIe Stuk. — Het geluid.

Opwekking en voortplanting, — Trillingen. — Eigenschappen van het geluid. — Trillingswetten van snaren, staven, platen en klokken. — Longitudinaal trillende luchtzuilen. — Het gehoororgaan en de stem.

IVe Stuk. — Het licht.

Algemeene inleiding. — Voortplanting. — Lichtsterkte. — Photometrie. — Terugkaatsing. — Straalbreking. — Kleurschifting en Achromatisme. — Het oog en het zien. — Optische instrumenten. — Interferentie. — Diffractie. — Dubbele breking en Polarisatie. — Spectraal-analyse. — Photographie. — Identiteit van stralende warmte en licht.

Ve Stuk. — Magnetisme en electriciteit.

Inleiding. — De magneten en hunne eigenschappen. — Magneetkracht der aarde. — Wrijvingselectriciteit. — Electrische inductie. — Electriseermachines. — Electrische condensatie. — Ontladingsverschijnselen. — Electrische verschijnselen in den dampkring. — Aanrakingselectriciteit. — Voltasche elementen. — Meten van electrische stroomen. — Werking van den electrischen stroom in de keten. — Idem idem buiten de keten. — Thermo-electrische stroomen. — Inductiestroome n. — Electromagnetische werktuigen en telegrafen. — Alphabetisch Register.

Al deze stukken zijn gaaf en nieuw. De bestellingen worden bij ontvangst genummerd en naar die volgorde afgeleverd.

Met voldoening mag er op gewezen worden, dat de meesten dezer stukken reeds op verschillende inrichtingen van onderwijs in gebruik genomen zijn; o. a. werd dit standaardboek ,zoodra het compleet was, op het Koninklijk Instituut voor Adelborsten te Willemsoord, bij het onderwijs aldaar ingevoerd. De uitvoering laat dan ook niets te wenschen over, zoowel wat stijl uitgebreidheid en druk betreft. **In het bizonder leent het werk zich bij de studie van hen, die zich tot het examen voor het lager- of middelbaar onderwijs willen bekwamen, alsmede voor hen, die lust gevoelen zich meerdere kennis der natuur eigen te maken.**

NIEUWE UITGAVE.

Bij C. L. BRINKMAN te Amsterdam is verschenen:

A. VINET, Fransche Chrestomathie,

OF

BLOEMLEZING UIT DE BESTE FRANSCHE SCHRIJVERS,

Van aanteekeningen voorzien en ingericht ten gebruike bij het onderwijs in Nederland door A. VAN LEE. *Vierde druk*, verbeterd en vermeerderd door J. N. VALKHOFF, Leeraar aan de Rijks H. Burgersch. te Heerenveen.

Prijs *f* 1.80.

Ten einde strekking en doel van deze uitgaaf te leeren kennen, volgen hieronder voorbericht en inhoud van dit met zorg bewerkte boek.

Voorrede voor den tweeden druk.

Het bizonder gunstige onthaal, aan dit werk bij het publiek en de beoordeelende tijdschriften te beurt gevallen, is oorzaak dat deze druk met den naam des bearbeiders verschijnt. Het is een aangename en gewichtige plicht, deze voorrede te beginnen met het betuigen van onzen innigen dank voor die ontvangst: aan het publiek voor de hoogst gunstige opname, gebleken uit den betrekkelijk zeer korten tijd, binnen welken de aanmerkelijke oplage is uitverkocht: aan de kritiek, niet slechts voor de algemeen zeer gunstige beoordeeling, maar ook voor de verschillende aanmerkingen. Dezen toch hebben ons in de gelegenheid gesteld om het Werk te verbeteren, door het aanvullen der leemten en het verwijderen van onnauwkeurigheden.

. . . . . .

Ten aanzien der noten hebben wij hier slechts te vermelden, dat die stelselmatig opklimmende, bij de zoo na mogelijk aangeduide uitspraak van de woorden, welke eenige moeielijkheid opleveren, niet slechts een aantal taalregels, maar ook de eigenaardigheden der Fransche taal, of *Gallicismen*, zoowel als een aantal *Synonimen*, *Homonimen*, *Homographen*, *Paronimen* enz. behandelen. Daardoor kan bij den studeerende de lust tot taalstudie worden opgewekt. Met datzelfde doel zijn ook, hier en daar, eene enkele afleiding uit het Latijn, en het verband van sommige woorden der Fransche taal met de onze aangestipt.

De gebruiker oordeele overigens zelf, in hoeverre hij het Boek wil aanwenden tot het drieledige gebruik, waartoe het, gelooven wij, geschikt is: namelijk tot lees- of vertaalboek en eindelijk, zoowel noten als tekst, tot het dienen als grondslag van gesprekken over de toepassing van vroeger geleerde taalregels.

VIERDE DRUK.

INHOUD:

I. **Verdichte Verhalen,** van FÉNELON, MONTESQUIEU, BERNARDIN DE ST. PIERRE, SAINT LAMBERT en LE SAGE.
II. **Levensgeschiedenissen en Gedenkschriften,** van BARTHÉLEMY, DE BARANTE en AIMÉ MARTIN.
III. **Geschiedenis,** van BOSSUET, DE CHATEAUBRIAND, VERTOT, AUGUSTIN, THIERRY en Mevrouw DE LA ROCHEJAQUELEIN.
IV. **Reisbeschrijvingen,** van DE SÉGUR, DE CHATEAUBRIAND en RAMOND.
V. **Beschrijvingen,** van BERNARDIN DE ST. PIERRE en CHATEAUBRIAND.
VI. **Didactische soort,** van FÉNELON, FONTENELLE en ROLLIN.
VII. **Samenspraken,** van FÉNELON en BRUEYS.
VIII. **Brieven,** van VOITURE, BALZAC, RACINE, BENJAMIN CONSTANT, Mevr SÉVIGNÉ, Mevr. DE MAINTENON, Mevr. DE SIMIANE, VOLTAIRE en RICA.
IX. **Poëzie,** Fabelen van LA FONTAINE, FLORIAN, LAMOTTE, LE BAILLY, GRENUS, ARNAULT en LE BRUN.
Verhalen van Mme DESBORDES-ALMORE, A. GUIRAUD en ANDRIEUX.
Lyrische poëzie van E. SOUVESTRE en A. SOUMET.
Tooneelstuk van J. SANDEAU.

Van bovengenoemde auteurs zijn de beste en onderhoudendst geschreven stukken gekozen.

☛ *Eene nadere kennismaking met het werk zelf wordt wel aanbevolen; op verscheidene inrichtingen is het reeds bij het onderwijs aangenomen en bij de studie in de Fransche taal wordt het door vele personen gebruikt.*

AANTEEKENINGEN

OP

Charles Dickens' OLIVER TWIST.

(Slot).

That's all I know = anders weet ik er niet op (de klem valt op *I*).

the old 'un (one) = the devil.

gal = girl.

you may say that = dat mag je wel zeggen.

like(ly) enough.

now she's on the other tack = nu doet ze net andersom. — De onderstelling is, dunkt ons, niet te gewaagd, dat deze uitdrukking aan het zeewezen ontleend is (*To tack* = laveeren). Zij gaat (handelt) nu in tegengestelde richting van zoo even.

sight-seers = nieuwsgierigen (tuk op een nieuwtje).

show him a light = light him out. — Zoo ook in hoofdst. XXII: *show a glim.*

myrmidon = one of a tribe or troop who accompanied Achilles to the war against Troy; hence, a soldier of a rough character; a desperate soldier or ruffian under some daring leader. (WEBSTER.)

HOOFDSTUK XLV.

airy (area) railings. — Zie blz. 45.

and so I tell yer = en nu weet je maar net waar het op staat.

it's only to dodge a woman = ge behoeft alleen maar den gang van eene vrouw te bespieden.

dow = now.

the left had (hand).

Hoofdstuk XLVI.

from the Middlesex to the Surrey shore. — Londen ligt in twee graafschappen: Middlesex (ten noorden van den Theems) en Surrey (ten zuiden).

was not thrown off his guard by it = werd er niet door overrompeld (verloor zijne tegenwoordigheid van geest niet).

shrinking into one of the recesses, etc. — De steenen leuning (*parapet*) van de brug is boven de pijlers (*surmounting the piers*) een weinig uitgebouwd en van steenen zitbanken voorzien.

the forest of shipping below bridge. — Het is bekend, dat *London Bridge* de eerste brug is over den Theems, van den mond afgerekend. Het is eene vaste brug, zoodat alle groote schepen er vóór moeten blijven liggen.

night-cellar = goedkoop logies voor landloopers.

commend me to the first = houd ik het met (kies ik) den eerste.

before I came away = vóór ik wegging (om hierheen te komen). Let wel op het eigenaardig gebruik van *to come*. Ook vroeger had Nancy reeds gezegd: „*Come away* — out of the public road."

for one reason (Zie Hoofdstuk 40: *I promise solemnly*).

the intelligence should be so brought to bear upon him, that he could never even guess = van de mededeeling, door u gedaan, moet een zoodanig gebruik gemaakt worden, dat hij het zelfs nooit zou kunnen gissen. (Zie blz. 116).

Hoofdstuk XLVII.

(which) will make you worse than me.

was (were) to blow upon us all = ons eens allen verried.

of his own fancy = uit eigen beweging.

earwigged = onder vier oogen berispt.

if I was tried along with you (= together with you).

it made me laugh when she said it, that it did = ik moest er om lachen, toen zij het zeide, dat kan ik je verklaren.

Hoofdstuk XLVIII.

Whittington. — Thrice lord mayor of London — in 1397, 1406, 1419. He amassed a fortune of £ 350.000. (Brewer).

Het verhaal van *Whittington and his Cat* is te afgezaagd, om hier nog eens gegeven te worden. Denkt de lezer er niet zoo over, dan geven wij het in een volgend nummer. Omtrent den oorsprong er van zegt Brewer: „A cat is a ship formed on the Norwegian model, having a narrow stern, projecting quarters, and deep waist. It is strongly built, and used in the coal trade. Harrison speaks of it as a "cat" or "catch". According to tradition, Sir Richard Whittington made his money by trading in coals, which he conveyed in his "cat" from Newcastle to London. The black faces of his coal-heavers gave rise to the tale about the Moors."

wash-ball = bal zeep.

harness-paste = tuigensmeer.

what be that stoof = what is that stuff.

composition-cake = vlekkenzeep.

spick, speck, spot. — WEBSTER vermeldt het woord *spick* niet. Het is hetzelfde als *speck*. De marskramer is zoo breedsprakig mogelijk. Vergelijk ook voor dezelfde klankwisseling: *spick (speck) and span new*, dat in beteekenis niets te maken heeft met het eerstgenoemde *spick (speck)*.

stuff = sajetten stof, waarvan men kleeden, kousen, enz. maakt.

wants to prove this (namelijk: *that it is poison)*.

to bolt = inslikken zonder kauwen.

the more credit = des te grooter verdienste.

look alive in there = haast je wat daar binnen.

Ben = Benjamin.

Knows on = know of.

corn's up a little = het koren is een beetje gerezen.

coming = ik kom al.

give hold = laat mij het hebben (lett. geef houvast).

not running too = niet eveneens (ook) hard loopend. Let wel dat hier geen sprake is van ook niet. (Zie blz. 63—66).

though it should look him dead = al zou het hem ook dood kijken.

a living gravestone. — In Engeland staan de grafsteenen bijna zonder uitzondering overeind.

before he had lain himself along. — *Lain* moet *laid* zijn. *Along* (= lang uit, in zijne volle leugte) is in deze beteekenis verouderd: „My nurse laid me all *along* again (Smollett, 1761)."

briar (of *brier)* = egelantier, wilde rozelaar.

bramble = braambeziestruik.

out-houses = bijgebouwen.

under the lee of = blootgesteld aan; op de plek, waarheen het puin viel.

lane = zijpad. — Laan = *avenue*.

lie by = verscholen liggen.

outright = geheel en al.

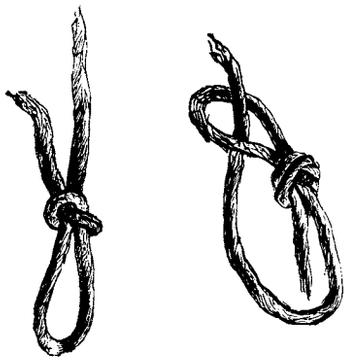

running noose = lus, die van zelf dicht gaat, als er iets in hangt. (zie teekening).

Hoofdstuk XLIX.

designation = benaming, naam.

and you may not (know) = en gij misschien niet weet.

the most sordid and narrowest. — Is dit spraakkunstig zuiver?

maudlin pair = een ziekelijk-sentimenteel paar.

one worth millions such as you = Oliver's mother.

has turned vice itself, in de persoon van Nancy.

Hoofdstuk L.

Rotherhithe = aan den zuidelijken oever van den Theems, ten oosten van London Bridge.

ballast-heaver = ballastdrager.

coal-whipper = coal-heaver.

brazen = onbeschaamd.

stacks of ware houses. — Pakhuizen worden dikwijls bij verdiepingen verhuurd en daarom gezegd te zijn „stacked one on the other."

chancery (law-) suits = processen over erfenissen.

she went to see the Body, to speak to who it was. *Body* is het lijk van Nancy. *To speak to* = om desgevraagd te getuigen.

went off mad = werd gek.
straitweskut = *strait-waistcoat* = dwangbuis.
he hung about = hij slenterde een beetje in den omtrek rond.
this is a smash = dat is een verschrikkelijke slag.
there is more than one (that) will go with this.
are on = zijn aan den gang.
before the fact = vóór de moord gepleegd werd.
making at him = op hem aanvliegende.
trap = trap-door = valdeur, luik.

Hoofdstuk LI.

to lie away the blot = de smet te loochenen.
hi's = eyes.
it was all Mrs. Bumble. She *would* do it = Juffrouw B. is de schuld van alles. Zij wou het met alle geweld doen.
the worst I wish the law = het ergste wat ik de wet toewensch. — Hij zelf wist het best, hoe zijne eigen oogen door ondervinding geopend waren geworden.

Hoofdstuk LII.

dock = bank der beschuldigden (in Engeland een platform, met een hek er om heen).
Black cap, or the *Judgment Cap*, worn by a judge when he passes sentence of death. This cap is part of the judge's full dress. (Brewer).
it came on very dark = it was getting very dark.
watchers = zij, die den nacht slapeloos doorbrengen.

Hoofdstuk LIII.

a standing joke = eene vaste grap.
lays an information = maakt er rapport van.

L. P. H. E.

Het lezen in de vreemde taal.

In de omstandigheid, dat van de rubiek *Brievenbus* slechts door weinigen gebruik wordt gemaakt, vinden wij aanleiding, enkele, zoo wij hopen, nuttige wenken omtrent het lezen in de vreemde taal ten beste te geven.

Goede lectuur is bevorderlijk aan de ontwikkeling van ons verstand, vermeerdert onze menschenkennis, verruimt onzen blik, beschaaft onzen geest, adelt ons gemoed. Vooral zij, die, om welke redenen dan ook, niet in de gelegenheid zijn, practische ervaring en levenswijsheid uit den omgang met de maatschappij te putten, kunnen aan dit gemis voor een groot deel tegemoet komen door het lezen van degelijke boeken. Milton zeide reeds in zijne *Areopagitica*, eene pleitrede voor de vrijheid der drukpers: „For Books are not absolutely dead things, but do contain a potency of life in them to be as active as that soul was whose progeny they are; nay they do preserve as in a vial the purest efficacy and extraction of that living intellect that bred them. I know they are as lively, and as vigorously productive, as those fabulous Dragon's teeth; and being sown up and down, may chance to spring up armed men. And yet on the other hand unless wariness be used, as good almost kill a Man as kill a good Book; who kills a Man kills a reasonable creature, God's Image; but he who destroys a good Book, kills reason itself, kills the Image of God, as it were in the eye. Many a man lives a burden to the Earth; but a good book is the precious life-blood of a master spirit, imbalmed and treasured up on purpose to a life beyond life."

Het is niet onze bedoeling Milton op den voet te volgen en na te gaan of zijne uitspraak al of niet juist is; wij wenschen slechts in het kort de voordeelen te bespreken, die de lectuur ons biedt met betrekking tot het aanleeren eener vreemde taal.

Er zijn verschillende manieren van lezen. Om ons tot den roman te bepalen: het doel van den een is, in zenuwachtige haast bladzijde voor bladzijde om te keeren en alles, wat niet rechtstreeks met het verhaal in verband staat, over te slaan, om maar spoedig de verzekering te erlangen, die hij trouwens bij het begin reeds had, dat „zij (de held en heldin van het verhaal) elkander kregen." Van lezen om de taal zelve is bij hem geen sprake.

Aan deze manier (om niet te zeggen: manie) is één voordeel verbonden voor hem, die de taal reeds voldoende kent: het is eene

oefening in het denken in de vreemde taal; maar de nadeelen er aan verbonden zijn zoo talrijk en overwegend, dat zij alleszins afkeuring verdient. Wij willen die nadeelen hier stilzwijgend voorbijgaan, omdat zij ons onderwerp niet rechtstreeks raken.

Eene andere manier van lezen is eene wijziging van de zooeven genoemde. Men heeft in minder dan geen tijd ongeveer 50 bladzijden uit en er niets van begrepen; nu begint men weer van voren af aan en leest door dik en dun heen, om bij de laatste bladzijde de verrassende mededeeling te ontvangen, „dat zij elkander kregen."

De lezer, dien wij hier bedoelen, verschilt zeer veel van den eerstgenoemden, want leest deze louter voor tijdkorting, niet om de taal te leeren, gene moet een middel uitdenken, om zijne gemakzucht te bevredigen en toch het groote doel niet uit het oog te verliezen: het aanleeren der vreemde taal. Zonder dictionnaire kan hij het eigenlijk niet stellen, maar het is zoo vervelend, ieder woord op te zoeken, vooral wanneer het boek boeiend is!

Van hen, die zich tot deze rubriek kunnen rekenen, vragen wij straks in de eerste plaats de aandacht.

Eene derde manier van lezen.... doch neen! die te vermelden zou al te gevaarlijk zijn, omdat zij alleen voor lieden met veel talent gunstige resultaten zou kunnen opleveren, en aangezien de mensch licht geneigd is, zich zelf tot die uitverkorenen te rekenen, achten wij het beter den zin niet te voleindigen. Trouwens de talentvollen hebben geen gids noodig: zij vinden zelf wel den besten weg, dien zij met hunne studiën moeten inslaan.

Maar hoe moet ik dan lezen? Ziedaar de vraag, die wij in het kort wenschen te beantwoorden.

Laat ons eerst spreken over het zacht lezen. Een woordenboek en potlood en papier om aan te teekenen zijn daarbij onmisbaar; want wil men het goed doen, dan schrijft men de onbekende woorden en uitdrukkingen op met de vertaling of verklaring er naast, om ze later van buiten te leeren. Vervelend, niet waar? Ja, maar het is nog vervelender, wanneer men later examen doet en door gemis aan woordenkennis onverrichterzake naar huis wordt gezonden. Doch dat daargelaten, ook dan nog is deze wijze van lezen aan te prijzen: men gaat langzaam maar zeker vooruit en heeft daarbij ruimschoots gelegenheid, zich af te vragen: waarom zou de schrijver het zoo zeggen en niet anders? waarom gebruikt hij juist dit woord en geen ander? is die uitdrukking niet in strijd met de regels mijner spraakkunst? Men houdt aanteekening van zijne eigene opmerkingen en bestudeert

al lezende spraakkunst, synoniemen, alles wat op zich zelf zoo vervelend en droog is. Bovendien kan men na het bestudeeren van een bepaald hoofdstuk of onderdeel der spraakkunst, het lezen tot eene toepassing daarvan maken, door in het bijzonder op die taalfeiten te letten, die in bedoeld hoofdstuk of onderdeel behandeld zijn. Is er iets, dat den lezer geheel onbegrijpelijk voorkomt, welnu, het tijdschrift „de Drie Talen" is daar, om hem zoo mogelijk inlichtingen te geven. De „ze kregen elkaar" rubriek van lezers geeft zich in den regel niet de moeite, om de duistere plaatsen op eene briefkaart te schrijven; bovendien is er zooveel duisters voor hen, dat zij wel aan den gang zouden kunnen blijven. De „langzaam maar zekere" lezer heeft echter de briefkaart naast zich en het is hem eene kleine moeite, zijne vragen achtereenvolgens daarop te schrijven.

Hoe vervelend, niet waar? Troost u, het is zoo erg niet. Shakespeare gebruikte slechts vijftien duizend verschillende woorden voor al zijne werken, Milton acht duizend. Als men bedenkt dat een gewoon handwerksman slechts enkele honderden woorden bezigt ter uitdrukking zijner gedachten, dat in de oefeningen der spraakkunsten (van Stoffel b. v.) een paar duizend woorden geleerd worden, dan kan het gebruik van een woordenboek voor iemand, die met ernst studeert, niet zooveel bezwaar opleveren.

Neem nu aan, dat ge voor het eerst een boek in het Engelsch gaat lezen, dan is Marryat zeer aan te prijzen. Het is altijd verkieselijk, met een boekje van kleinen omvang te beginnen: *The three Cutters* is daarvoor zeer geschikt. Wel leveren de zeetermen een bezwaar op, maar daarin hebben wij voorzien, want in het eerste nummer van den derden jaargang der Drie Talen zullen uitvoerige aanteekeningen op dit boekje verschijnen, met de noodige illustraties, Engelsche en Hollandsche benamingen van de onderdeelen der schepen, enz. Wie dit met aandacht zal gelezen hebben, zal ook in staat zijn al de overige boeken van Marryat met weinig moeite te lezen. De eerste vijftig of honderd bladzijden van een schrijver, die ons vreemd is, zijn de moeilijkste, maar heeft men die doorgeworsteld, dan leest men verder met evenveel gemak alsof het een boek ware van een schrijver, met wien men reeds kennis heeft gemaakt.

Bij wijze van afwisseling is het ook van groot nut, dikwijls overluid te lezen. Hierbij komen in aanmerking: voorlezen en voor zich zelf lezen. Wie geen gelegenheid kan vinden om de vreemde taal te spreken, moet in de eerste plaats dikwijls voorlezen, ten einde zich zoo mogelijk door den toehoorder te laten verbeteren; maar ook zelfs

hij, die in het vreemde land is, kan er niet buiten, omdat de schrijftaal honderden, om niet te zeggen duizenden woorden kent, die in de spreektaal nooit of slechts zelden voorkomen. Men heeft dan gelegenheid zijne eigen stem te hooren, zijne eigen uitspraak te beoordeelen en zijne spraakorganen te oefenen. Dit vooral wordt door zeer velen uit het oog verloren; en toch wat heeft iemand aan de theorie, als hij de praktijk niet kent?

Hetzelfde, doch niet in even groote mate, bereikt men door voor zichzelf overluid te lezen. Het is wel zeer onaangenaam, voor stoelen en banken te spreken, maar wat deert het, als men zijn doel er mee bereikt. Wie geen gelegenheid kan vinden, om les te nemen of op andere wijze geholpen te worden, kan zich gerust al de moeite, die hij zich geeft, sparen, als hij niet door herhaaldelijk overluid te lezen de proef op de som neemt. Vooral poëzie is tot dit doeleinde zeer aan te bevelen, om redenen, die voor de hand liggen.

Zoo heeft men dan eindelijk op de hierboven aangegeven wijze een boek ten einde gebracht en nu volgt de toepassing: men maakt, in de vreemde taal natuurlijk, een kort opstel over het gelezene. En al wemelt eene eerste maal dat opstel van fouten, en al heeft men niemand om die fouten te verbeteren, het doet er niets toe: allengs zal het beter gaan. Dit vooral, wij spreken uit ervaring, wordt dikwijls met een medelijdend glimlachen aangehoord; het is daarom dat er niet genoeg op gewezen kan worden.

Wij hopen, dat menigeen door het lezen dezer bladzijden er toe gebracht moge worden de proef te nemen. Om hem tegemoet te komen vestigen wij nogmaals zijne aandacht op de nieuwe uitgave van Tauchnitz, die reeds in het vorige nummer met korte woorden werd aangekondigd. Deze serie is zeer aan te bevelen, omdat de bewerkers zich blijkbaar veel moeite hebben gegeven, de aanteekeningen aan den voet der bladzijden nauwkeurig en betrouwbaar te doen zijn. Bij het doorbladeren van het achttal nu reeds verschenen werkjes hebben wij voor ons zelf enkele opmerkingen gemaakt, die wij in het belang van den lezer hier laten volgen.

Over het algemeen schijnen de bewerkers hunne taak niet gelijk opgevat te hebben. In *The Talisman* worden alleen de allermoeilijkste passages verklaard, terwijl men in *Samuel Titmarsh* van woorden als *to provide for*, *abruptly*, *panting*, *wages*, *idlers*, *tool*, *induced*, *in a passion*, enz. enz. enz. de uitlegging vindt.

Verder wordt op blz. 22 in *The Argonauts* gezegd, dat *Jake* (Jacob) hetzelfde is als *Jack*.

In *Samuel Titmarsh* wordt beweerd, dat *every mother's son of them* gebruikelijker is dan *every one of their mothers*. Het is den lezer bekend, dat er een groot verschil is tusschen de beide uitdrukkingen. Uit den tekst blijkt, dat de laatstgenoemde de eenig mogelijke is: "Dear aunt", says I,.... "I have often heard you say there were 73 of us (nephews and nieces) in all."

"As for those odious people", says my aunt, "I hate them and every one of their mothers."

Ook *I'm a Dutchman* op blz. 6 is verkeerd verklaard. Brewer zegt daaromtrent het volgende:

"During the rivalry between England and Holland, the word Dutch was synonymous with all that was false and hateful, and when a man said, "I would rather be a Dutchman than do what you ask me", he used the strongest term of refusal that words could express.

De aanteekeningen zijn natuurlijk in het Duitsch geschreven en dus alleen van nut voor hen, die deze taal kennen. Vooral *The Mill on the Floss* levert in dat opzicht een groot bezwaar op, want daarin heeft de bewerker enkele hoofdstukken weggelaten, waarvan hij den korten inhoud in het Duitsch teruggeeft.

The Reign of Terror zouden wij beginnenden niet aanraden: de stijl en het onderwerp zijn nog al lastig en de taal is zeer dikwijls in strijd met de gewone regels der spraakkunst. Ook *Tales of the Argonauts* moeten wij den eerstbeginnende afraden, omdat er zeer veel Amerikaansch *slang* in voorkomt. De meer gevorderde zal echter met behulp der aanteekeningen dit boek zeer goed kunnen begrijpen.

Alle deeltjes zijn behoorlijk van korte levensschetsen der schrijvers voorzien, en o. a. in *Chas. Edward Stuart* worden ter verduidelijking van den tekst de noodige kaartjes en plattegronden gegeven.

E.

I. **Miss Santa Claus** [1]).

(Continuation).

Thus Mother took the letters to the post(-office), and — they always reached their destination. For every one of them always received what he had asked (for), and sometimes more than that.

Once upon a time — it was the day before Santa Claus — the children sat talking with Father and Mother of the joyful day which would soon be there again.

So (= dus) is natuurlijk hier verkeerd; hetzelfde kan gezegd worden van *in this manner*, want *zoo* beteekent hier: in dezen toestand en niet op deze wijze.

posted the letters; carried the letters to the post.

came right; came to hand; reached their address. — Het omgekeerde is *miscarried;* een brief, die „onbestelbaar" is, heet *dead letter* en de plaats waar hij gedeponeerd wordt: *Dead Letter Office.*

something else besides (into the bargain), still more.

One day.

joyous, merry. — *Glad* wordt bij voorkeur van personen gebezigd; in verheven stijl en bijbelstijl gebruikt men het ook van zaken.

which would soon come round again; was so near at hand, was drawing so near.

"Dear me, Mother!" said Jack, the eldest, "how very rich this Mr. Santa Claus must be!"

"And what a number of cupboards full of toys he must have", said Jacqueline. "Cupboards full, get along with you", rejoined Jack, "many storehouses full; for otherwise, don't you know, he could never make presents to all children. What do you say, Father?" — "Yes," said the latter, "he must have, or else this would be impossible."

Ugh! geeft afschuw te kennen.

This Mr. S. C. must be a very rich man. That is in dezen zin niet goed; in iedere spraakkunst is de reden te vinden.

closet beteekent tegenwoordig gewoonlijk *cabinet d'aisance; chest* is kist, maar *chest of drawers* is latafel. *Presses* is in de beteekenis van kast niet gebruikelijk.

---

[1]) De vertaling is van Mej. H. W. Breijer te Arnhem. Enkele wijzigingen waren noodzakelijk.

playthings.

get out, away; go on, along.

warehouses.

else he could never make, etc..... could he? = anders kon hij toch nooit, enz.... is het wel? — Dit geeft niet geheel en al de beteekenis van den tekst weer.

"You know what I should like, Mother? To be a child of Mr. Santa Claus. Wouldn't that be a jolly life! Shouldn't I get a lot of toys then!"

"Yes," added Jacqueline, "and then sweetmeats every day; I should like that, too." — "So should I, so should I," said Jack.

do you know is natuurlijk ook goed.

I wish I were a child, etc.

that would be a jolly life! — What a pleasant life I should have of it!

What heaps of toys I should get!

sweets. — *Dainties* (= lekkernijen) worden hier niet bedoeld.

"Tell me, children," said the mother, "are you in earnest? If you really wish it, I can easily arrange it for you. Santa Claus has no children himself and would very much like to have a few. But mind, it is a long journey to Spain."

"Oh, that does not matter!" they all three cried together. "Very well," rejoined the mother. "I have no objection; then you had better go and ask your father if he will let you."

an arrangement to that effect may be made.

no children of his own = geen eigen kinderen. De uitdrukking in den tekst is te verkiezen.

would fain have some is goed, maar wat te deftig.

it is quite a journey to Spain.

never mind! — What of that?

at once; with one consent; in one voice. Unanimously is eenparig, dus niet geheel hetzelfde.

Na *no objection* is met opzet *to your going* weggelaten, omdat in denzelfden zin *go* nogmaals voorkomt. Ook aan het einde van den zin moest eigenlijk *go* staan, maar de uitdrukking in den tekst is in de spreektaal zoo gebruikelijk, dat wij de verzoeking niet konden weerstaan om *go* weg te laten. Natuurlijk is *if you may go* ook goed.

"Well," said the latter, "if the children want to go, I give my consent. The journey is long, to be sure, but Mr. Santa Claus knows

the way well: he has travelled it for ever so many years and so far as I know he has never met with an accident yet. Besides, his servant is sure to take care of the children. And once in Spain, they will certainly be better off than they are here with us.

It is all the same to me = het is mij hetzelfde. Dit is niet de juiste bedoeling.

to my knowledge; *for aught I know.*

Man mag *servant* vervangen.

look to voor *take care of* is goed.

But then it had better be done at once. Mr. Santa Claus has just arrived in town this morning and alighted at 'The Golden Lion'. He leaves again to-night."

"Well then," said the Mother, "I'll immediately go and pack the box for the children."

put up at an hotel is ook zeer goed Engelsch.

Bij *to set off* heeft men gewoonlijk de plaats van bestemming in de gedachte; bij *to leave* denkt men aan de plaats van vertrek. *Set off* is hier dus minder goed.

presently (= straks) is niet netzelfde als *immediately.*

trunk voor *box* is goed.

II. Mijnheer Kandeel is tot over éénen met een vriend beneden gebleven.

't Is wat moois, om zoo laat naar bed te komen, Kandeel. Brrr! En dan nog wel zoo koud als ijs [1]). Ik verzeker je, het is [2]) om eene vrouw den dood op 't lijf te jagen. Wat? *Had ik de steenkolen niet achter slot moeten doen?* [3]) Als ik het niet gedaan had, zou de kerel zeker den heelen nacht gebleven zijn. Het is alles goed en wel, Kandeel, dat je 's avonds menschen mee naar huis brengt, maar ik wou, dat je eerst eens bedacht, wat we in huis hebben. Die prachtige ham [4]) had morgen voor ons middageten kunnen dienen, — en nu is

[1]) Verscheidene inzenders hebben niet begrepen, dat Juffrouw Kandeel, die reeds langen tijd warm in bed lag, klaagde dat haar man koud was.

[2]) De Hollander gebruikt hier niet genoeg.

[3]) Juffrouw Kandeel herhaalt hier het gezegde van haar wederhelft: „dan had je de steenkolen maar niet achter slot moeten doen."

[4]) De slager van Juffrouw Kandeel noemt *leg of pork* steeds ham (versche of gerookte) en nooit varkenspoot of bout.

ze op. *Ik* kan van het geld, dat je mij geeft, niet huishouden en ik bedank er ook voor, als jij iederen avond een troep menschen meebrengt, om de kast leeg te eten.

Wie zal jou ooit 's avonds te eten geven, als je er behoefte aan hebt! want daartoe zal het eenmaal komen, of je moet het heel anders aanleggen. Vertel mij maar niets! Ik weet, dat ik gelijk heb. Eerst zul je arm gegeten en dan uitgelachen worden. Ik ken de wereld. Neen, Kandeel! ik denk volstrekt geen kwaad van iedereen; zeg dat nu maar niet. Maar ik kan het niet aanzien, dat een ham op die manier wordt opgegeten zonder mij af te vragen, waar het heen moet, als het zoo voortgaat. En dan moest hij ook nog zuur uit den winkel hebben! Hij was niet eens tevreden met mijn kool [1]) — neen, Kandeel, ik wil niet hebben, dat je gaat slapen. Jij kunt gemakkelijk praten van je te laten gaan slapen, na me eerst zoo lang wakker gehouden te hebben. *Waarom ik wakker gebleven ben?* Hoe kon ik nu slapen, terwijl ik wist, dat die man beneden al je hebben en houden in cognacgrog [2]) zat te verdrinken? Want kostelijke, gezonde jenever [3]) was niet goed genoeg voor hem. Waarlijk, je moet wel rijk wezen, Kandeel. Je hebt zulke erg deftige vrienden. Ik wou wel eens weten, wie jou cognac geeft, als je uitgaat!

„Mijn kool in 't zuur was zoowaar voor hem niet goed genoeg en er is geen tweede, die ze zoo goed maakt als ik — neen, noten [4])

---

[1]) Zuinige huismoeders in Londen maken veelal zelf zuur van roode kool. De kool wordt dan op dezelfde wijze als bij ons gesneden, en met azijn overgoten. Zeer terecht was dus Juffrouw Kandeel gebelgd over de kieskeurigheid van den vriend, die zuur uit den winkel wilde hebben. Dat z u u r k o o l hier misplaatst is, behoeft geen nadere verklaring.

[2]) *Brandewijn, brandy* en *cognac* zijn nagenoeg hetzelfde, doch het eerste is kleurloos, de beide laatste zijn het niet. Bij ons te lande drinkt men geen brandewijn met water, wel cognac met water. Daarom is cognacgrog hier beter.

[3]) Uit den tekst blijkt, dat de burgerklasse in Engeland 's avonds ook jenevergrog drinkt.

[4]) Het recept voor „pickled walnuts" geven wij hier voor onze lezeressen ten beste: Be particular in obtaining them (the walnuts) exactly at the proper season; if they go beyond the middle of July, there is danger of their becoming hard and woody. Steep them a week in brine (pekel). If they are wanted to be soon ready for use, prick them with a pin, or run a larding-pin several times through them; but if they are not wanted in haste, this method had better be left alone. Put them into a kettle of brine, and give them a gentle simmer, then drain (laten uitdruipen) on a sieve, and lay them on fish drainers (vergiet) (or what is equally good, the cover of a wicker hamper), in an airy place until they become black; then

moest hij hebben. En jij ook, gek, die je bent — geloof nu maar niet, dat je me tot zwijgen brengt, Kandeel; een arme vrouw moet zich zeker maar laten dood trappen zonder een woord te spreken — en jij ook, gek, die je bent — wie zou het ooit voor jou doen — om er op aan te dringen, dat de meid noten in het zuur zou halen. En dan nog wel in zoo'n nacht, terwijl er sneeuw ligt.

E.

III. 1. I made him pay through his nose = *Ik liet hem peperduur betalen.*

2. Uit het oog, uit het hart = *Out of sight, out of mind.*

T. J. GROENMAN.

I made him pay through his nose is ons nooit anders dan in de hier opgegeven beteekenis voorgekomen. Ook Webster en de Slang Dictionary geven geen andere. Omtrent den oorsprong van deze uitdrukking vinden wij bij Brewer het volgende: Grimm says that Odin had a poll-tax which was called in Sweden a nose-tax; it was a penny per nose or poll. — "*Deutsche Rechts Alterthümer.*" Beter ware dus: *through t h e nose.* Red.

3. To hide en to conceal.

Eerst wil ik eenige voorbeelden, die ik heb kunnen opsporen, laten voorafgaan, en daarna het verschil in beteekenis trachten aan te geven.

1. Your brother's eagerness for knowledge is not natural, it must have a *hidden* cause. 2. The jewels which lately adorned her person are lying on a slab above that *hidden* treasury. 3. In the eastern countries females commonly wear veils to *hide* their faces. 4. The woman *hid* her face in her hands and moaned. 5. From the multitude his joy and his grief, his affection and resentment, were *hidden* by a phlegmatic serenity, which made him pass for the most cold-blooded of mankind.

---

make a pickle of vinegar, adding to every quart (0.9465 L.), black pepper one ounce, ginger, shalots, salt, and mustard seed, one ounce each. Most pickle vinegar, when the vegetables are used, may be turned to use, walnut pickle in particular; boil it up, allowing to each quart, four or six anchovies chopped small, and a large tablespoonful of shalots, also chopped. Let it stand a few days, till it is quite clear, then pour off and bottle. (*Enquire within upon Everything.*)

1. Why did you *conceal* the matter from me? 2. The Gunpowder-Complot [1]) was not so closely *concealed* but that it came to the King's knowledge. 3. She *concealed* her treasures from human eye and visited them by night. 4. What did that habit *conceal?* 5. Seized with alarm, and half dead with terror, I *concealed* myself under the thick foliage, held in my breath, and secretly observed the movements of my enemy.

To hide is „the German word", hangt samen met ons woord huid, Eng. *hide* en beteekent: bedekken, aan het oog onttrekken; dezelfde beteekenis heeft nagenoeg *to conceal*, „the Latin word." Nu zal men in het algemeen bevinden, dat het Germaansche woord de meer eigenlijke, het Latijnsch de meer figuurlijke beteekenis heeft; dat men bij het eerste meer de alledaagsche, het tweede, de meer deftige toepassing vindt. Toch zag ik bijna op dezelfde bladzijde *the veil hides* en *conceals her face*. Men kan zeggen, dat men al of niet vindt wat is *hidden* en dat men niet opmerkt wat is *concealed*. *To hide* is meer verschuilen, verstoppen, met opzet verbergen, bedekken; *to conceal*: niet laten merken, geheimhouden, verhelen, bewimpelen, verzwijgen.

H. K., H.

Wij willen hier nog de volgende aanhalingen uit Oliver Twist bijvoegen:

Adept as she was, in all the arts of cunning and dissimulation, the girl Nancy could not wholly *conceal* the effect which the knowledge of the step she had taken, wrought upon her mind. She remembered that both the crafty Jew and the brutal Sikes had confided to her schemes, which had been *hidden* from all others (Ch. 44).

Sikes knew too much, and his ruffian taunts had not galled Fagin the less, because the wounds were *hidden* (Ch. 44).

.... but the forest of shipping below bridge, and the thickly scattered spires of churches above, were nearly all *hidden* from the sight (Ch. 46).

(The girl) was closely watched meanwhile by her *hidden* observer (Ch. 46).

.... and as there seemed no better place of *concealment*, and, the tide being out, there was plenty of room, he slipped aside, with his back to the pilaster, and there waited (Ch. 46).

---

[1]) Gewoonlijk: *Gunpowder-Plot.* Red.

.... the flesh of the *concealed* listener crept (Ch. 46).

Those dreadful walls of Newgate, which have *hidden* so much misery. .. never held so dread a spectacle (Ch. 52).

Red.

---

4. Vervanging van *like* door *as* [1].

1. Kan bezwaarlijk veranderd worden.
2. I stood *as* one in prayer does (stands).
3. He acted *as* a fool would do.
4. He fought *as* bravely as a lion (*as* a lion would).
5. And though that man talked *as* a man of sense does, his actions were those of a fool.
6. Penn (*as* well as his son) was the founder of a colony (*as* his son was).
7. My friend had made that plan the subject of long contemplation, just *as* I had done.
8. My master had an animal exactly shaped in every part *as* a human creature is.
9. His eyes appeared *as* the full-moon does: shining into a chamber at two windows.
10. Dressed *as* a nobleman is (does) he visited the ball.

H. K., H.

Brievenbus.

v. D. te Honselersdijk. — Wanneer in Engeland een *recruiting sergeant* een soldaat werft, dan geeft hij hem een *shilling*, die hem aan „Her Majesty's Army" verbindt en daarom *The Queen's Shilling* wordt genoemd. Heeft men dezen godspenning eenmaal aangenomen, dan is men niet meer vrij.

H. J. Prins te Amsterdam. — *Chaunt* is een goed Engelsch woord,

[1] Een der inzenders schrijft naar aanleiding dezer vraag: „niet begrepen. I think this question is a rather dark one." Wij hopen, dat door deze oplossing een licht voor hem zal opgaan. Red.

dat echter in de spreektaal niet gebruikt wordt. Het beteekent: zang, lied, melodie.

Idem. — *Church steeple* is eene zeer gebruikelijke samenstelling, hoewel het eerste deel overtollig is.

Zeker bestaat er verband tusschen *steeple* en *steeple-chase.* Volgens WEBSTER is het: „a race between a number of horsemen, to see which can first reach some distant object (as a church steeple) in a straight course, or one marked out within narrow limits.

BREWER zegt: „a horse-race across fields, hedges, ditches, and obstacles of every sort that happen to lie in the way. The term arose from a party of fox-hunters on their return from an unsuccessful chase, who agreed to race to the village church, the steeple of which was in sight; he who first touched the church with his whip was to be the winner. The entire distance was two miles.

Idem. — *Baize-door* = tochtdeur, groene deur.

Idem. — *The Critical Pronouncing Dictionary* van JOHN WALKER (1844) is niet in mijn bezit. Ik kan dus ook niet oordeelen, of eene latere uitgave vele wijzigingen aangeeft. Het is echter niet aan te raden, om, vooral op het gebied van uitspraak, zulk een veteraan tot leidsman te gebruiken.

H. Nieukerke te 's-Gravenhage. — In woorden als *useful, beautiful,* enz. heeft *ful* de kracht van een achtervoegsel gekregen. In *choke full* (dat gewoonlijk ook in twee woorden wordt geschreven) is *full* het hoofddeel en *choke* slechts eene versterking.

Uw vermoeden was gegrond, dat wij niet alle vragen, die door inteekenaren tot ons gericht worden, per briefkaart of brief kunnen beantwoorden, doch de rubriek BRIEVENBUS wordt in hunne bijzondere vriendschap aanbevolen.

H. K. te Huybergen. — Aan uw verlangen zal in een der volgende nummers worden voldaan.

A. N. Schouten te Brakel. — Een zeer geschikt boekje voor Engelsche dictées is: Henry's Senior Dictation Lessons, J. Boulton & Co., London, price 1 s. 6 d.

CORRESPONDENTIE.

I. Mej. H. W. Breijer, Arnhem. — Hypodidascala. — H. K., H. — Fred. H. Olland, Baarn. — Marie A. — H. E. van Eck, Amsterdam.

II. Hoewel de vertaling van de na te noemen inzenders voldoende werd gekeurd, was er geen onder, die genoegzaam zonder wijzigingen kon geplaatst worden. De groote fout ligt daarin, dat men niet genoeg getracht heeft, de spreektaal weer te geven.

B. H. Hansen, Stompwijk. — H. W. Breijer, Arnhem. — J. M., Sliedrecht. — Hypodidascala. — P. B. G., D. — N. F. Perk, Alkmaar. — H. de Riemer, Laeken. — Mej. G. W. Muijderman Zwolle. — Fred. H. Olland, Baarn. — H. K., H. — M. T. en E. v. d. E. — E. van Moorsel, Helder.

III. H. K., H., 2, 3, 4. — H. J. Prins, Amsterdam, 1, 2. — Mej. E. van Moorsel, Helder, 2. — T. J. Groenman, 1, 2. — J. M., Sliedrecht, 1, 2, 4. — B. H. Hansen, Stompwijk, 2. — T. Molendijk, Rotterdam, 1, 2. — Mej. G. W. Muijderman, Zwolle, 1, 2. — Fred. H. Olland, 1, 2, 3. — N. F. Perk, Alkmaar, 1, 2.

Aan de inzenders van antwoorden en vragen!

Nogmaals brengen wij in herinnering:

1. *dat bij antwoorden en vragen om inlichtingen het papier slechts aan één kant d u i d e l ij k moet beschreven worden;*
2. *dat op één stukje papier niet meer dan één antwoord mag staan;*
3. *dat op ieder vel papier de naam van den inzender moet voorkomen;*
4. *dat bij het verzoek om verklaring van moeilijke woorden en uitdrukkingen nauwkeurig vermeld moet worden: de titel van het boek, de uitgave, het hoofdstuk, de bladzijde en de regel.*
5. *Inzendingen, die aan deze voorwaarden niet beantwoorden, zullen voortaan ter zijde gelegd worden.*

Wij zien ons tot dezen maatregel genoodzaakt, omdat wij telkens eenige uren zoek moeten brengen met het sorteeren van het ingekomen werk, het schrijven van brieven om nadere inlichtingen omtrent de ingekomen vragen en het copieëren van ingezonden antwoorden, die voor den drukker bestemd zijn.

Opgaven voor het 1ste Nummer (3de Jrg.)

Antwoorden worden ingewacht vóór of op 1 *November* 1886.

I. Vertaal in het Engelsch de volgende zinnen [1]):

1. Wacht gij al lang op ons, Mijnheer Smith? Wij konden niet eerder komen, want daar ons jongste kind niet slapen wou, had mijne vrouw eerst om acht uur gedaan met kleeden.
2. Het spijt mij u te moeten zeggen, dat het paard aan het linkeroog blind is.
3. Onder luid geschreeuw kwamen de kinderen binnenstormen (to rush in) en zeiden ons, dat zij soldaten den weg naar het dorp hadden zien optrekken.
4. Niet zoodra hoorde zij wat er gaande was, of zij snelde midden door de soldaten naar de vechtenden, onder welke zij haar zoon meende te zien.
5. Het is een slechte tijd voor die armen, want de velden staan reeds vier maanden onder water, en veldarbeid is het eenige wat zij verstaan.
6. Slechte piano's zijn dikwijls ontstemd (out of tune) en grillige menschen vaak slecht gehumeurd.
7. Al is hij nog zoo rijk, hij kan zijn geweten niet omkoopen.
8. Daar ik grooten lust had naar de komedie te gaan, waar men Hamlet zou opvoeren, vroeg ik den oudsten zoon van mijn huisbaas mede te gaan; maar deze weigerde, daar zijne zaken niet toelieten, dat hij dien avond van huis ging.

---

[1]) Door de welwillendheid der examen-commissie zijn wij ook dit jaar weder in staat gesteld, den lezers de schriftelijke opgaven voor het Lag. Ond. ter uitwerking an te bieden.

9. Mocht hij deze betrekking krijgen, dan zal hij geene moeite ontzien om zijn patroon te bevredigen, hetgeen hem zal gelukken, want hij is een man van buitengewoon veel ijver.

10. Waarom wordt gij zoo bleek bij het hooren van de tijding? Ik verwachtte niet, dat gij zooveel belang in hem zoudt stellen.

11. De zwaluwen verlaten ons in den herfst en trekken naar warmer streken. In de lente komen ze weer terug, en bouwen hunne nesten onder de daken der huizen.

12. Hebt gij hem laten weten, dat de opstijging van de luchtballon heden avond zal plaats hebben? Hij heeft mij dringend verzocht hem toch vooral eene boodschap te zenden, zoodra wij er iets van hoorden.

13. Gisteren heb ik het huis op den hoek van de straat zien afbreken (to pull down).

14. Somtijds placht hij zijne pijp uit den mond te nemen en goedkeurend met het hoofd te knikken.

15. Ik geloof wel, dat gij liever nog een uurtje zoudt blijven, maar gij weet, dat uwe moeder thuis op u zit te wachten, en daarom zoudt gij beter doen op uw gewonen tijd heen te gaan.

II. Vertaal in het Nederlandsch uit „The Illustrated London News", op verzoek van den heer C. L. KNIPHORST te Assen:

A curious posthumous controversy has sprung up in the United States respecting General Grant's military abilities. General J. B. Fry, it seems, has recently given publicity to a statement made to him by General Sherman; who remarked thad "had C. F. Smith lived Grant would have disappeared from history." It is, of course, well known that between General Halleck, who was his superior officer, and General Grant there was but little cordiality; and that after the Federal repulse at Fort Donelson the former would gladly have had his rival superseded. In this case, General C. F. Smith would, in all probability, have succeeded to the command of the Army of Tennessee. General Sherman, however, seems to have urged Grant not to retreat after Donelson, and to retire to Galena, as he had been on the point of doing after Shiloh; and from this point, supported by Sherman, he commenced that policy of "pegging away" which was finally crowned with complete success.

III. Vertaal in het Nederlandsch uit „The Rise of the Dutch Republic" van JOHN LOTHROP MOTLEY (het begin van het *Preface)*, opgegeven bij de acte-examens L. O. in Augustus 1886.

The rise of the Dutch Republic must ever be regarded as one of the leading events of modern times. Without the birth of this great commonwealth, the various historical phenomena of the sixteenth and following centuries must have either not existed, or have presented themselves under essential modifications. Itself an organized protest against ecclesiastical tyranny and universal empire, the Republic guarded with sagacity, at many critical periods in the world's history, that balance of power which, among civilized states, ought always to be identical with the scales of divine justice. The splendid empire of Charles the Fifth was erected upon the grave of liberty. It is a consolation to watch afterwards the gradual but triumphant resurrection of its spirit. From the hand-breadth of territory called the province of Holland rises a power which wages eighty years' warfare with the most potent empire upon earth, and which, during the progress of the struggle, becoming itself a mighty state, and binding about its own slender form a zone of the richest possessions of earth, from pole to tropic, finally dictates its decrees to the empire of Charles.

So much is each individual state but a member of one great international commonwealth, and so close is the relationship between the whole human family, that it is impossible for a nation, even while struggling for itself, not to acquire something for all mankind. The maintenance of the right by the little provinces of Holland and Zeland in the sixteenth, by Holland and England united in the seventeenth, and by the United States of America in the eighteenth centuries, forms but a single chapter in the great volume of human fate; for the so-called revolutions of Holland, England, and America, are all links of one chain.

To the Dutch Republic, even more than to Florence at an earlier day, is the world indebted for practical instruction in that great science of political equilibrium which must always become more and more important as the various states of the civilized world are pressed more closely together, and as the struggle for preeminence becomes more feverish. Courage and skill in political and military combinations enabled William the Silent to overcome the most powerful and unscrupulous monarch of his age.

IV. 1. Een kort opstel over Oliver Twist.

2. Vertaal in het Engelsch:

a. Ik kwam haar op straat tegen, maar zij wilde mij niet kennen.

b. Hij schreef op het adres van zijn koffer: zal worden afgehaald.

Wij meenen den lezers een dienst te doen door hier nog eenige zinnen af te drukken, gekozen uit de opgaven van de acte-examens, L. O. De vertaling hiervan wordt *niet* ingewacht; wij wenschen slechts iets te geven voor eigen oefening.

Nadat er voor de verdediging van zijn rijk gezorgd was, wijdde koning Alfred er zich aan om het met wijsheid te besturen.

Wie kende in het dorp den ouden Laurens niet? Zijn langzame tred, zijn zware baard, maar vooral zijn zuur gezicht waren spreekwoordelijk geworden.

Wij willen niet hebben, dat de zaak nog langer uitgesteld wordt. Hij zal dadelijk aan het werk gaan om ze in orde te brengen.

Het boek heeft hier op tafel gelegen. Een van u moet het weggenomen hebben. Wie heeft het gedaan?

De menigte op straat was vrij oproerig: ik ben dus thuis gebleven, want ik was bang dat mij een ongeluk zou kunnen overkomen.

Eerst gisteren hoorde ik, dat hij ernstig ziek is. Het schijnt dat hij hoe langer hoe erger wordt, en dat zijn leven in gevaar is.

Men twijfelt er niet aan, dat deze uitvinding voor groote verbetering vatbaar is.

Het was bekend van dien man, dat hij een zeer zonderling leven geleid had.

Wanneer gij naar de onderteekening van dezen brief ziet, twijfel ik er niet aan, of gij zult over den inhoud verbaasd staan.

Men beweert dat hij een luiaard is, maar ik kan u verzekeren dat hij wèl werkt en altijd zijn best doet.

Wie van U heeft nooit gehoord van een held, wiens verdiensten met ondankbaarheid beloond zijn geworden?

De tong is als een renpaard, dat des te harder loopt, hoe minder gewicht het draagt.

Als een hoogmoedige mij op een afstand doet blijven, is het een troost dat hij tevens op een afstand blijft.

Over zijn gedrag en zijne manieren moest gij liever niet oordeelen. Men moet den leerling elk woord van zijne les laten verklaren.

Hoe meer iemand van zich zelven spreekt, hoe minder gaarne hij van een ander hoort spreken.

Ik kon niet nalaten mij te verwonderen over de bekwaamheid, welke de blinde aan den dag legde.

Het is niet waarschijnlijk, dat hij in zijne plannen zal slagen; hij is een te ongeduldig man en spant nooit al zijne krachten in.

Engelsche Idiomen.

Bij het lezen van Engelsche boeken zal het dikwijls voorkomen, dat men woorden ontmoet, die ook, gewijzigd of ongewijzigd, 't zij als zuiver Nederlandsche woorden, 't zij als bastaardwoorden, in onze taal bekend zijn. Men is natuurlijk geneigd er dezelfde beteekenis aan te hechten, die zij in de moedertaal bezitten, wanneer men door die vertaling een goed verstaanbaren zin krijgt. Bij sommige ook misleidt het Fransch den lezer. — Dat men zich in vele gevallen deerlijk kan vergissen, moge uit de volgende voorbeelden blijken.

Engelsch:	*Nederlandsch:*
Ambition = eerzucht.	**Ambitie** = zeal.
Blinds = ophaal (rol)gordijnen [1]. *Venetian blinds*, *venetians* = zonneschermen, stores. *wire blinds* = horren.	**Blinden** = shutters.
Bonnet = dameshoed.	**Muts** = cap.
Boor = lomperd, ook: Transvaler of Kaapsche boer.	**Boer** = farmer, peasant.
Brutal = beestachtig, wreed, onmenschelijk.	**Brutaal** = impertinent, impudent, saucy, rude.
Cavalier = aanhanger van Karel I.	**Cavalier** *(danser)* = partner.
Chambers = gemeubileerde kamers (voornamelijk bovenkamers).	**Kamer** = room.
Chandelier [2] = gaskroon.	**Kandelaar** = candle-stick.
Chapel noemt men eene kerk van Dissenters (alle sekten, die niet tot de staatskerk behooren en daaruit zijn ontstaan).	**Anglikaansche kerk** = church.

[1] De Engelschman kent geen ophaalgordijnen met ringetjes.

[2] Ook zegt men: *gasalier*.

Comedy = blijspel.	**Komedie** (gebouw) = theatre.
Concurrence = instemming, samenwerking.	**Concurrentie** = competition.
Consequent = (daaruit) voorvloeiend, (daarop) volgend.	**Konsekwent** = consistent.
Blackberries = braambessen.	**Zwarte bessen** = black currants.
Curious = merkwaardig, weetgierig, nieuwsgierig (in gunstigen zin).	Fransch **Curieux** (nieuwsgierig in ongunstigen zin) = inquisitive.
Damp = vochtig.	**Damp** = vapour, haze.
To Deaden = dooden in figuurlijken zin (van ijver, lust).	**Dooden** = to kill.
Dome = koepel (van een gebouw).	**Dom** = cathedral.
Dyke = sloot, watergang [1]).	**Dijk** = embankment, earthen wall, bank.
Fashion = mode.	**Fatsoen** = respectability; zijn fatsoen houden = to keep up appearances; (vorm) = fit, shape.
Florin = stuk van twee shillings.	Fr. **Florin** (gulden) = guilder, (Dutch) florin.
Family = huisgezin.	**Familie** in: hij is familie van ons = relation.
Hood = monnikskap.	**Hoed** = hat.
Humour = humor of stemming. b.v. *ill-humoured* = slecht gemutst. vergel. *Every Man in his Humour* (Tooneelstuk van Ben Jonson, eentijdgenoot van Shakespeare), waarin *humour* = whim, oddity.	**Humeur** = temper. *ill-tempered* = knorrig van aard.
Landlord = Kostbaas, waard, huisheer.	**Landheer** = country squire.
Lard = reuzel.	Fr. **Lard** (spek) = bacon.
Liquors = dranken.	**Likeuren** = liqueurs.
Magazine = tijdschrift, ook: magazijn.	**Magazijn** = show-room, stores, warehouse.
Manufacturer = fabrikant.	**Manufacturier** = linendraper.
Minister = gezant, predikant en ook: minister, b.v.: the Prime	**Minister** (van Binnenl. Zaken) = Secretary of State for the Home

[1]) Somtijds heeft *dyke* de beteekenis van ons *dijk*, doch dit is in navolging van onze taal.

Minister, Her Majesty's Ministers.	Affairs, Home Secretary; (van Buitenl. Zaken) = Foreign Secretary, enz.
Penny = stuiver.	**Penning** = medal.
Receiver = heler.	**Ontvanger** = tax-gatherer.
Saloon = 1e kajuit op eene stoomboot.	**Salon** = drawing-room, salon.
Shell-fish = kreeften, oesters, krabben, in 't algemeen: schaalvisch.	**Schelvisch** = haddock.
Society = maatschappij.	**Sociëteit** = club.
Sinews = spieren.	**Zenuwen** = nerves.
To Slaughter = slachting aanrichten (van menschen): over de kling jagen.	**Slachten** (van dieren) = to kill, to slaughter.
to Spare = missen.	**Sparen** = to save; sparen (ontzien) = to spare.
Stool = schemel, bankje.	**Stoel** = chair.
to Stop = ophouden.	**Stoppen** (van eene pijp) = to fill; (van een gat) = to fill up; (kousen stoppen) = to darn stockings.
to Tax = belasten (van eigendommen, inkomsten enz.); *to tax with (ingratitude)* = beschuldigen van.	**Taxeeren** = to value.
Waggon = vrachtwagen.	**Wagon** = carriage.
Warning in: *to give w.* = den dienst opzeggen; ook = waarschuwen.	**Waarschuwing** (aan het publiek) = caution.

Voorts vertale men *to overcome* niet door: *overkomen (to come over* or *across*) maar door *te boven komen;* to *upset* niet door *opzetten (to set up)*, maar door *omgooien*; *all but* niet door *alles behalve* (*anything but*), maar door *bijna.*

Over het algemeen geve men zich rekenschap van het verschil in beteekenis tusschen een werkwoord met een voorzetsel samengesteld en door hetzelfde voorzetsel gevolgd.

Vlissingen. J. J. L. Bourdrez.

I. Miss Santa Claus [1]).

(*Conclusion*).

The servant was called to fetch some clothes, especially John's overcoat and the girls' mantles. The children were to get their schoolbooks, slates, pencil-cases and rulers themselves: for, their Father said, it would not be right if they neglected their studies. When all things necessary for the journey had been laid together, the mother packed them into the large leathern box. It got quite filled.

Voor *to fetch* kan men nooit zeggen *to take* (= nemen, brengen).

particularly voor *especially* is goed; zoo ook *above all.*

overcoat wordt ook wel *topcoat* en *greatcoat* genoemd. *Surtout* is ook een Engelsch woord; Webster verklaart het aldus: „a man's coat worn over his other garments; an overcoat, especially when long and fitting closely."

cloak is meer een groote mantel, die het geheele kostuum bedekt; *jacket* is tegenwoordig in de mode en dus zeer goed; het is een kort sluitmanteltje.

were to is hier te verkiezen, omdat er de beteekenis in ligt van: het werd hun gezegd door een derde (hun vader).

to go for their schoolbooks is ook zeer goed.

ought not zou hier spraakkunstig zuiver zijn, maar het begrip van mochten (het ging niet aan) moet hier uitgedrukt worden. *It was not permitted (allowed)* zouden hier bezwaarlijk kunnen dienen, want dan zou men de mogelijkheid veronderstellen, dat een vader tot zijn kind zou kunnen zeggen: gij hebt verlof, uwe studiën te verwaarloozen, of wel, dat de vader zulks oogluikend toeliet. Let vooral op, dat er staat verwaarloozen, en niet laten rusten of staken. *It would not do for them to neglect* zou goed zijn, maar niet zoo welluidend.

learning voor *their studies* is weinig gebruikelijk. Men kan natuurlijk wel zeggen: he *learns* his lessons, he *learns* French.

---

[1]) De vertaling is van Mej. H. W. Breyer te Arnhem. Enkele wijzigingen waren noodzakelijk.

things mag ook uitgelaten worden, maar dan moet *them* in *it* veranderd worden.

voor *necessary* kan men ook *wanted, required* en *requisite* zetten.

had been laid (put) kan door *were laid* vervangen worden, wanneer men een toestand wil aanduiden.

all, etc. being put together is ook zeer goed.

packed them up in is ook zeer goed.

full voor *filled* is goed; ook mag er nog *(up) to the top* achter gevoegd worden.

"And now you had better run upstairs and put on your Sunday-clothes: you must look tidy," said the Mother. It did not take them long to change their dresses and presently all three were back again in the sitting-room, ready to take leave.

Come along is alleen goed, wanneer men aanneemt, dat de moeder mee naar boven gaat. *Now, be quick, run upstairs* is goed, maar niet bijzonder vriendelijk in den mond eener moeder.

quickly (snel, vlug) doelt op de snelheid, waarmede eene handeling geschiedt; *soon* drukt steeds een tijd uit. *Run upstairs soon* zou beteekenen: laat niet te veel tijd voorbijgaan, vóór gij naar boven loopt, blijf niet te lang beneden.

get your Sunday clothes dressed = maakt, dat je Zondagsche kleeren aangekleed worden.

Sunday dresses, best suits (of clothes), best dresses (clothes) zijn ook goed.

you ought to look neatly = gij behoort op eene zindelijke wijze te kijken. *You must look well* = gij moet er gezond uitzien.

The changing of clothes was soon done zou een Engelschman niet zeggen.

were again standing is goed.

parlour is niet *huiskamer*.

to say (bid) good bye is natuurlijk goed.

"Tell me, children," asked the Father, "are you still of the same mind?" May said at once: "Certainly I am." But Jacqueline had smelt in the hall that there were apple-dumplings baking, which she was so fond of. "I would rather stay, after all; may I?" she asked. "Certainly," said the Father, "you must please yourself."

Then I will stay at home, too," said John, who had been told by acqueline, what a treat they were going to have that evening.

do you keep to (persist in) your intentions, do you stick to your plans, do you abide by your plans do you still intend going zijn alle goed, maar de in den tekst gebruikte uitdrukking is de beste.

In het Nederlandsch noemt men bij voorkeur de dochter des huizes Marie en de meid Mietje; in Engeland is het juist omgekeerd; de meid heet *Mary*, de dochter des huizes: *May, Moll, Molly, Poll, Polly*. In het vervolg van het stukje wordt over de meid Mietje gesproken; van daar, dat ik de dochter *May* noem.

corridor heeft dezelfde beteekenis als bij ons; *passage* is een smalle gang, en zou hier dus ook goed zijn; *gait* is de gang van een mensch.

that they were busy baking apple-dumplings is ook goed. Volgens mijn Engelsch kookboek worden *dumplings* alleen gekookt, maar uit Engeland wordt mij bericht, dat zij ook gebakken worden. *Apple-john* is eene appelsoort, die, naar men zegt, eerst goed wordt, na geheel verschrompeld te zijn.

which she liked so very much is natuurlijk ook goed.

had rather stay is ook goed.

To remain kan van personen en zaken gebruikt worden, *to stay* alleen van personen. Van personen sprekende is het verschil als volgt: we *remain* in a place or a condition, we *stay* in a place. Deze woorden kunnen dus alleen tot moeilijkheden aanleiding geven, wanneer er sprake is van het blijven van personen op eene plaats. *To remain* drukt een blijven uit, dat dikwijls niet met onzen wil strookt, zelfs gedwongen kan zijn; *to stay* is geheel en al een vrijwillig blijven. Soldiers must *remain* where they are stationed. Friends *stay* at each others' houses as visitors.

you may do as you like best is goed, *you must follow your own mind* zegt men niet; *you may do your own like* is onzin, want *like* kan nooit zelfstandig naamw. zijn.

what dainties they were going to have is goed; zoo ook *what they were going to feast upon.*

to junket is een partijtje hebben, gewoonlijk in stilte, in het geheim.

"So May is going *alone*," asked the Father. "Yes," said she "Al

right," said the Mother. "Is there nothing you have forgotten? Nothing? I shall put your hat on then, shall I? that's it; let me fasten your mantle, and now you are ready to say good-bye. The servant will just take you to Mr. Santa Claus."

Mary came in and May went up to her Mother, gave her a hearty kiss and said: "Good-bye, Mother dear." — "No," said the latter, "I am no longer your mother, for you are now Miss Santa Claus. You don't want to be our child any more, do you?"

That's well en *that's right* voor *all right* zijn goed.

Hoewel ik mij niet tot taak stel, fouten als *Have you anything forgotten?* te verbeteren, wil ik er eene enkele maal op wijzen, omdat deze fout zoo dikwijls gemaakt wordt. Al denkt men bij *anything*, *anybody*, *nothing*, *nobody* enz. niet meer aan een zelfstandig naamwoord *thing* en *body*, toch blijven die woorden voorwerp van den zin en moeten als zoodanig steeds achter het werkwoord staan.

let me put up your bonnet = laat mij uw hoed wegbergen, in den zak steken.

voor *hat* en *bonnet* zie blz. 80.

button your mantle is goed, als er knoopen aan zijn. Wil men „de mantel dicht" opvatten in den zin van „doe nu je mantel dicht," dan moet het zijn: *fasten your mantle*.

Eigenlijk staat er: *and now you had better take leave.*

Voor *firm* zie blz. 124.

Mammy is ook goed.

You won't stay our child zou beteekenen: gij zult ons kind er niet van terughouden.

You would not remain our child, would you? is wat stijf.

Then all at once our little girl burst into tears. "Your child no more? If I cannot be your child any more, I won't go to Mr. Santa Claus," cried the little girl.

"Well, as you like," said the Mother, "You must please yourself. Take off your hat and mantle then and we will unpack the box again.

Thus the three children all staid at home and feasted on the apple-dumplings in the evening.

Zet men *at once* na *burst*, dan beteekent het dadelijk.

burst out crying is goed.

You may have your own way = gij moogt uw zin hebben.
undo the box = den koffer losmaken.
So aan het begin van een zin beteekent d u s.
they relished is niet bepaald foutief, maar het beteekent meer: zij v o n d e n l e k k e r, a t e n m e t s m a a k. *They had a treat of the apple-dumplings* is goed.

II. Ditmaal heeft de heer H. Baay te Amsterdam de beste vertaling geleverd, en wij willen die, met enkele wijzigingen, hier gaarne een plaatsje inruimen. Over het geheel genomen werd anders dit gedeelte van de opgaven zeer slecht uitgewerkt, er werden zulke grappige fouten gemaakt, dat zij, wij moeten het tot onze schande bekennen, menigmaal onze lachlust hebben opgewekt. Wij kunnen ons zeer goed voorstellen, dat iemand iets niet begrijpt en het dan onvertaald laat, maar dat hij bepaald onzin schrijft, dingen zonder slot of zin, dat, men vergeve het ons, gaat het verstand te boven. Wij hopen, dat niemand aan onze woorden aanstoot moge nemen, want het is in het waarachtig belang van de inzenders, dat wij zoo ronduit ons gevoelen te kennen geven. Wij zullen hen bovendien in de gelegenheid stellen zelf te oordeelen, door alleen de ergste fouten te laten afdrukken. De cijfers, die hiernaar verwijzen, zullen gemakshalve ook dienst doen voor de noten aan den voet van de bladzijde. Niet een enkele, maar verscheidene inzenders leveren de stof voor onze opmerkingen.

Mijnheer Kandeel is tot over éénen met een vriend beneden gebleven.

(Slot).

Ja, je bent al heel teergevoelig, Kandeel [1]), dat moet ik zeggen; maar de menschen kennen je niet, zooals ik je ken — teergevoelig, 't is me wat mooi! om die arme meid er op uit te sturen, terwijl [2]) ik toch tegen jou gezegd had en tegen je vriend ook — dat onmensch

[2]) *when* beteekent hier volstrekt niet t o e n.

kun je ook van me cadeau krijgen [3]) — dat de arme stumper kou had gevat en, wie weet [4]), ook wintervoeten [5]) had. Maar ik weet wel, waar dat op uitloopt; zij raakt van de been [6]) en wij krijgen een mooie doktersrekening. En jij zult 'm [7]) betalen, reken daar maar op — want *ik* bedank er voor.

Wou je, dat je dood was? O ja, dat is wel erg gemakkelijk. Als *ik* dat nu nog eens wou! [8]) Vloek toch niet zoo vreeselijk! [9]) Hoe durf je het te doen [10])! Verbeeld je eens, dat het bed opening en jou inslikte! En lig niet zoo heen en weer te draaien [11]). *Dat* helpt toch niets. *Daar* krijg je de ham niet mee terug, en den cognac, dien jelui samen door het keelgat gejaagd hebt [12]). O, ik begrijp het al [13]). Ik weet het zeker. Ik dacht er pas om, toen ik al in bed was, — en als het niet zoo koud was geweest, dan had je me weer beneden [14]) gezien, dat verzeker ik je — ik dacht er om (en ik heb er twee prettige uurtjes door gehad!), dat ik den sleutel in de kast [15]) had laten zitten — en ik weet het zeker — ik kon het aan je zien, toen je de kamer binnenkwaamt — ik weet, dat je ook aan de andere flesch bent geweest [16]). Maar, er is één troost: je hadt me gezegd, dat ik voor je anderen vriend, die er verleden Woensdag geweest is, den besten cognac moest laten halen — den allerbesten. Ha! ha! Het was de allergoedkoopste [17]), die te krijgen was — en ik hoop, dat je morgen allebei duchtig ziek zult zijn [18]).

[3]) *brute* van personen gebezigd beteekent w r e e d a a r d. Iemand, die zijne vrouw ranselt, dieren martelt, enz. is een *brute*. De vriend van Kandeel wordt met dien naam bestempeld, omdat hij lijdelijk had toegezien, dat de meid in de koude werd uitgezonden. *Pretty* heeft hier dezelfde beteekenis als ons l i e f, m o o i in: dat is ook een l i e v e jongen! een m o o i perceel!

[4]) *I dare say* (dikwijls ook aan elkander geschreven) beteekent niets meer dan: m o g e l i j k w e l, w i e w e e t, i k t w i j f e l n i e t, i k d e n k w e l. I k d u r f b e w e r e n is *I mean to say*.

[5]) Er staat *chilblains on the toes*, omdat men ook heeft: *chilblains on the hands*.

[6]) Z ij z a l b e d l e g e r i g w o r d e n is wat te deftig voor de toornige juffrouw Kandeel.

[7]) De taalfouten komen voor rekening van juffrouw Kandeel.

[8]) *I k* m o c h t e r w e z e n l i j k w e l n a a r v e r l a n g e n is ook zeer goed.

[10]) Eigenlijk staat er: h e b j e d a n g e e n v r e e s, d a t h e t b e d z a l, enz., maar dit zou te deftig zijn. Men lette er op, dat: b e n j e n i e t b a n g hier in het geheel niet deugt.

[13]) Juffrouw Kandeel wil het laten voorkomen, alsof haar man zoo ligt te draaien, omdat hij te veel gedronken heeft.

[17]) Nu wij *brandy* door c o g n a c vertaald hebben, kunnen wij bezwaarlijk spreken van B r i t s c h e of E n g e l s c h e.

[18]) In de volkstaal bezigt men dikwijls twee bijvoeglijke naamwoorden door *and* verbonden in plaats van bijwoord en bijv. naamw., dus *nice and ill* in plaats van *nicely ill*.

Alleen het been van de ham is overgebleven [19]); maar je krijgt morgen middag niets anders, dat verzeker ik je. Het is wel heel erg, dat de kinderen het zonder zullen moeten stellen [20]), — maar als zij zoo'n vader hebben, moeten de arme bloedjes er maar onder lijden.

Bijna een heele ham en een halve kan [21]) cognac! Een halve kan cognac en een ham!

Amsterdam. H. Baaij.

1. *Ja, gij zijt een man van smaak, Mr. Candle.* — Waarom heeft de goede man smaak? Omdat hij een meisje, dat kou heeft gevat en wintervoeten heeft, in de sneeuw de deur uitstuurt.

3. *toen ik je vertelde wat een aardig ding zij is.*

4. *ik durf beweren.* — Hoe durft Juffrouw Kandeel zoo iets vreeselijks beweren, zonder daarvoor de bewijzen te hebben!

en, met verlof, wintervoeten had. — Kandeel scheen toch niet zoo onder de pantoffel te staan, of hij had toch zijne vrouw goede manieren geleerd.

6. *Zij zal op bed gelegd worden.* — Zeker om eene operatie te ondergaan.

9. *Zweer maar niet in dien neteligen toestand.*

11. *en slinger niet zoo heen en weer.* — Dit, in verband gebracht met het voorgaande, doet ons denken aan iemand, die aan de galg hangt, en zweert dat hij nooit weer kwaad zal doen, als hij wordt vrij gelaten.

11. *En zwaai toch zoo niet rond.* — Dit zou ons doen denken, dat hij van het hangen een grapje maakte.

12. *Dat kon het stuk ham wel eens weer terug brengen.* — Smakelijk eten!

12. *Dat zou den varkenspoot en den brandewijn, die gij beiden neergezwolgen hebt, uit uwe kelen terugbrengen.* — Dito.

14. *aan den trap.*

15. *schenktafel.*

15. *ik herinner mij, dat ik ruim twee uur geleden, de sleutel in de kast liet steken.*

16. *ik weet, dat ge bij de andere flesch gezeten hebt.*

18. *en lekkere en ik hoop, dat gij beiden morgen ziek zijt.*

18. *ik hoop, dat je paartje morgen eens heel kieskeurig en ontstemd zal zijn.* — P a a r d j e zou hier nog beter gepast hebben.

18. *ik hoop, dat die makker van u morgen knapjes ziek zal wezen.*

[21]) Een halve liter is ongeveer $1^1/_{17}$ *pint*.

19. *Daar is nog maar het levend geraamte van de varkensbout.*
19. *dat de arme kinderen zonder eten zullen uitgaan.*

III. Het overzetten eener advertentie in eene andere taal dient zoo te geschieden, dat de vorm zooveel mogelijk overeenstemt met dien, waarin men de advertenties in die taal aantreft. Het werk van vele inzenders werd onvoldoende gekeurd, omdat aan dit vereischte niet werd voldaan. Wij gaven eerst een paar Engelsche advertenties in het Nederlandsch te vertalen, om later eens het omgekeerde te doen.

1*a*. **Deelgenoot met *f* 6000 kapitaal.**

Iemand met practische ervaring, over **een kapitaal van *f* 6000** kunnende beschikken, wenscht zich te zien opgenomen in eene gevestigde, winstgevende zaak, desverlangd als **medewerkend vennoot.**

Brieven franco, met opgave van den aard der zaak, onder het motto *Deelgenoot*, Bureau Daily Telegraph, Fleetstreet, Londen, E. C., vakje N°. 1560, Afdeeling Posterijen.

Londen en omstreken is verdeeld in acht postdistricten:

Eastern Central.....	E. C.	South Eastern.....	S. E.
Eastern.....	E.	South Western.....	S.W.
Northern..	N.	Western.....	W.
North Western.....	N.W.	Western Central....	W.C.

Het bezorgen der brieven wordt door bijvoeging dezer letters veel gemakkelijker gemaakt.

1*b*. **Gemeubileerde Kamers te huur.**

In de nabijheid van station en tram worden tegen matigen prijs te huur aangeboden eene **beneden zit- en slaapkamer,** met gebruik van badkamer. Te bevragen bij Jones & C°., 20, Cromwell Road, Londen, S. W.

Men zou zich werkelijk kunnen voorstellen, dat advertenties als de bovenstaande in eene Hollandsche courant voorkwamen; daarom hebben wij er *Londen* bijgevoegd. De adressen zijn voor ons land uit den aard der zaak veel eenvoudiger dan voor eene stad als Londen.

III. 2. No thoroughfare. — Wet paint. — Stick no bills (Billstickers beware!)

In *thoroughfare* is de oorspronkelijke beteekenis van d o o r (through) nog bewaard gebleven. — Voor *wet paint* zou men in Amsterdam vinden: G e s c h i l d e r d. E.

Correspondentie.

Voldoende antwoorden werden ontvangen van:

I. Mej. H. W. Breyer, Arnhem. — M. K., in Hamb. — J. F. Hintzen Jr., Hilversum. — Hypodidascala.

II. H. Baaij, Amsterdam. — J. S., Groningen. — H. E. van Eck, Amsterdam. — L. Looijen, Wageningen. — Mej. H. de Riemer, Laeken. — Hypodidascala. — Mej. H. W. Breijer, Arnhem. — J. F. Hintzen Jr., Hilversum. — Mej. E. v. M., te H. — B. H. Hansen, Stompwijk. — A. L.

III. H. E. van Eck, Amsterdam 1b. — A. L., Sliedrecht 1a. — J. S., Groningen 1a, b. — H. Baaij, Amsterdam 1a. — L. Looijen, Wageningen 1a.

De heer P. te Amsterdam maakt ons opmerkzaam, dat met *chapel of ease* (zie blz. 110) in dit geval iets anders bedoeld wordt en wel: eene h u l p k e r k. Wanneer n.l. de eigenlijke kerk te klein, of het district voor één kerk te groot is, dan richt men op verschillende punten *chapels of ease* op. Verder vestigt hij onze aandacht op het volgende, voorkomende in Latham's Abridged Dictionary. „A chapel is of two sorts, either adjoining to a church, or else separate from the mother church, where the parish is wide, and is commonly called a *chapel of ease*, because it is built for the ease of one or more parishioners, that dwell too far from the church, and is served by some inferior curate."

Brievenbus.

M. te Malang. — Uw naam komt niet op de lijst der inteekenaren voor; strikt genomen moest ik dus uw brief onbeantwoord ter zijde leggen, maar ik wil gaarne gelooven, dat een „trouw lezer der ‚drie Talen'," zooals gij u noemt, ook abonné is.

1. *Where* did you go yesterday evening after I left you?
went to *visit* Thomson, whom I had not seen for a long time.

Op deze beide zinnen valt niets aan te merken. *Where* is zeer goed, want het heeft het verouderde *whither* vervangen. Dit laatste woord wordt in de spreektaal nooit meer, in de schrijftaal zeer weinig gebruikt. Men zou in bovenstaanden zin achter *go* het woordje *to* kunnen plaatsen, maar noodzakelijk is het niet. Verder is *last night* gebruikelijker dan *yesterday evening*.

In het Nederlandsch bestaan verscheidene uitdrukkingen, die synoniem zijn met bezoeken, als: zijne opwachting maken bij, een bezoek brengen aan (afleggen bij), eene visite maken bij, opzoeken, aangaan (aanwippen) bij, enz. Op het juiste gebruik dezer uitdrukkingen behoef ik u niet te wijzen. Hoe belachelijk zoudt gij het vinden, als iemand u zeide: „ik heb mijne opwachting gemaakt bij mijn vriend A." of: „ik ben even bij den minister aangewipt." In beide gevallen echter zou bezoeken niet misplaatst zijn, doch in den eersten zin zou het wat te deftig klinken. Zoo ook in het Engelsch. Voor *to visit* bestaan de synonieme uitdrukkingen: *to pay a visit, to go and see, to call upon, to give a call, to attend (wait) upon*, enz., b.v.:

a. I *went to see him*, when I was in town.	Ik heb hem opgezocht, toen ik in de stad was.
b. I *called upon him*, etc.	Ik ben bij hem aan geweest, enz.
c. I *gave* him *a call*, etc.	(Dit is iets meer familiaar dan het voorgaande).
d. I *paid* him *a visit* etc.	Ik heb hem een bezoek gebracht, enz.
e. I *attended (waited) upon* him, etc.	Ik heb mijne opwachting bij hem gemaakt, enz.

In *d* en *e* zouden *to visit* en bezoeken zeer goed gebruikt kunnen worden, in de overige gevallen zouden zij te deftig zijn.

2. Ter aanvulling van de kwestie *I forget* en *I have forgotten it* (Zie blz. 25, Jrg. I) het volgende:

I forget = ik ben het vergeten = het wil mij niet te binnen schieten. *I have forgotten it* heeft dus eene sterkere beteekenis.

I know who told me but I *forget* his name.

Do you remember to whom you lent my book? — No, I am sorry, I *forget* now.

3. In *I must fain take leave* komt geen pleonasme voor. Immers op blz. 96, Jrg. II is het vertaald door „ik moet wel eindigen"? Wel staat hier gelijk met hoe ongaarne ook. Dezelfde eigenaardige beteekenis, die deze woorden aan den Hollandschen zin geven, vindt ge in het Engelsch door *fain* uitgedrukt. En hiermede is tevens uwe vraag beantwoord: Waarin verschilt *fain* van *constrained, compelled, obliged* en *forced?*

4. Bij Dickens (Christmas Carol) lees ik:

„It held a branch of fresh green holly in its hand; and, in singular contradiction of that wintry emblem, *had* its dress *trimmed* with summer flowers." —

Dickens had even goed kunnen zeggen:

„its dress *was* trimmed with summer flowers." — Immers in den voorgaanden zin zegt hij:

„.... and round its waist *was* bound a lustrous belt", en niet: „it *had* a lustrous belt *bound*, etc."

VRAAG: Welk verschil is er tusschen beide uitdrukkingen? — Waarom mag men wel zeggen: „he *has* his head *cut off*" en niet: „his head *is* cut off"? —

ANTWOORD: Dickens had even goed kunnen zeggen: *its dress was trimmed, etc.* en *it had a lustrous belt bound round, etc.* Wilt gij met alle geweld een verschil in beteekenis hebben, hoe gering ook, dan zal het u uit de volgende vertaling blijken:

a. It had its dress trimmed with summer flowers.	Het gewaad, dat hij aan had, was, enz.
b. Its dress was trimmed, etc.	Zijn gewaad was getooid, enz.
a. It had a belt bound round its waist.	Hij had een riem om, die om zijn middel gebonden was.
b. Round its waist was bound a belt.	Om zijn middel was een riem gebonden.

In de gevallen *a* wil men de door de gespatieerde woorden uitgedrukte gedachte op den voorgrond stellen.

Hier beteekent *to have* nog hebben. Men laat nog in het midden, door wiens toedoen het geschiedt.

Wij behoeven slechts een stap verder te gaan en het krijgt de beteekenis van: binnen het bereik van zijn waarnemingsvermogen hebben, dus: ervaren, beleven, waarnemen: *He had three books given to him (by some one else)* = hij beleefde het, dat hem drie boeken werden gegeven (hem werden, enz.).

Nog een stap verder en het krijgt de beteekenis van laten. Deze overgang is gemakkelijk na te gaan. Wij nemen b. v. den zin: *He had all the flowers taken away from his garden.* Wij ontvangen daardoor de mededeeling, dat al zijne bloemen werden weggenomen, maar of dit zonder of met zijn goedvinden geschiedde, moet uit het verband worden opgemaakt. In het eerste geval luidt de vertaling: Hij beleefde het, dat al de bloemen uit zijn tuin werden weggenomen = al de bloemen werden uit zijn tuin weggestolen. Ook in het Engelsch zou men dan duidelijkheidshalve liever zeggen: *all the flowers were stolen away from his garden.* In het tweede geval is de beteekenis: hij liet al de bloemen uit zijn tuin wegnemen. Niet alle zinnen van dezelfde constructie zijn voor deze dubbele uitlegging vatbaar. Niemand zal er b. v. aan denken, om in de zinnen: *he had his ears boxed, he had his head cut off* eene handeling te zien, die met goedvinden van den betrokken persoon geschiedt. Evenmin zal iemand, die zijn gezond verstand gebruikt aan den zin: *He had a new coat made* eene andere uitlegging geven dan deze: hij liet eene nieuwe jas maken.

Passen wij het hier gezegde op uw voorbeeld toe „*He has his head cut off*", dan blijkt al dadelijk, dat er iets aan hapert. Wij moeten het namelijk kunnen omschrijven door: hij had het binnen het bereik van zijn waarnemingsvermogen, dat zijn hoofd werd afgesneden, maar juist op dat oogenblik had hij zijn waarnemingsvermogen reeds verloren. Ik zou in dit geval deze constructie vermijden, ofschoon zij wel wordt aangetroffen. Zoo haalt van Tiel in zijne spraakkunst o. a. dezen zin aan: *The young prince had his head cut off, and his body thrown to the swine.* Ik zou liever zeggen: *the head of the young prince was cut off.*

5. Wat is het verschil tusschen:
There's no trusting him.

He is not to be trusted.
You cannot trust him.

Mij is geen verschil bekend, evenmin als tusschen: hij valt (is) niet te vertrouwen, en: men kan hem niet vertrouwen.

Let wel dat *trusting* „gerund" is.

6. Have you ever been *at (to)* Plymouth?

At = te, *to* = naar. Beide voorzetsels kunnen dus gebruikt worden, maar met een klein verschil in opvatting.

7. A. At last, I am glad to say, my letter is finished; it only wants the address now — I will fold it up and seal it.

B. Would you *like* to have sealing-wax or wafers? — Waarom niet: *some* sealing-wax?

Is „do you *want* to have" etc. niet beter?

Indien het woord *to like* beteekent van iets houden, dan is het mij niet recht duidelijk, waarom hier *to like* gebruikt wordt.

ANTWOORD: *some* drukt eene hoeveelheid of een zeker aantal uit. In het Nederlandsch *kan* men er wat of eenige voor in de plaats zetten, maar men doet het niet altijd. Nu zou men immers in het Hollandsch ook niet vragen: wilt gij wat lak of wat ouwels hebben? *To like* is ook gaarne willen, terwijl *to want* beteekent verlangen, begeeren, behoeven, noodig hebben, en dus niet het begrip van gaarne uitdrukt. Uit het volgende voorbeeld zal u het verschil nog duidelijker blijken: If I were rich I should *like* (*want*) to have a carriage, but now I must do without.

J. F. Hintzen Jr. te Hilversum. — Volgens Webster leggen, behalve hij zelf, ook Perry, Knowles, Smart, Worcester, Cooley en Cull in *intercalary* den nadruk op de tweede lettergreep, terwijl hij alleen Walker noemt als iemand, die voor den klemtoon op de derde lettergreep pleit.

Idem. — Het woord *bosom* wordt uitgesproken: *búzam* (Zie Jrg. I).

Idem. — *A porochial delegate* (Ol. Twist II) is een afgevaardigde van de *parish*. Bumble spreekt het woord *parochial* natuurlijk verkeerd uit.

Idem. — De lagere volksklasse zegt *a* in plaats van *an* voor een klinker: *a early* opportunity.

Idem. — Wat is *a live board* (Ol. Tw. II)? — Oliver had nooit gehoord van *board* in den zin van bestuur, wel in dien van plank. Uit de mededeeling van Bumble, dat de *board* gezegd had, dat hij voor hen moest verschijnen, maakte Oliver op, dat het *a live* (levend) *board* moest zijn.

Idem. — Wanneer vertaalt men moeten door *to have to* en wanneer door *to be to?*

Ook mij is de verklaring door u aan de spraakkunst van den heer J. G. R. Vos ontleend een raadsel. Wij zullen een paar voorbeelden kiezen, om u het verschil duidelijk te maken. *The church has to be pulled down*, want anders kan b. v. de nieuw te leggen straatweg niet gemaakt worden (de omstandigheden vereischen het dus). *The church is to be pulled down*, omdat zij, die hierin eene stem hebben, het besluit hebben genomen (dus de wil van een derde). *I have to go to the station*, b. v. om iemand af te halen, omdat het om de eene of andere reden gewenscht of noodig is, dat ik ga (de omstandigheden brengen het mede). *I am to go to the station*, omdat b. v. mijn vader zulks verlangt (dus volgens den wil van een derde).

Idem. — Men geeft de bevolking van eene stad of een land op de volgende wijze aan: By the census of 1871, there were in England and Wales fourteen towns of more than 100.000 of population. The population is estimated at 15.000. The inhabitants number about 27.000. That country (town) contains about 70.000 inhabitants. There are in Ireland 36 towns with a population varying from 5.000 to 10.000. The population of Ireland in 1871 was 5,402,759 or 166 persons per square mile. Ook mag men van het woord *souls* gebruik maken.

J. H. te Br. — Ik kan u het woordenboek van Servaas de Bruin (ƒ 8.40) zeer aanbevelen.

B. H. H. te St. — De behandeling van Shakespeare ligt niet op den weg van dit tijdschrift; ik raad u, in het vervolg daarvoor de hulp van „Taalstudie" in te roepen. Ik wil u echter ditmaal niet teleurstellen en u gaarne de gevraagde inlichtingen verstrekken.

As proper men as ever trod upon neat's-leather, have gone upon my handiwork.
(Julius Caesar A. I. Sc. 1.)

Geen netter en deftiger menschen, die ooit op runderleder gestaan (geloopen) hebben, dan die welke op mijn maaksel hebben geloopen, dus: Onder de menschen, die ooit runderleder aan de voeten gehad hebben, mogen mijne klanten gerust genoemd worden.

Then Brutus I have much
mistook your passion;
By means whereof, this breast
of mine hath buried
Thoughts of great value.
(A. I, Sc. 2).

Dan, Brutus, heb ik uw gedrag geheel verkeerd uitgelegd; en daardoor heeft mijn hart geheimen van groote waarde voor u verborgen gehouden.

By means whereof slaat op *mistook*. *Your passion* heeft hier de beteekenis van: wat in uw binnenste omgaat.

Mistook voor *mistaken* is een gewoon verschijnsel in den tijd van Shakespeare. Er bestond toen eene neiging, om den uitgang *en* van verleden deelwoorden weg te laten: *spoke(n)*, *forgot(ten)*, *writ(ten)*, *chid(den)*, *chose(n)*. Maar als deze verkorte vorm licht verward kon worden met de onbepaalde wijs, dan bezigde men den verleden tijd.

In het door u gegeven voorbeeld is *me* een pleonastische derde naamv.

And, since the quarrel
Will bear no colour for the thing
he is,
Fashion it thus;
(A. II, Sc. 1.).

En aangezien onze zaak (twist) zich niet laat rechtvaardigen wegens hetgeen hij (n.l. Caesar) is (d. w. z. onschuldig), willen wij het zoo regelen (aanleggen), dat enz.

A. M. van den Donk te Heyen. — Met de deur in huis vallen. — Voor deze uitdrukking bestaat naar mijn beste weten geen idioom. Ik kan u de volgende vertalingen geven: *to begin without any preamble*, *to begin point-blank*, *to break the ice suddenly*, *to broach a subject suddenly*.

Twee vliegen in één klap slaan = To kill two birds with one stone.

Met de noorderzon vertrekken = To shoot the moon. To take French leave. (Zie blz. 146, Jrg. I).

Mej. E. v. M. te H. — His(high)animal spirits = zijne luchthartigheid, zijn van nature vroolijke aard.

His parts were quick = hij was vlug van bevatting.

Idem. — Omtrent *The Popish Plot*, de samenzwering van Titus Oates, kunt gij ieder handboek der geschiedenis raadplegen.

Gij vindt het o. a. in Macaulay I, 229 (Tauchnitz Ed.) uitvoerig beschreven.

L. te W. — A poor Relation — is the most irrelevant thing in nature, — a piece of impertinent correspondency, — an odious approximation, — a haunting conscience, — a preposterous shadow,

lengthening in the noon-tide of our prosperity *(Literary Reader* p. 157) = een arm familielid is de grootste lastpost, die er bestaat, — onbeschaamd in den omgang, — eene hatelijke bloedverwantschap — een knagend geweten, — eene onmogelijke schaduw, die al grooter wordt, naarmate onze gelukszon haar hoogste punt nadert. — Ik heb aan de verklaring dezer passage den stijl opgeofferd.

Idem. — With an old buttery-hatch worn quite off the hooks (Idem, 167) = met een oud wijnkelderluik, met de scharnieren er af.

Mevr. A. Z. te Amsterdam. — Stars shoot and meteors glare oftener across the valley than in any other part of the country, and the night-mare, *with her whole ninefold*, seems to make it the favourite scene of her gambols *(The Legend of Sleepy Hollow*, Wash. Irv.).

De gecursiveerde woorden zijn ontleend aan SHAKESPEARE's *King Lear*, A. III, Sc. 4, waar Edgar zingt:

"Swithold footed thrice the wold;
He met *the night-mare, and her nine-fold*:
Bid her alight, etc."

De nachtmerrie wordt als een vrouwelijke booze geest voorgesteld, met een gevolg, uit negen andere booze geesten bestaande. Negen is altijd een „heilig getal" geweest. Ik herinner u aan de volgende gevallen: negen muzen, negen rivieren in de hel, de hydra heeft negen koppen, enz.

BOEKAANKONDIGING.

Bij het ter perse gaan van dit nummer ontvingen wij van den uitgever Tauchnitz te Leipzig weder zes nummers van de *Students' Series* (Zie ons vorig nummer). Voor zoover wij bij een vluchtig doorbladeren kunnen oordeelen, zijn de aanteekeningen in deze zes deeltjes uitstekend; vooral in *The Sketches by Boz*, waarbij meer verklaringen noodig zijn dan bij de andere, komt menige lezenswaardige noot voor. Wij laten hier de titels volgen:

SIR WALTER SCOTT, *Tales of a Grandfather*, First Series, brosch. *M.* 1.50. kart. *M.* 1.60.

LORD MACAULAY, *England before the Restoration* (History of England. Chapter I). br. *M.* 0.70. kart. *M.* 0.80.

———————— *England under Charles the Second* (History of England, Chapter II). br. *M.* 1.00. kart. *M.* 1.10.

———————— *Lord Clive* (Historical Essay). br. *M.* 1.40. kart. *M.* 1.50.

CHAS. DICKENS, *Sketches by Boz.* First Series. br. *M.* 1.20 kart. *M.* 1.30.

———————— *Sketches by Boz.* Second Series. br. *M.* 1.40. kart. *M.* 1.50.

Opgaven voor het 2de Nummer (3de Jaarg.)

Antwoorden worden ingewacht vóór of op 1 Januari 1887.

I. Vertaal in het Engelsch.

1. Men zegt dat Isaac Disraëli het eerst het woord „Vaderland" uit het Hollandsch in de Engelsche taal invoerde.

2. De voordeelen van deze betrekking bedroegen 35 pond sterling per jaar, die in den regel in bankbiljetten van 5 pond uitbetaald werden.

3. Wij drongen er op aan, dat hij nog dienzelfden dag vertrekken zou.

4. Wanhoopt gij aan den goeden uitslag uwer onderneming?

5. De jager schoot op een patrijs, maar hij raakte een boom.

6. Gisteren heb ik een klein pakje bij Webster, den boekverkooper, voor u afgegeven; hebt gij het al ontvangen?

7. Zij waren met hun achten, toen zij hem naar het station brachten.

8. Die man is door en door ongelukkig en verdient het te zijn.

9. Ik was er van overtuigd, dat mijn vriend er reeds lang naar verlangd had, mij eens bij zich te zien.

10. De hertog liet de uitnoodigingen tot zijn diner door zijn lakei rondbrengen.

11. Als ik mij goed herinner brachten wij verleden jaar een aangenamen avond door bij zekeren mijnheer X.

12. Zijn oudste zoon was een groot verkwister. Ofschoon hij duizend

gulden 's jaars van zijn vader kreeg, kon hij nooit rondkomen, maar leende geld van iedereen, die dwaas genoeg was op zijne beloften te vertrouwen.

13. Zoodra was de jongen niet naar school gezonden, of het bleek, dat hij buitengewoon veel aanleg voor de wiskunde had, waarin hij binnen een zeer korten tijd verbazende vorderingen maakte, hetgeen zijn vader, die wenschte dat hij ingenieur zou worden, zeer verheugde.

14. De koningin-weduwe stierf op gevorderden leeftijd en liet al hare uitgestrekte bezittingen aan den Kroonprins na.

15. Ik heb nog nooit zulk een onbeschaamden jongen gezien. Hij stak de handen in zijne zakken en luisterde niet eens naar hetgeen ik hem zeide.

16. Is uw broeder niet een lange man met een donkeren baard? Ik verbeeld mij, dat ik hem eens ten uwent gezien heb; maar ik kan mij gemakkelijk vergissen.

II. Vertaal in het Nederlandsch uit MOTLEY, *The Rise of the Dutch Republic*, Hoofdst. VI, evenals bovenstaande zinnen, opgegeven bij de j.l. gehouden acte-examens, L. O.

This Francis Junius, born of a noble family in Bourges, was the pastor of the secret French congregation of Huguenots at Antwerp. He was very young, having arrived from Geneva, where he had been educated, to take charge of the secret church, when but just turned of twenty years. He was, however, already celebrated for his learning, his eloquence, and his courage. Towards the end of 1565, it had already become known that Junius was in secret understanding with Louis of Nassau, to prepare an address to government on the subject of the Inquisition and edicts. Orders were given for his arrest. A certain painter of Brussels affected conversion to the new religion, that he might gain admission to the congregation, and afterwards earn the reward of the informer. He played his part so well that he was permitted to attend many meetings, in the course of which he sketched the portrait of the preacher, and delivered it to the Duchess Regent, together with minute statements as to his residence and daily habits. Nevertheless, with all this assistance, the government could not succeed in laying hands on him. He escaped to Breda, and continued his labours in spite of persecution. The man's courage may be estimated from the fact that he preached on one occasion a sermon, advocating the doctrines of the Reformed Church, with his usual elo-

quence, in a room overlooking the market-place, where, at the very instant, the execution by fire of several heretics was taking place, while the light from the flames in which the brethren of their faith were burning, was flickering through the glass windows of the conventicle. Such was the man who preached a sermon in Culemburg Palace on Parma's wedding-day. The nobles who listened to him were occupied with grave discourse after conclusion of the religious exercises.

III. *a.* Verklaar met behulp van geschikte voorbeelden (liefst uit schrijvers) de verschillende beteekenissen van *apprehension.*

b. Vertaal in het Engelsch : Waar is mijn hoed ? — Alsjeblieft mijnheer, hier is hij.

c. Wat is het verschil tusschen *to affirm* en *to assert.* Geef geschikte voorbeelden ter opheldering.

Thans:

Prijs ***f 1.60*** **per stuk.** ***f 4.90*** **compleet.**

Vroeger ***f 14.10.***

Door aankoop zijn ondergeteekenden eigenaars geworden van onderstaand gunstig bekend werk over **NATUURKUNDE.**

Met het oog op de studie en bibliotheken kwam ons de oorspronkelijk gestelde prijs te hoog voor en hebben gemeend die veel lager te moeten stellen, te meer wanneer het werk in zijn geheel wordt genomen.

Wij zijn bereid genoemd werk, dat tot de uitvoerigste behoort van die in den laatsten tijd verschenen zijn, tegen *f* **1.60** per stuk en bij een stel van 5 stukken tegen *f* **4.90** te leveren.

In 't vertrouwen dat deze prijsvermindering in uitgebreiden kring ten goede zal komen

Amsterdam. C. L. BRINKMAN.

N.B. Voor zoover er geen gelegenheid is dit werk door tusschenkomst van een boekverkooper te ontvangen, zijn wij bereid het verlangde, — mits tegen toezending van het bedrag in postwissel, waarop de bestelling vermeld kan worden — direct toe te zenden.

P. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE,

Handleiding tot de beoefening der Natuurkunde.

Tweede *herziene druk.*

Compleet in 5 stukken, tezamen 1511 bladzijden, met 749 Houtsneêfiguren.

Prijs compleet *f* 14.10, thans voor *f* 4.90. Per stuk afzonderlijk *f* 1.60.

Ter beoordeeling van de uitgebreidheid van dit werk volgt hieronder een beknopt overzicht van den inhoud:

Ie Stuk. — Algemeene Inleiding.

Voorafgaande bepalingen. — Eigenschappen der lichamen. — Algemeene beschouwing der krachten en der beweging. — Enkelvoudige werktuigen. — Moleculaire krachten. — Algemeene aantrekkingskracht. — Evenwicht van vaste lichamen. — Evenwicht van zware vochten. — Evenwicht van vaste lichamen en vochten. — Soortelijk gewicht. — Evenwicht van veerkrachtige vloeistoffen. — Wet van Boyle. — Dampkring. — Barometers. — Manometers. — Lucht en luchtperspompen. — Voluminometers. — Beweging van vloeistoffen.

IIe Stuk. — De warmte.

Algemeen overzicht. — Thermometers. — Calorimetrie. — Uitzetting. — Staatverandering. — Hygrometrie. — Toepassing van de stoomkracht. — Voortplanting. — Warmtebronnen.

IIIe Stuk. — Het geluid.

Opwekking en voortplanting. — Trillingen. — Eigenschappen van het geluid. — Trillingswetten van snaren, staven, platen en klokken. — Longitudinaal trillende luchtzuilen. — Het gehoororgaan en de stem.

IVe Stuk. — Het licht.

Algemeene inleiding. — Voortplanting. — Lichtsterkte. — Photometrie. — Terugkaatsing. — Straalbreking. — Kleurschifting en Achromatisme. — Het oog en het zien. — Optische instrumenten. — Interferentie. — Diffractie. — Dubbele breking en Polarisatie. — Spectraal-analyse. — Photographie. — Identiteit van stralende warmte en licht.

Ve Stuk. — Magnetisme en electriciteit.

Inleiding. — De magneten en hunne eigenschappen. — Magneetkracht der aarde. — Wrijvingselectriciteit. — Electrische inductie. — Electriseermachines. — Electrische condensatie. — Ontladingsverschijnselen. — Electrische verschijnselen in den dampkring. — Aanrakingselectriciteit. — Voltasche elementen. — Meten van electrische stroomen. — Werking van den electrischen stroom in de keten. — Idem idem buiten de keten. — Thermo-electrische stroomen. — Inductiestroome — Electromagnetische werktuigen en telegrafen. — Alphabetisch Register.

Al deze stukken zijn gaaf en nieuw. De bestellingen worden bij ontvangst genummerd en naar die volgorde afgeleverd.

Met voldoening mag er op gewezen worden, dat de meesten dezer stukken reeds op verschillende inrichtingen van onderwijs in gebruik genomen zijn; o. a. werd dit standaardboek ,zoodra het compleet was, op het Koninklijk Instituut voor Adelborsten te Willemsoord, bij het onderwijs aldaar ingevoerd. De uitvoering laat dan ook niets te wenschen over, zoowel wat stijl ,uitgebreidheid en druk betreft. **In het bizonder leent het werk zich bij de studie van hen, die zich tot het examen voor het lager- of middelbaar onderwijs willen bekwamen, alsmede voor hen, die lust gevoelen zich meerdere kennis der natuur eigen te maken.**

NIEUWE UITGAVE.

Bij C. L. BRINKMAN te Amsterdam is verschenen:

A. VINET, Fransche Chrestomathie,

OF

BLOEMLEZING UIT DE BESTE FRANSCHE SCHRIJVERS,

Van aanteekeningen voorzien en ingericht ten gebruike bij het onderwijs in Nederland door A. VAN LEE. *Vierde druk*, verbeterd en vermeerderd door J. N. VALKHOFF, Leeraar aan de Rijks H. Burgersch. te Heerenveen.

Prijs *f* 1.80.

Ten einde strekking en doel van deze uitgaaf te leeren kennen, volgen hieronder voorbericht en inhoud van dit met zorg bewerkte boek.

Voorrede voor den tweeden druk.

Het bizonder gunstige onthaal, aan dit werk bij het publiek en de beoordeelende tijdschriften te beurt gevallen, is oorzaak dat deze druk met den naam des bearbeiders verschijnt. Het is een aangename en gewichtige plicht, deze voorrede te beginnen met het betuigen van onzen innigen dank voor die ontvangst: aan het publiek voor de hoogst gunstige opname, gebleken uit den betrekkelijk zeer korten tijd, binnen welken de aanmerkelijke oplage is uitverkocht: aan de kritiek, niet slechts voor de algemeen zeer gunstige beoordeeling, maar ook voor de verschillende aanmerkingen. Dezen toch hebben ons in de gelegenheid gesteld om het Werk te verbeteren, door het aanvullen der leemten en het verwijderen van onnauwkeurigheden.

. . . . . .

Ten aanzien der noten hebben wij hier slechts te vermelden, dat die stelselmatig opklimmende, bij de zoo na mogelijk aangeduide uitspraak van de woorden, welke eenige moeielijkheid opleveren, niet slechts een aantal taalregels, maar ook de eigenaardigheden der Fransche taal, of *Gallicismen*, zoowel als een aantal *Synonimen*, *Homonimen*, *Homographen*, *Paronimen* enz. behandelen. Daardoor kan bij den studeerende de lust tot taalstudie worden opgewekt. Met datzelfde doel zijn ook, hier en daar, eene enkele afleiding uit het Latijn, en het verband van sommige woorden der Fransche taal met de onze aangestipt.

De gebruiker oordeele overigens zelf, in hoeverre hij het Boek wil aanwenden tot het drieledige gebruik, waartoe het, gelooven wij, geschikt is: namelijk tot lees- of vertaalboek en eindelijk, zoowel noten als tekst, tot het dienen als grondslag van gesprekken over de toepassing van vroeger geleerde taalregels.

VIERDE DRUK.

INHOUD:

I. **Verdichte Verhalen,** van FÉNELON, MONTESQUIEU, BERNARDIN DE ST. PIERRE, SAINT LAMBERT en LE SAGE.
II. **Levensgeschiedenissen en Gedenkschriften,** van BARTHÉLEMY, DE BARANTE en AIMÉ MARTIN.
III. **Geschiedenis,** van BOSSUET, DE CHATEAUBRIAND, VERTOT, AUGUSTIN, THIERRY en Mevrouw DE LA ROCHEJAQUELEIN.
IV. **Reisbeschrijvingen,** van DE SÉGUR, DE CHATEAUBRIAND en RAMOND.
V. **Beschrijvingen,** van BERNARDIN DE ST. PIERRE en CHATEAUBRIAND.
VI. **Didactische soort,** van FÉNELON, FONTENELLE en ROLLIN.
VII. **Samenspraken,** van FÉNELON en BRUEYS.
VIII. **Brieven,** van VOITURE, BALZAC, RACINE, BENJAMIN CONSTANT, Mevr SÉVIGNÉ, Mevr. DE MAINTENON, Mevr. DE SIMIANE, VOLTAIRE en RICA.
IX. **Poëzie,** Fabelen van LA FONTAINE, FLORIAN, LAMOTTE, LE BAILLY, GRENUS, ARNAULT en LE BRUN.
Verhalen van Mme DESBORDES-ALMORE, A. GUIRAUD en ANDRIEUX.
Lyrische poëzie van E. SOUVESTRE en A. SOUMET.
Tooneelstuk van J. SANDEAU.

Van bovengenoemde auteurs zijn de beste en onderhoudendst geschreven stukken gekozen.

☛ *Eene nadere kennismaking met het werk zelf wordt wel aanbevolen; op verscheidene inrichtingen is het reeds bij het onderwijs aangenomen en bij de studie in de Fransche taal wordt het door vele personen gebruikt.*